

UNIVERZITA KARLOVA
EVANGELICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Bakalářská práce

Pastorace prostitutek a prostitutů

Johana Miriam Vorlová

Katedra Sociální práce
Vedoucí práce Mikuláš Vymětal Th.D.
Studijní program Sociální práce
Studijní obor Pastorační a sociální práce

Praha 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci s názvem Pastorce prostitutek a prostitutů napsala samostatně a výhradně s použitím uvedených pramenů. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna veřejnosti ke studijním účelům

V Praze dne 20. dubna 2021

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá pastoračními lidmi, kteří vykonávají prostituci. Ve výzkumných rozhovorech, jakožto hlavním použitým nástroji výzkumu, je cílem pochopit bio-psycho-socio-spirituální potřeby těchto lidí. Cílem této práce je zjistit, jestli spirituální péče je něčím, co by tuto skupinu mohlo obohatit a saturovat. V teoretické části se zabývám prostitutkami a prostitutami v Bibli, jak jsou vykresleni a jaký zde mají význam. Dalším předmětem zkoumání je otázka stigma v souvislosti s lidmi, kteří vykonávají prostituci.

Klíčová slova

Pastorace, prostituce, prostitut, prostitutka, potřeby, spiritualita, církev, sociální práce, stigma, Bible

Summary

This bachelor thesis deals with the pastoral care of people who engage in prostitution. In research interviews, which is the main tool of the research, the aim is to understand bio-psycho-socio-spiritual needs of these people. The objective of this work is to find out whether spiritual care is something that could enrich and saturate this group. In the theoretical part, I deal with the concept of prostitutes in the Bible, how they are depicted and what is their meaning there. Another topic of this work is the discussion on the issue of stigma in connection with people who engage in prostitution.

Keywords

Pastoral care, prostitution, prostitute, needs, spirituality, church, social work, stigma, Bible

Poděkování

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce doktoru Vymětalovi. Byl pro mě přínosným konzultantem, který mi po dobu celé práce dával podmětné připomínky a nápady s chutí a zájmem o téma. Děkuji mu také za zprostředkované kontakty na některé respondenty. Ráda bych poděkovala všem respondentům, kteří mi věnovali jejich čas a dokázali se otevřít hovoru o tak intimním tématu jako je spiritualita a prostituce.

Obsah

Obsah	5
Úvod	6
1. Pastorec prostitutek a prostitutů	6
1.1 Definice pastorec	6
1.2 Přístup feministické teologie	8
1.3 Pastorec lidí, kteří vykonávají prostituci v praxi	9
2. Biblická interpretace	13
2.1 Rachab	13
2.2 Šalamounův soud	15
2.3 Jiftách	15
3. Historický pohled na prostituci	16
4. Rozkoš bez rizika	18
5. Kvalitativní výzkum	20
5.1 Název studie	20
5.2 Abstrakt	20
5.3 Úvod	21
5.4 Metody	21
5.5 Sledování jedinci	22
5.6 Prostředí	30
5.7 Techniky analýzy	30
5.8 Zajištění kvality	31
5.9 Výzkumnice	32
6. Zpráva	33
7. Stigma	38
8. Závěr	39
Seznam literatury	41
Internetové zdroje:	42
Přílohy	42
Rozhovor s respondentem č. 1	42
Komunikace s respondentem č. 2	57
Rozhovor s pracovnící z Rozkoše bez rizika	58
Rozhovor s respondentem č. 3	69

Úvod

V této bakalářské práci bych se chtěla věnovat především praktické části. Ráda bych uskutečnila kvalitativní výzkum s lidmi, kteří vykonávají nebo vykonávali prostituci a lidmi, kteří s nimi pracují v roli sociálních pracovníků. Zajímalo by mě, jestli by pro tuto skupinu byla obohacující pastorece, tedy bych si chtěla pokládat otázky, co pastorece může nabídnout lidem, kteří vykonávají prostituci. Zajímají mě otázky po jejich spirituálních potřebách. Chtěla bych pracovat s bio-psycho-socio-spirituálním pohledem na člověka. Dále bych se chtěla zabývat otázkami, jak se lidé pracující v prostituci cítí v církvi.

V teoretické části bych se chtěla zabývat biblickou interpretací textů, ve kterých se vyskytují ženy a muži, kteří vykonávají prostituci. Zajímá mě biblický význam těchto postav a pohled na tyto postavy. Domnívám se, že by bylo přínosné vytvořit modelovou strukturu pastorece lidí, kteří vykonávají prostituci v praxi. Nechtěla bych opomenout téma stigmatu, které může být mířeno oboustranně z pozice církve i z pozice lidí, kteří vykonávají prostituci.

V této bakalářské práci bych se chtěla soustředit na výše zmíněná témata, zajisté se vynoří mnoho souvisejících témat vhodných k dalšímu výzkumu.

1. Pastorece prostitutek a prostitutů

1.1 Definice pastorece

Jednou z definic pastorece je definice Martínka v knize Praktická teologie pro sociální pracovníky. „Pojmem pastorece se obecně označuje soubor činností, v nichž církev navenek i dovnitř realizuje svoje poslání.“ (Martínek, 2008, s. 20)

V této na první pohled stručné definici se ukrývá podstatná myšlenka a tedy, že církev se pastorační stará o své členy, kteří církev vyhledávají, aktivně nebo méně aktivně církev navštěvují nebo jsou její součástí. Zde by se dalo hovořit o pastorační činnosti např. pro skupiny, které mohou být odděleny např. kategorií věku či životní situací. Kupříkladu dle věku mohou být členěny pastorační aktivity pro mládež, pro dorost. Dalšími možnými rozlišeními mohou být životní etapy tedy např. rodičovství či zasnoubení, kdy se potom mohou tvořit skupiny v rámci

církve pro maminky nebo např. předmanželské přípravy. Definice, kterou jsem zvolila z knihy Praktická teologie pro sociální pracovníky, v sobě skrývá i část, která poukazuje na to, že by církev neměla být jen a pouze orientovaná na vlastní společenství - své členy, nýbrž že by měla být otevřena svojí činností i do tzv. světského prostředí. Znamená to, že církev koná a spolupracuje i na necírkevním území.

Aleš Opatrný ve své knize Pastorační teologie pro laiky tvrdí, že je možné vnímat pastorační práci jako tzv. preevangelizační činnost, mezi evangelizací a pastorační prací není rovnítko. Opatrný píše: “Je-li pastorační práce chápána jako pomoc k životu, která i třeba nevědomě má více či méně směřovat k Bohu jako cíli, můžeme o ní mluvit i u lidí, kteří se k víře nehlásí.” V této části se Opatrný shoduje s Martínkem v tom, že pastorační práce je vykonávána v rámci církve, ale je vykonávána i mimo církev.

“V každém případě můžeme pastorační práci charakterizovat jako činnost, která vychází z vědomí, že každý člověk je stvořen k obrazu a podobnosti Božímu. Jinak řečeno: pastorační práce představuje pomoc životnímu pohybu člověka, stvořeného k Božímu obrazu, ale “infikovaného” hříchem, k vymanění se z moci zla díky vykoupení Ježíšem.” (Opatrný, 2016, s. 15 – 16)

Opatrný volí slovo pohyb, čímž předpokládá, že pastorační práce by se měl posunout “kupředu”. Měl by se posunout kupředu na cestě Boží i se svým problémem. Nabízí se zde otázka, co si autor Opatrný představuje pod vymaněním se z moci zla. Co je zlé? A co je dobré? Kdo z nás to může hodnotit? Může to snad hodnotit pastorační pracovník, měl by to hodnotit pastorační pracovník?

Opatrný dále píše: “Tento dynamický pohled považujeme za velmi důležitý.”

Toto tvrzení o dynamice by mohlo působit rozporuplně. Máme dvě možnosti jak přistupovat k pastorační práci. Jednou možností je vnímat ji jako pomoc, která očekává výsledky. S očekávanými výsledky může na klienty pastorační práce vznikat tlak a stres, něco nežádoucího.

Druhým možným přístupem je přijetí. Přijetí, které bychom mohli označit za bezpodmínečnou lásku. Bezpodmínečná láska, která je daná Bohem, která není podmiňována pohybem, jen přijímá. Pastorační práce vystupuje v rovnocenné roli vůči pastoračnímu. Pokud pastorační pracovník projevuje zájem o opuštění prostituce, je žádoucí, aby pastorační pracovník pomohl na cestě k tomuto cíli. Pastorační pracovník by dle mého názoru do toho neměl být nucen či tlačěn.

“Můžeme tedy shrnout, že zásadním východiskem každé pastorační práce má

být úcta k člověku jako k osobě, a to Bohem stvořené, dále láska k Bohu a člověku ve smyslu velkého přikázání lásky a pohled na člověka s perspektivou vzkříšení.” (Opatrný, 2016, s. 17)

Nemělo by být velké přikázání lásky nade vším? Neměli bychom velké přikázání lásky postavit na piedestal pastorační? Láska a přijetí může být chápána jako lidská potřeba. Respekt a úcta ke člověku v rámci kontaktu s pastoračním klientem můžeme chápat jako základní stavební kámen pro pastorační. Pokud vycházíme z premisy, že každý člověk potřebuje lásku, ne lásku jako klišé, nýbrž lásku jako projevenou starostlivost, pocit bezpečí, možnost projevení vlastní autenticity. Neměli bychom svému bližnímu nabízet v rámci pastorační na prvním místě právě tyto pevné hodnoty jako mohutné pilíře podpírající lidskou existenci a důstojnost?

Boží cesty jsou nevyzpytatelné a my nemůžeme vědět, kdy, a nebo jestli vůbec bude naše konkrétní pastorační působení zúročeno. Pokud však Bohu pevně věříme, věříme v jistý záměr našeho konání a úsilí, věříme v přesah.

1.2 Přístup feministické teologie

Jana Opočenská v knize Zpovzdálí se dívaly také ženy autorka naráží na problematiku, kterou vnesl platonsko-augustinovský pohled na vnímání duše a těla. Jednalo se o koncept, který představuje duši a tělo v souboji. Autorka zmiňuje dokonce touhu duše o osvobození se od své tělesnosti. Feministická teologie s tímto konceptem nesouhlasí. “Tělo je třeba osvobodit z jeho špatné pověsti, lidskou sexualitu z hanby, citový život z trivializace, smrt a umírání ze studu a potlačování.” (Opočenská, 1995, s. 120)

Pokud budeme osvobozovat tělo ze špatné pověsti, lidskou sexualitu zbavovat hanby, vnímat ji jako jeden z velikých Božích darů, citový život nebude trivializován, umírání a smrt budou vyvázány z tabuizování. Tím vzniká prostor pro přijetí, lidskost, pochopení a otevřenost. Tím je možno utvářet prostředí, do kterého se nebudou bát vcházet ani lidé vykonávající prostituci.

Do jisté míry se jedná o strach před neznámým, zakrytým či skrytým. Čím více budeme autenticky a transparentně hovořit o přirozenosti v sexualitě, tělesnosti, lidských potřebách na všech úrovních bio-psycho- socio-spirituálních, tím více se stane naše společnost otevřenější, chápající a přijímající.

1.3 Pastorace lidí, kteří vykonávají prostituci v praxi

V této části bakalářské práci bych se chtěla věnovat přípravě na praktickou pastorační práci lidí, kteří vykonávají prostituci. Tato příprava by mohla být použita v organizaci Rozkoš bez rizika, která se věnuje lidem, kteří vykonávají prostituci. Ráda bych uvedla, že moje představa o pastorační práci je založena na dobrovolnosti. Představuji si tedy, že by bylo klientkám a klientům organizace Rozkoš bez rizika oznámeno, že v určitý stanovený den a čas bude k dispozici v prostorách organizace pastorační pracovník. V souvislosti s touto nabídkou by jim bylo vysvětleno, co mohou na tomto setkání očekávat. Apelovala bych v této fázi na to, že pastorační pracovník bude naprosto diskrétní. Informace, které by pramenily ze strany pastoračního pracovníka a ze strany klientek a klientů zůstanou zachovány v diskrétnosti. Tato část je důležitá pro otevřenost, bezpečí a autenticitu skupiny. Domnívám se, že by bylo přínosné uvést, že je možné sjednat si soukromou schůzku s pastoračním pracovníkem. Prostory, ve kterých by se pastorační práce konala by měli být odhlučněné a nerušené žádným hlukem a vcházením jiných pracovníků nebo klientů. Čas, ve kterém by se pastorační práce konala, by měl být ohraničený a stanoven pravidelně každý týden ve stejnou dobu na stejném místě, aby klienti a klientky mohli vnímat pastorační práci jako kotvu jejich života, něco trvalého a neměnného. Dovolím si připodobnit pastorační práci k podobně blahodárným a dlouhodobým účinkům psychoterapie. Pastorační práce by pro klientky a klienty mohla znázorňovat stabilitu v nejlepším slova smyslu.

Při prvním setkání by bylo ideální, aby byla pastorační pracovníce či pracovník představen důvěrně známým člověkem, který pracuje v Rozkoši bez rizika a již má vybudované dobré vztahy s klienty a klientkami.

Na úvod by pastorační pracovníce či pracovník předal slovo klientům a klientkám. Klienti a klientky by se představili. Není nutné volit metodu po kruhu. Domnívám se, že je lepší v dospělé kolektivu této skupiny zvolit představování na přeskáčku podle toho, kdo má zrovna náladu mluvit. Klienti a klientky mohou uvést své jméno, přezdívku nebo oslovení, kterým chtějí být osloveny. Domnívám se, že obzvláště v této skupině je třeba dbát na svobodu a dobrovolnost, pokud by se tedy někdo představovat nechtěl, nebylo by to nutné. Dále mohou účastníci říct, jaký mají den, jak se cítí, svojí oblíbenou barvu nebo jídlo. Záměrně volím dotazy, které jsou sice osobní a jedinečné, ale zároveň nejsou ohrožující. Pokud bychom např. zvolili v rámci představování místo, kde se daný člověk narodil, mohlo by to v této konkrétní skupině působit naprosto zbytečný a nežádoucí tlak na soukromí klientů.

Ráda bych se inspirovala Ladislavem Heryánem, který s oblibou své semináře

“Ježíšova blahoslavenství” uvádí písní. Dle mého názoru tento úvod písní vede k dobrému naladění na dané téma.

Když jsem přemýšlela nad tím, jakou píseň zvolit, bylo pro mě podstatné, aby tato píseň vyjadřovala přijetí a lásku. Po delším přemítání jsem se rozhodla zvolit píseň “God is not a white Man” autora Gungora. Text písně bych nejdříve přečetla s dobře položenou intonací a maximální kvalitou přednesu slova v českém překladu, jak uvádím dále v textu.

“God is not a man
God is not a white man
God is not a man sitting on a cloud
God cannot be bought
God will not be boxed in
God will not be owned by religion
But God is love, God is love, and He loves everyone
God is love, God is love, and He loves everyone
God is not a man
God is not an old man
God does not belong to Republicans
God is not a flag
Not even American
And God does not depend on a government
But God is good, God is good, and He loves everyone
God is good, God is good, and He loves everyone, hoo nanana
Atheists and Charlatans and Communists and Lesbians
And even old Pat Robertson, oh God, He loves us all
Catholic or Protestant, Terrorist or President
Everybody, everybody, love, love, love, love,…”

Překlad písně jsem zvolila z webové stránky: <https://www.karaoke-texty.cz/texty-pisni/gungor/god-is-not-a-white-man-228156>

“Bůh není muž
Bůh není běloch
Bůh není muž, sedící na oblaku

Bůh nemůže být koupen
Bůh nemůže být v krabici
Bůh nebude vlastněn náboženstvím

Ale Bůh je láska, Bůh je láska, a On miluje každého

Bůh je láska, Bůh je láska, a On miluje každého

Bůh není muž
Bůh není starý muž
Bůh nepatří k republikánům
Bůh není vlajka
Ani Američan
A Bůh není závislý na vládě

Ale Bůh je dobrý, Bůh je dobrý a miluje všechny
Bůh je dobrý, Bůh je dobrý a miluje všechny

Ateisté a šarlatáni a komunisté a lesbičky
A dokonce i starý Pat Robertson, Bůh nás miluje všechny
Katolíci, nebo protestanti, teroristi nebo presidenti.
Všichni, všichni, láska, láska, láska, láska, láska

Oh, la la la
Jo, říkám Bůh je láska, Bůh je láska, a On miluje každého
La la la l
Stop nenávisti, jenom prosím přestaňte nenávidět, protože Bůh je láska
Ach, hej, la la la.”

Tuto píseň bych zde ráda uvedla i s odkazem na její hudební provedení autorem Gundor. K dohledání na platformě youtube.com.
<https://www.youtube.com/watch?v=-WybvhrU9KU>

K této písni bych pustila i dobře pochopitelný a obohacující videoklip.

Tuto píseň jsem nezvolila jen pro její líbivou melodii. V této písni spatřuji snahu o poselství lásky a jednoty. V této písni se ukrývá téma rovnosti. Rovnost je zde chápána jako absence nadřazenosti a diskriminace z důvodů rozdílů v sociální hierarchii, náboženství, státní příslušnosti, sexuální orientaci a politickém přesvědčení. Tato píseň znázorňuje přijetí. V této písni zaznívá, že Bůh miluje každého. Domnívám se, že slova této písně jsou stručná, jednoduše pochopitelná a přesto, nebo možná právě proto silná. Pokud by si pastorovaná skupina odnesla ze samotného setkání alespoň tyto myšlenky, vnímala bych to jako příznivé.

Domnívám se, že by nebylo od věci navázat zpětnou vazbou k této písni. Pastorující se může pokusit navázat reflexi, zeptat se na asociace, které to vyvolává v pastorovaných. Je možné se zeptat, jestli píseň rezonuje s jejich životem

nebo nějakou konkrétní situaci v jejich životě. Pastoring zde může poskytnout volnost ve sdílení, pokud se pastoring otevřou a budou chtít sdílet, vnímám to jako velice prospěšné pro navázání blízkosti a dala bych jim prostor. Je třeba samozřejmě hlídat skupinovou dynamiku, aby se někdo ze skupiny necítil opomíjený.

Zvažovala jsem, jaký biblický text je pro toto téma nejvíce relevantní. Domnívám se, že žalm 23 je vhodný právě pro první setkání s pastoringovanými. V tomto žalmu spatřuji poselství Boží vlídnosti. Hospodin se v tomto žalmu jeví jako obdarující a ochraňující. Bůh znázorňuje v žalmu 23 vedení, díky kterému je možné dojít k naplnění a vnitřnímu klidu. Hospodin je dále představován jako dobrotivý a ochraňující pastýř. Pastoring jsou v roli oveček, o které se pastýř stará. Tento biblický text dodává naději.

“1 Žalm Davidův. Hospodin je můj pastýř, nebudu mít nedostatek.

2 Dopřává mi odpočívání na travnatých nivách, vodí mě na klidná místa u vod,

3 naživu mě udržuje, stezkou spravedlnosti mě vede pro své jméno.

4I když půjdu roklí šeré smrti, nebudu se bát ničeho zlého, vždyť se mnou jsi ty. Tvoje berla a tvá hůl mě potěšují.

5 Prostíráš mi stůl před zraky protivníků, hlavu mi olejem potíráš, kalich mi po okraj plníš.

6 Ano, dobrota a milosrdenství provázet mě budou všemi dny mého žití. Do Hospodinova domu se budu vracet do nejdelších časů.” Bible, Žalm 23, 1 - 6 (Český ekumenický překlad)

Po výkladu textu by mohlo proběhnout ztišení modlitbou. Nabízejí se různé možnosti. Jednou z možností by mohla být nahlas vyřčena modlitba “Otče náš”, ke které by se mohli pastoring připojit. Také by mohla proběhnout modlitba otevřená, kde by každý pastoring mohl (ale nemusel) vyslovit svou vlastní modlitbu. Domnívám se, že je potřeba v těchto momentech jednat intuitivně podle atmosféry a otevřenosti účastníků.

Pastoring by mohl nabídnout pastoringovaným možnost individuálních pastoringových rozhovorů.

Dále by mohlo následovat požehnání a poté píseň na závěr, ke které by se účastníci mohli připojit. Zvolila jsem píseň od Rejchrtů. Tato píseň má dobře zapamatovatelná slova a dají se obměňovat. Kromě povzbuzení moudrosti se také zpívá např. o síle, lásce a víře.

"Moudrost mi, Pane, dávej

E A E

Moudrost mi, Pane, dávej,

H Cism E H
abych po Tvé cestě chodil.
E A E Cism
Moudrost mi, Pane, dávej,
Fism H E
ať ve tmě nebloudím.
H E H
Moudrost mi dávej, sám ji nemám,
H Cism E H
moudrost mi dávej, ať Tě hledám.
E A E Cism
Moudrost mi, Pane, dávej,
Fism H E
ať ve tmě nebloudím

http://krestanskepisne.xf.cz/zobraz.php?p=Moudrost_mi_Pane_davej

2. Biblická interpretace

V této části biblické interpretace se budu věnovat podrobněji jen pár vybraným příběhům. Ráda bych zmínila alespoň krátce Ježíše jako přítele nevěstek a celníků. „Kdo z těch dvou splnil vůli svého otce?“ Odpověděli: „Ten první!“ Ježíš jim řekl: „Amen, pravím vám, že celníci a nevěstky předcházejí vás do Božího království.“ (Mt 21, 31) Ráda bych také připomněla příběh o ženě cizoložné, nejedná se v tomto případě o ženu nevěstku a přesto poselství, které příběh přináší, je relevantní pro toto téma. „Když však na něj nepřestávali naléhat, zvedl se a řekl: „Kdo z vás je bez hříchu, první hod' kamenem!““ (J 8,7) Ježíš se v tomto momentu vymezuje. Ženu neodsuzuje, ale říká jí, aby nepokračovala ve hříchu. „Ježíš se zvedl a řekl jí: „Ženo, kde jsou ti, kdo na tebe žalovali? Nikdo tě neodsoudil?“ Ona řekla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a už nehřeš!““ (J 8, 10 - 11) Za další zmínku stojí i příběh o samařské ženě u studny.(J 4, 5 - 42) Ježíš zde prokazuje to, že se nestrání lidí stigmatizovaných, dokonce k nim přistupuje a pije z jejich nádob.

2.1 Rachab

V této části se budu zabývat biblickým textem, který pojednává o nevěstce Rachab. V tomto příběhu Jozue vyslal ze Šítímu dva zvědy a dal jim za úkol, aby

si prohlédli tu zemi i Jericho. Zvědové tam šli a vstoupili do domu prostitutky Rachab a přenocovali u ní. Ke králi Jericha se donesla zpráva, že ve městě jsou zvědové, kteří chtějí obhlédnout zemi. Král dává rozkaz prostitutce Rachab, aby ty muže vydala. Rachab přiznává, že u ní muži byli, ale tvrdí, že nevěděla, odkud jsou, a že její dům opustili. Rachab řekne kterou branou odešli a nasměruje je tak, aby je pronásledovali. To vše Rachab, ale činí rafinovaně, protože ve skutečnosti muže ukryje na své střeše.

Prudký a Heller v knize *Obtížné oddíly předních proroků* zmiňují skutečnost, že nevěstka Rachab byla jediná, kdo zvědy ukryla. Dříve v textu si Prudký a Heller kladou otázku, proč tito vyslaní zvědové zvolili místo k přenocování právě u nevěstky. Tím, že tady tato otázka zaznívá poukazují na to, že je to něco nepříjemného, z čehož plyne negativní označení skupiny prostitutek a prostitutů. Snad by se dalo uvažovat o odsuzování.

Co bychom mohli vnímat jako hlubší význam tohoto textu je, že Rachab pozvala své hosty na místo, kde uctívala boha měsíce Jericha a jeho družku Nikkal. (Prudký a Heller, *Obtížné oddíly předních proroků*, s. 34) Pokud by zvědové v této situaci jejich hostitele odmítli ubytování na tomto místě, mohli by tím projevit svoji nejistotu a obavy z tamního božstva, což by mohlo znamenat nedůvěru v jejich Hospodina. Mohli bychom to nazývat zkouškou.

Dalším zásadním momentem tohoto textu je „credo“ tedy vyznání. Prudký a Heller poukazují na význam, který se skrývá za hebrejskými slovy a v českém překladu není tak výrazný. Dle Prudkého a Hellera by na místo slova vím, mělo být „mám odzkoušeno“ či „je to součást mé vnitřní zkušenosti“. (Prudký a Heller, *Obtížné oddíly předních proroků*, s. 35)

Toto vyznání je vyznáním Rachab, Rachab říká v knize Jozue, kapitole druhé, verši devátém: „Vím, že Hospodin dal zemi vám. Padla na nás hrůza před vámi a všichni obyvatelé země propadli před vámi zmatku.“ (Bible, Jozue, 2,9)

Prudký a Heller poukazují na důležitost tohoto momentu, který dokonce nazývají základem celého biblického poselství. Citují: „Rachab se tímto vyznáním stává členkou Izraele, duchovní sestrou poslů.“ (Prudký a Heller, *Obtížné oddíly předních proroků*, s. 35)

Nikdo se nepohoršuje nad její profesí, její profese nebrání tomu, aby byla využita k Božímu dílu, aby se stala součástí dějin. Rachab je dokonce v Ježíšově rodokmenu v Novém zákoně, knize Matouš, kapitole první, verši pátém. „Salmón měl syna Bóaza z Rachaby, Bóaz Obéda z Rút, Obéd Isaje“ (Bible, Matouš, 1,5)

I v době novozákonní a dnešní je Rachab svojí vírou, odvahou i vyznáním velkou hrdinkou a příkladnou ženou. V kapitole Židům kapitole 11, verši třicátém prvním zaznívájí tato slova: „Nevěstka Rachab věřila, a proto přátelsky přijala vyzvědače a nezahynula s nevěřícími.“ (Bible, Židům, 11,31)

2.2 Šalamounův soud

V této části se budu zabývat biblickým textem, který pojednává o soudu dvou nevěstek. V tomto příběhu jsou od počátku dvě ženy nevěstky, tedy ženy vykonávající prostituci. Tyto ženy přistupují ke králi Šalamounovi, protože spolu mají spor. Jejich pře se týká jejich synů. Jeden syn je mrtvý, druhý syn je živý. Oba synové byli přivedeni na svět nevěstkami v podobnou dobu a ve stejném domě. Ženy se prou o to, které z nich náleží živé dítě. Obě tvrdí, že živé dítě je jejich. Jedna z nich říká, že ta druhá žena v noci novorozeně zalehla a přistoupila k lóži druhé ženy a děti vyměnila, aby získala dítě živé. Král Šalamoun prokáže svoji moudrost a řekne, ať přinesou meč, aby dítě bylo rozděleno vedví - každá žena si pak může vzít půlku. Když to král Šalamoun vysloví, jedna z žen vykřikne a řekne ať raději dají dítě té druhé ženě, ale ať ho hlavně nezabíjejí. Druhá žena s rozpůlením dítěte souhlasila, vnímala to jako spravedlivé. Král Šalamoun soud uzavírá tím, že rozhodne, aby živé dítě dali té ženě, která vykřikla a chtěla ho uchovat na živu.

Tímto příběhem je poukázáno na velikou Šalamounovu moudrost. Starozákonní výklad se vyjadřuje těmito slovy: “Je otázka, proč se Šalamoun snížil až k řešení sporu dvou nevěstek. ...Nevíme, proč nemohl být případ k řešení Bohu. Zřejmě šlo o to, aby král prokázal svou moudrost. Z evangelíí ovšem víme, jak Syn Davidův Ježíš Kristus se dovedl snižovat až k těm nejubožejším a nejopovrhovanějším. Snad má být v daném případě vyzvednut i u Šalamouna podobný rys.” (Bič, 1980, s. 41)

V začátcích výkladu to působí velice povýšeným dojmem. Výklad hovoří řečí, která na ženy nevěstky lepí nálepku méněcennosti a nutnosti se nad nimi pohoršovat. Zmíněná část o Ježíši uvádí na pravou míru, že rovnost je důležitá.

2.3 Jiftách

V této části se budu zabývat příběhem o Jiftáchovi. Hned v prvním verši je zde zmínka, že Jiftách byl synem nevěstky. Znění Bible Kralické: „Jefte Galádský byl muž udatný a byl syn ženy nevěstky, s níž zplodil Galád řečeného Jefte.“

(Soudců 11,1) Český ekumenický překlad se příliš nevzdaluje: „Jiftách Gileádský byl udatný bohatýr. Byl synem nevěstky, zplozený Gileádem.“ (Soudců 11,1)

Gabriela Ivana Vlková se k tomuto textu vyjadřuje v knize *Obtížné oddíly proroků* následovně: „Jiftách, syn prostitutky, byl vypuzen svými bratry z otcovského domu a stal se vůdcem loupežné hordy (11, 1-3).“ (Prudký, Heller, *Obtížné oddíly předních proroků*, s. 77) Proč byl Jiftách vypuzen svými bratry? Nebyl jim dost dobrý? Mohli bychom se snad domnívat, že zmínka o jeho matce nevěstce je černou skvrnou, která ulpívá na Jiftáchovi jako stigma. Jiftách je synem prostitutky, je tedy vnímán jako někdo menší?

“Písmo svaté je nazývá jednoduše nevěstkami - podle jejich hlavní funkce. Pohané, a s nimi také izraelští modláři, přeceňovali a zbožšťovali plodivou sílu. Takovou kněžkou byla asi i Jiftáchova matka. Proto jej jeho bratři nepřipustili k dědictví po otci a vyloučili jej tím z obecnství lidu Hospodinova.” (Bič, 1980, s. 169)

Je evidentní, že v době starozákonní panovalo veliké stigma a týkalo se i potomků nevěstek.

3. Historický pohled na prostituci

V knize *Bezectní lidé* se Richard van Dülmen zabývá mimo jiné skupinou žen vykonávajících prostituci. Autor se noří do doby novověké společnosti. Dülmen hovoří o skupinách tzv. „nepočestných“, čímž bylo míněno, že tito lidé neměli dobrou pověst, což je zásadním způsobem vyřazovalo ze společnosti. Zaměřuje se na ženy vykonávající prostituci. Na muže vykonávající prostituci jeho fokus necílí. Tyto ženy prostitutky jsou řazeny do druhé skupiny „nepočestných“. V této skupině dále nalezneme tyto povolání: muzikanty, medvědáře, kejklíře, potulné kotláře, mastičkáře, hráče kapesních her, brusiče nožů, psance, stíhané zločince, osoby ocejchované, podomní obchodníky, žebráky, ale také Židy a Romy. Dülmen na místo Romy píše výraz Cikáni. „Šlo o lidi neusedlé, kteří nabízeli nejrůznější drobné služby. Tito lidé bavili a rozptylovali své publikum nebo prodávali rozličné zboží. Přestože lidé využívali jejich služby, k těmto skupinám si udržovali odstup.“ (Dülmen, *Bezectní lidé*, s. 26)

Dülmen tvrdí, že „nepočestnost“ se nevztahovala pouze na dané konkrétní vykonávání nepočestné profese těchto lidí, ale na ně samé. Cituji: „Mnohým „bezectným“ byla odpírána veškerá měšťanská práva, přestože formálně nebyli

bezprávní.“ (Dülmen, Bezectní lidé, s. 27)

Pokud se budeme chtít ponořit do historie ještě hlouběji, nabízí se možnost nahlédnout do Biblického slovníku. Adolf Novotný v Biblickém slovníku rozlišuje u slova nevěstka více kategorií. Novotný píše u hesla Nevěstka následující: Již z nejstarších dob lidské kultury se nám dochovaly zprávy o nevěstkách, jak ostatně vyplývá i z Gn 38,15, Joz 2,1. Byly dvojího druhu: chrámové nevěstky a nevěstky za plat.” (Novotný, Biblický slovník, s. 501) Novotný popisuje ve stručnosti že ženy, které vykonávaly prostituci chrámovou ji zasvěcovaly bohyni plodnosti. Novotný uvádí, že chrámovou prostituci vykonávali i muži, což je označováno pejorativními výrazy. Novotný se odkazuje na tyto biblické verše.

“V zemi bylo také plno modlářského smilstva, páchali je podle všelijakých ohavností těch pronárodů, které Hospodin před Izraelci vyhnal.” (První královská, 14, 24)

“Zbořil domečky zasvěcenců bohyně lásky, které byly v prostoru Hospodinova domu, v nichž ženy tkaly stany.” (Druhá královská 23, 7)

“Žádná z izraelských dcer se nezasvětila smilstvu, ani žádný z izraelských synů se nezasvětil smilstvu. Nepřineseš nevěstčí mzdu ani psovskou odměnu do domu Hospodina, svého Boha, ať jde o jakýkoliv slib, neboť obojí je Hospodinu, tvému Bohu, ohavností.” (Deuteronomium 23, 17 – 18)

Novotný píše, že chrámový prostituti byli nazýváni slovy jako jsou: psi, hanební sodomáři a ohyzdní. Jako zásadní informaci považují Novotného zmínku, že “slovo smilniti znamená odpadnout od Hospodina.” (Novotný, Biblický slovník, s. 501)

Současný pohled na prostituci je beze sporu pro moji práci významný. Matoušek popisuje, jak je prostitute vnímána z pohledu sociální práce. V Encyklopedii sociální práce se Matoušek a kol. zabývají několika typy definicí prostitute, každý typ definice nahlíží poněkud jinou optikou. Věcnou a rozšířenou definicí míní Matoušek a kol. tuto: “Prostituce (z lat. *prostituere*) je poskytování sexuálních služeb (obvykle jde o manuální stimulaci, orální nebo anální sex) za úplatu či jakoukoli jinou protihodnotu.(Trávníček, 1982)” (Matoušek, Encyklopedie sociální práce, s. 341)

Jiná definice pohlíží na prostituci moralisticky. “Latinské *prostitutio* ji vykládá jako oddat se hanebnému životu, veřejně se vystavit, zaprodávat nebo propůjčo-

vat se - či rovnou definuje prostituci jako řemeslné smilstvo.” (Matoušek, Encyklopedie sociální práce, s. 341) V této definici je patrné odsouzení prostitute a tím i lidí, kteří jí vykonávají.

“Třetí definice zdůrazňuje sociální rozměr prostitute. Prostituce vzniká jako specifická reakce na sexuální potřeby členů společnosti, v níž společensky uznávané nebo tolerované formy sexuálního styku nepokrývají všechny jejich potřeby. Vzniká poptávka po sexuálních službách a zákonitě se nabízí i nabídky. (Malinová, 2011)” (Matoušek, Encyklopedie sociální práce, s. 341)

4. Rozkoš bez rizika

Nestátní nezisková organizace Rozkoš bez rizika se zabývá cílovou skupinou lidí, kteří vykonávají prostituci, nebo prostituci vykonávali v minulosti a řeší problémy s touto prací.

Rozkoš bez rizika provádí pravidelně se svými klientkami a klienty výzkumy. V jejich nejnovějším výzkumu z roku 2019 se zabývá statistikou zaměřením problémů, které s klienty a klientkami řeší. Z této statistiky vyplývá, že na prvním místě řeší s klienty otázku zdraví. Na druhé příčce vyvstává bezpečí a na třetím místě finance. Právě pro tuto bakalářskou práci je významné, že se bezpečí pohybuje tak vysoko, značí to důležitost tohoto zásadního tématu.

“Dalším velkým tématem je bezpečí, které je spojené s pracovními podmínkami, chování ze strany zákazníků, majitelů i kolegyň. Na toto téma reagujeme zejména psycho-sociálním poradenstvím, sdílením a podporou (3 729 případů) posilujícím zvládací mechanismy žen, jejich sebevědomí, schopnost vyjednávání a hledání řešení na základě jejich vlastních zdrojů, poradenstvím k prevenci násilí (421 případů) a poradenstvím v oblasti případné změny zaměstnání (a odchodu ze sexbyznysu) — 120 případů.” (Výroční zpráva Rozkoše bez rizika, 2019).

Rozkoš bez rizika ve své výroční zprávě z roku 2019 zmiňuje práci na destigmatizaci. Domnívám se, že téma destigmatizace je třeba podporovat nejen ze strany této organizace, ale i jinými subjekty jako mohou být např. stát a církev.

“Dokonce se nám podařilo uspořádat mediální kampaň ke konci roku zaměřenou na sociální stigma a jeho vliv na život člověka. Podnětem pro pořádání mediální kampaně byla pracovní skupina s ženami se zkušeností ze sexbyznysu (peer pracovníc), které s tímto nápadem přišly a poté se samy podílely na samotné realizaci. Kampaní jsme řekli, že je konec s tím, zavírat před poskytováním sexuálních služeb oči, a že vzájemné pochopní je klíčové. Naše

předsudky jsou totiž zároveň našimi limity.” (Výroční zpráva Rozkoše bez rizika, 2019)

5. Kvalitativní výzkum

5.1 Název studie

Jak uvádí Jan Hendl ve své knize Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace: “Název prodává zprávu. ...Doporučuje se název o dvou částech: esence studie, následovaná popisným podnázvem.”

Esencí tohoto kvalitativního výzkumu je: prožívání prostituce v kontextu bio-psycho-socio-spirituálních potřeb.

V podnázvu narážím na metodu sběru dat a identifikuji skupinu, s kterou jsem pracovala. Pracovala jsem s metodikou rozhovoru pomocí návodu. Výběr byl zacílen na respondenty, kteří prožili nebo prožívají zkušenost s prostitucí případně pracují s lidmi, kteří prožívají prostituci zaměřené na jejich potřeby s pozorností ke spirituálním potřebám, touhou po přesahu a jejich vnímání církve.

5.2 Abstrakt

Cílem tohoto kvalitativního výzkumu bylo poodhalit potřeby lidí, kteří se ocitli, nebo ocitají v prostituci. Mým zájmem bylo přiblížit se jejich pochopení světa. Zajímalo mě, jaké mají hodnoty, jaké si kladou otázky. Zajímalo mě, jestli pro tuto skupinu lidí jsou podstatné i otázky duchovního aspektu. Zajímalo mě, jaké jsou zkušenosti těchto lidí s církví nebo jinými spirituálními organizacemi. Práce si klade za cíl, co je pro tyto lidi v životě zásadní. Toužila jsem odkrýt motivace vedoucí k rozhodnutí pro cestu prostituce. Doufala jsem, že zjistím, jestli tito lidé chtějí v prostituci setrvávat, nebo jestli ji vnímají jako přechodné stanovisko, z kterého hledají cestu ven.

Zvolila jsem metodu Rozhovoru s návodem. Měla jsem tedy před rozhovory připravené okruhy témat a načrtnuté otázky, které jsem chtěla položit. Ponechávala jsem si však volnost pro modulaci otázek. Protože složení respondentů bylo velmi specifické, bylo potřeba se nacistit na rétoriku jednotlivých respondentů.

Klíčová slova: prostituce, spiritualita, církev, potřeby, pastore, prostitut, smysluplnost, přijetí

Keywords: prostitution, spirituality, church, needs, pastoral care, prostitute, meaningfulness, acceptance

5.3 Úvod

Dle Hendla je zapotřebí v rámci kvalitativního výzkumu v úvodu k výzkumu zmínit výzkumnou otázku. Výzkumnou otázkou pro tento výzkum byla tato otázka: Proč má pastorece význam pro lidi, kteří vykonávají prostituci?

Účelem tohoto výzkumu bylo upozornit na to, že pastorece by mohla být obohacím pro lidi, kteří vykonávají prostituci. Chtěla jsem poukázat na hodnotné prvky pastorece, které mohou saturovat potřeby lidí, kteří se pohybují v prostituci. Pokud se mám dle Hendla zabývat obhájením mého výzkumu, toužila jsem po tom, abych svůj čas investovala do práce, která mi bude dávat smysl a nebude prací jen pro splnění práce. Doufala jsem v hlubší význam, a pokud možno přesah a ponouknutí ke změně.

5.4 Metody

Původně jsem měla v úmyslu postupovat dle metody rozhovor podle návodu. Domnívala jsem se, že skrze tuto metodu se budu dobře držet okruhů a témat, které jsou pro mou práci důležité. Mé teoretické poznatky v praxi poněkud narazili. V momentu, kdy jsem se setkala s naprosto cizím člověkem, pochopila jsem, že má předem vyznačená cesta rozhovoru podle návodu, by byla příliš strojená. Pochopila jsem, že téma je příliš citlivé a intimní. Potřebovala jsem se s respondenty sblížit, poznat během chvíle, kdo jsou. Potřebovala jsem navodit ve velmi krátké době blízkost a důvěru, získat si je natolik, aby byli schopni se otevřít tématům, která sami sobě možná nechtějí přiznat, natož aby je dokázaly komunikovat.

Sociologická metoda narativní rozhovor mi poskytla prostor pro větší sblížení se s respondenty. Jan Hendl píše: “Výchozím bodem pro používání narativního rozhovoru je skepse vůči možnosti získat přístup ke zkušenosti jedince prostřednictvím schématu otázka odpověď.” Je nutné podotknout, že odborný výzkumný rozhovor jsem tvořila poprvé a vybrala jsem si k tomu respondenty, s kterými mnohdy není jednoduchá komunikace, navíc na citlivé téma. Pandemická situace také značně znepríjemnila průběh celého výzkumu. Když jsem zmiňovala důvěru jako podstatnou část pro uskutečnění rozhovorů, tak bych neměla opomenout, že při všech rozhovorech jsem na sobě já i respondenti a respondentka měli respirátory. Nasazené respirátory zhoršovaly možnost číst v mimice a tedy emocionalitě respondentů. V komunikaci mi pomáhalo sledovat pomlky. Zvýšenou pozornost jsem věnovala řeči těla a sama jsem se snažila, abych pro respondenty byla zřetelná, otevřená a transparentní a tím podpořila tyto vlastnosti v nich samotných.

Při narativním rozhovoru se vychází z toho, že z volného vyprávění mohou vyplynout zásadní informace, které by nemusely vyplynout cíleným dotazováním. Svého druhého respondenta jsem několikrát pobízela, aby pokračoval ve vyprávění o příběhu jeho života od narození do současnosti. Umožnilo mi to se dostat přirozeně k tématům rodinného zázemí, sociálních podmínek ve kterých vyrůstal i k traumatickým zážitkům. Tato cesta narativního rozhovoru umožnila přirozené dotazování na hlubší témata. Umožnila porovnávání vnímání světa, vztahů a hodnot v čase, což hodnotím jako velký přínos.

“Při výzkumu nám může jít o určité předem definované téma v biografích jedinců. Rosenthalová (1995) tvrdí, že z teoretického hlediska je důležité vyprávění o celém životě - bez ohledu na výzkumnou otázku. Významy, které lidé přikládají svým zkušenostem, je totiž možné adekvátně interpretovat pouze na pozadí celé biografie.” (Hendl, 2005, s. 176)

Domnívám se, že Rosenthalová s Hendllem zde potvrzují přímé zkušenosti z narativních rozhovorů. Právě narativní rozhovor odhalil určující životní události v příbězích respondentů. Zcela přirozeně vyplynulo ve výzkumném rozhovoru s prvním respondentem, že se ocitl v pěstounské péči a prožil umístění do ústavní péče, úmrtí jednoho pěstounského rodiče, potýkání se s psychiatrickou léčbou, drogové zkušenosti a bezdomovectví.

U druhého respondenta se v biografickém vyprávění dozvídáme o tom, jak se stal polosírotkem a dále pak o jeho závažném onemocnění svalovou dystrofií, kdy se ze zdravého dítěte stal během pubescence člověkem s handicapem.

5.5 Sledování jedinci

Fokus sledování byl zaměřen na muže a ženy, kteří vykonávají nebo v minulosti vykonávali prostituci. Pro obohacení výzkumu o jinou perspektivu byl výzkum rozšířen o výzkumný rozhovor se sociální pracovnící, která již několik let pracuje v organizaci Rozkoš bez rizika s lidmi, kteří se pohybují v sex byznysu. Vzorkování znesnadnila pandemická situace. Moje první kroky v přípravě k rozhovoru vedly skrze organizaci Rozkoš bez rizika. Moje představy byly takové, že mi organizace zprostředkuje kontakt s klientkami a klienty, osvětlí jim v krátkosti záměr mé bakalářské práce, a ti zájemci a zájemkyně, kteří budou ochotni poskytnout výzkumný rozhovor se se mnou později jednotlivě setkají. Bohužel jsem byla zklamaná jednáním některých lidí v organizaci. Přiznám se, že jsem očekávala příznivější reakce na můj zájem o tuto cílovou skupinu, která je běžně

terčem předsudků společnosti. Po nevlídné komunikaci jsem dostala kontakt na naopak přívětivou a milou sociální pracovníci, která v Rozkoši bez rizika pracuje. Byla jsem si vědoma toho, že sociální pracovníce nemusí souznět s bio-psycho-socio-spirituálním pohledem na člověka. Zvažovala jsem, jaký by měl výzkumný rozhovor význam, pokud by tato sociální pracovníce spirituální složku nepovažovala za podstatnou. Pokud by tato sociální pracovníce empiricky vycházela z výrazně negativních prožitků v církvi, mohlo by to náš rozhovor poněkud limitovat. Moje kognitivní příprava mě dovedla k tomu, že i za nepříznivých okolností bude mít výzkumný rozhovor vypovídající hodnotu. S vedoucím bakalářské práce jsme hovořili před tímto rozhovorem, že bude dobré, když se budu snažit s pracovníci navázat dobré vztahy, proto, aby mě propojila s klienty a klientkami. V předchozích nepříjemných konverzacích s nadřízenou této sociální pracovníce mi však bylo řečeno, že zprostředkování setkání s klienty a klientkami není možné kvůli zajištění jejich bezpečnosti. Po ukončení výzkumného rozhovoru jsem platila sjednanou částku za rozhovor a měla jsem možnost hovořit se sociální pracovníci neformálně bez diktafonu. Sociální pracovníce mi sdělila, že by mi ráda pomohla zprostředkovat kontakt s klienty organizace, ale bohužel to neumožňují pravidla organizace. Sociální pracovníce mi nabídla alternativu v podobě možnosti zaslání dotazníků. Tyto dotazníky by aktivizační pracovníce s klientkami prošly během aktivizace. Sice tato možnost nebyla úplně ideální a podle mých představ, ale byla jsem vděčná za to, že se našla alespoň malá skulinka, jak se k této skupině dostat. Otázky jsem záhy poslala této sociální pracovníci na mail, ale bohužel mi přišla odpověď, že kvůli opatřením a corona situaci, se tato aktivita pravděpodobně nebude moci zorganizovat.

Čas pokročil a já jsem začínala být nervózní, jak to bude s mým výzkumem. Zjistila jsem, že kabarety, veřejné domy a noční kluby jsou zavřené právě kvůli zmíněné corona situaci a restrikcím. Zásadně mi to komplikovalo výzkum. Mým dalším troufalým plánem bylo vyjít do proslulých míst, která sex byznysem oplývají jako je Karlovo náměstí nebo Václavské náměstí. Ovšem zákaz vycházení po deváté hodině večerní znovu omezil tuto možnost. Dokonce sociální pracovníce z Rozkoše bez rizika mě upozornila na to, že v této době potkám možná tak jejich terénní tým, ale žádné ženy a muže, věnující se prostituci. Ve své zoufalé situaci jsem se ptala téměř všech přátel a známých, jestli neznají někoho, kdo vykonává sex byznys a byl by ochotný mi poskytnout anonymizovaný výzkumný rozhovor. Během této mé snahy se několik lidí z mého okolí urazilo, že se ptám právě jich. Tato nemilá zkušenost potvrdila, jak stigmatizující společnost vůči lidem, kteří se pohybují v prostituci, je. Rozhořčení těchto lidí jsem nechápala.

Jako veliký úspěch jsem vnímala, když jsem hovořila o tématu své bakalářské práci s jedním umělcem, který mi řekl, že vlastně zná jednoho muže, který se

živí prostitutí, a že je to showman a rád do toho půjde. Zmíněný umělec se se mnou pokoušel domluvit na tom, že bychom za mužem, který vykonává prostituci, jeli společně do Olomouce a on by náš rozhovor natočil. Tuto možnost jsem zavrhla. Vnímala jsem jako potřebné držet se konceptu, který jsem si stanovila. Věděla jsem, že potřebuji na výzkumný rozhovor soukromí a klid, kamera by mohla naopak tvořit větší tlak, což nebylo žádoucí. Nakonec umělec předal moje telefonní číslo zmíněnému respondentovi. Naše komunikace probíhala zpočátku skrze telefonáty. Byli jsme domluveni, že se setkáme v Olomouci v organizaci, kam daný muž chodí za svou sociální pracovníci, která mu pomáhá vrátit se zpět do života. Komunikace začala být, čím dál tím náročnější, jak se dočtete dále.

Respondent č. 2: „Pokud můžete volejte hned, mám důležitou novinu. Mám doma dva lidi bez domova ještě jsou na perníku. Málem jsem se zhroutil, jak toto budu vysvětlovat? Už tak musím žít dost vyhraněný život. Bojím se, že mi můj přítel přestane věřit, že jsem normální a já mám z nich strach“

Respondent č. 2: „Ja bych vas raději viděl v Praze. Kdyby jste mi poslala listek, byl bych vdecny“

Respondent č. 2: „Jo, ale musí to proběhnout diskrétně, chci vám pomoci, ale sam mam ted co resit. Muzeme projet podle fotek, zazitku a vy si uz z toho vezmete co chcete, ale prosim fakt mlcte před mými nadřízenými v (jméno organizace).“

Z první zprávy jsem měla několik dojmů. Znepokojilo mě, že respondent se na mě navázal jako na osobu, která by mu měla pomoci vyřešit jeho stávající problémy. Samotná situace, do které se dostal, se mi jevila velmi složitě a značila možnost komplikací. V druhé zprávě se mi nelíbilo, že jsem měla být zavázána mlčenlivostí. Respektive nechtěla jsem přistupovat na uzavírání žádného paktu tajemství.

Respondent č. 2: „(Adresa dané organizace i se spojem autobusu.)

JMV: „Dobře, děkuji, tak se budu těšit.“

Po této zprávě jsem počítala s tím, že se situace uklidnila a vysvětlila. Očekávala jsem, že naše setkání proběhne dle původní domluvy ve stanoveném čase.

Ovšem nová noční zpráva mě dovedla k zamyšlení.

Respondent č. 2: neděle 21.2.2021 00:30 „Dobré ráno, hodně jsem přemýšlel, jde o vasi bezpečnost. Ďábel mi naznal, ze si nepreje, aby jste o mne dělala slohovku, ikdyz je to anonymní. Nejde o zaujatost, myslim, ze dabel ceka, jestli si uvedomíte, ze je tu krize a lidé si mají pomáhat, jsou zavrené skoly a v bibli pisou kraviny, život mne naucil jednu věc. Vaz si toho co mas, mela by jste mlcet a chvili popřemýšlet, co kdyby jste spis napsala, ze prostituci proslo hodne lidi a zamyslela se nad hodnotami. Ja uprimne vim, ze dabel je buh. Prostituci si proslo spoustu mladych lidi, je to rychlé, bez závazku, když se pouziva kondom. Ja si myslim, ze pokud vam dal (jméno) na mne číslo, mela by

jste ho upozornit, ze o nem pisou nehezké věci na internetu. Ve vasem zajmu by bylo spis presvedcit dabla, aby vas neproklel a pokud vas proklel, aby jste mne oslovila, tak se ptam? Muzete mne chapat? Dabel zatocil uz mnohokrat, když se mu nelíbilo, jak se jako lidé chováme. Myslím, ze v zajmu dobra bych vam mohl pomoci praci sepsat, protože jsem to slibil. Jen mam obavy, jestli to projde u mého séfa. Jsem carodej“

JMV: neděle 21.2.2021 15:33 „Necháme to tedy být. Přeji Vám jen to dobré.“

Respondent č. 2: „Dekuji“

Navázané spojení s člověkem, který koná prostituci neznamenal úspěch. Na tomto případu jsem pochopila, že do poslední minuty příchodu je nejisté, jestli se rozhovor vůbec uskuteční.

Další kontakt na muže, který vykonává prostituci, mi předal farář pro menšiny Mikuláš Vymětal. Mikuláš Vymětal mi zatelefonoval, že je zde muž, který se věnuje prostituci a potřeboval by dnes jídlo, mohla bych s ním tedy směnit jídlo za rozhovor. Přijala jsem tuto nabídku a jela za tímto mužem. Byli jsme domluveni, že se setkáme před obchodem Billa na Florenci. Muži jsem předala jídlo a byli jsme domluveni, že rozhovor uskutečníme v budoucnu, až budeme mít prostory, kde to bude možné. Snažila jsem se domluvit prostory, kde se rozhovor bude konat, ale bohužel než se tomu tak stalo, daný muž již neodpovídal na mé zprávy ani telefonáty.

Farář pro menšiny Mikuláš Vymětal mi předal ještě jeden kontakt na muže, který vykonává prostituci. Od Mikuláše Vymětala jsem měla informaci, že tohoto muže zná dlouho a kontakt s ním je bezpečný. S tímto mužem jsem se chtěla domluvit na tom, že rozhovor proběhne v jeho prostorách. Daný respondent mi oznámil, že pobývá v chráněném bydlení, kde není možnost mít návštěvy. Nakonec jsem se rozhodla, že rozhovor proběhne v prostorách mého domova. Z této varianty jsem nebyla nadšená, ale vzhledem k okolnostem jsem neměla na vybranou. Byli jsme domluveni na setkání v jedenáct hodin dopoledne u stanice metra Skalka před obchodem Albert. Snažila jsem se nic nepodcenit, a tak jsem byla na smluveném místě o několik minut dříve. Pozorovala jsem kolemjdoucí a snažila se vytušit, kdo z nich bude mým respondentem. O patnáct minut později respondent stále nepřišel, neodpovídal na mé telefonáty a sms zprávy. S nepořízenou jsem odcházela domů. O tomto neúspěchu jsem informovala mého zprostředkovatele Mikuláše Vymětala, který později s respondentem mluvil a v této návaznosti se mi respondent telefonicky ozval, omluvil se mi a domluvili jsme si náhradní termín na stejném místě. Naše druhé setkání již proběhlo v pořádku.

Skrze tohoto respondenta jsem se snažila získat další respondenty. Než jsme se s tímto respondentem číslo jedna rozloučili, dovolila jsem se ho zeptat na to, jestli by mi pomohl zprostředkovat kontakty na další respondenty.

JMV: „No a kdybyste si vzpomněl na někoho, s kým bych mohla udělat ten rozhovor.“

Respondent č. 1: „Tak určitě vám dám vědět.“

JMV: „Já bych za to byla strašně vděčná.“

Respondent č. 1: „Akorát nejhorší je, že mě nikdo nenapadá. Spíš to bude ne, než jo. To vám říkám na rovinu.“

JMV: „Myslíte si, že všichni ty lidi...“

Respondent č. 1: „No jsou mimo ty lidi. Fakt jsou mimo prostě strašně mimo. Jakoby byste se jich na něco zeptala a voni by řekli: „A jak jako?“ třeba nebo že nedá se s nima moc mluvit. Já, když se s nima sejdu. Tak právě: „Nemáš něco?“ hnedka jo.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 1: „Rozumíte mi?“

JMV: „Drogy.“

Respondent č. 1: „A je to spíš takový to: cígo, drogy, s někým sex třeba. (smích) Prostě takový je to úlet. Není to, že s těma lidma se stejším každé den.“

JMV: „Rozumím.“

Respondent č. 1: „Většinou je to ta obrácená tvář. Tak říkám, by vám tady akorát něco vzali, nebo že by vám udělali nějakou vostudu, pak by vám tady mohli ještě zvonit nebo něco. Ženy to vůbec. Ty holky, co znám, tak ty furt to dělaj, ale jsou prostě takový: „Nějakej rozhovor? Na to bych se mohla vysrat.“ Třeba by mi řekly. Rozumíte mi jako.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 1: „Aby mě někdo medializoval nebo takhle?“ Jsou takový jako nos nahoru.“

JMV: „A i když by věděly o tom, že tam nebude jejich jméno, žádný kontaktní informace?“

Respondent č. 1: „By tomu nevěřily.“

JMV: „A kdyby věděly, že je to pro vědeckou práci?“

Respondent č. 1: „Tak by to nechtěly.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 1: „Fakt. Věřte mi fakt. Já vám to říkám.“

Z tohoto úryvku je patrné, že i kvalitně navázaná komunikace s respondentem této skupiny, nemusí automaticky znamenat přístup k dalším členům skupiny. I přestože respondent číslo jedna měl snahu mi poskytnout pomoc v navázání kontaktu s dalšími respondenty, vnímal zprostředkování za nebezpečné pro

moji osobu. Respondent číslo jedna hovoří o možnosti okradení mé osoby, ostudném jednání a zcela jistě o rozhovoru bez vypovídající hodnoty i kvůli drogovým závislostem jeho známých, kteří vykonávají prostituci.

Poslední respondent číslo tři, s kterým jsem udělala výzkumný rozhovor, byl doporučen také skrze Mikuláše Vymětala. S tímto mužem naše domluva na setkání probíhala překvapivě po všech mých předchozích zkušenostech snadno. V našem prvním telefonickém rozhovoru s respondentem číslo tři zaznělo, že bude potřebovat pomoci ven z auta kvůli vozíku. Domlouvali jsme se spolu na tom, jaké bude vhodné místo pro setkání, aby bylo bezbariérové a poskytovalo soukromí pro rozhovor. Při našem dalším telefonickém hovoru respondent číslo tři navrhl, že bychom mohli rozhovor uskutečnit v jeho autě a zaparkovat někde na parkovišti. Tuto variantu jsem vnímala jako schůdnou. Setkali jsme se na Nádraží Holešovice na rohu tramvajové zastávky, kde je parkovací místo pro invalidy. Respondent číslo tři nás dovezl autem na zmíněné parkoviště nedaleko Nádraží Holešovice. Z našeho výzkumného rozhovoru vyplynulo, že prostituci vykonával necelý rok, ale nepohyboval se na místech kde by se lidi, kteří prostituci vykonávají vyskytovali. Zmíněný muž zároveň nikdy nepracoval v nočním klubu nebo veřejném domě, nebylo tedy možné od něho získat další kontakty na případné další respondenty.

Všem sledovaným jedincům byl sdělen účel výzkumu. Tedy bylo jim řečeno, že se jedná o výzkum k bakalářské práci. Respondentům bylo sděleno téma bakalářské práce ve znění "Pastorace prostitutek a prostitutů" s objasněním, že se jedná o zaměření na spirituální potřeby v rámci prostituce. Všem sledovaným jedincům bylo sděleno, že výzkumný rozhovor je anonymizovaný a jejich jména nebudou zveřejněna. Výsledek našeho hovoru hodnotím jako velice plodný a přínosný.

JMV: „Moc děkuju. Já jsem úplně radostná z toho rozhovoru, jak mám pocit, že je bohatej a jsem moc vděčná za tu otevřenost a zároveň přemýšlivost danou do toho. Tak to moc děkuju a ještě bych vám chtěla dát prostor, jestli vás napadá ještě něco k tomu, co byste chtěl říct.“

Respondent č. 3: „Já se zamejšlim. No tak mrzí mě, že se nedokážu úplně kloudně vyjádřit. Přece jenom se bavim o věcech, který nemám vnitřně úplně zformulovaný a vnímám určitou překotnost v tom, co říkám. Takže mi třeba něco doteče časem, ale...“

JMV: „Tak kdyžtak se mi můžete kdykoliv ozvat, kdyby vás něco napadlo.“

Respondent č. 3: „Tak kdyžtak se ozvu a chtěl jsem se ještě zeptat a to je taková jako teď se trochu chci krejt, protože by bylo trochu nepříjemný, kdyby se o těch věcech, který jsem říkal, někdo dozvěděl tou formou, že si je přečte v bakalářský

práci. Ale vzhledem k tomu, že ten můj příběh sebou nese pár specifík, tak že by bylo docela snadný rozklíčovat, kdo jsem.“

JMV: „Jasně. Tak já myslím, že třeba údaje o tom, jakou univerzitu jste studoval, nebo do jakého kostela jste chodil, tak to tam není nutný uvádět, ale třeba obor té střední školy, ten by tam mohl zůstat?“

Respondent č. 3: „No.“

JMV: „Nebo si myslíte, že už to je zrádný?“

Respondent č. 3: „Pro mě to je trošku na popřemejšlení. Ono už jenom to, že ty rodinný konstelace, že mám neurodegenerativní poruchu, to, že jsem chlastal. To si myslím, že lidi, který mě znaj, že by mě tam hnedka v tom viděli a je to věc, kterou si musím zvážit, jestli by mi to dělalo problém.“

JMV: „Jasně.“

Respondent č. 3: „Ale napadlo mě to a musel jsem to říct.“

JMV: „No tak to určitě. To je strašně důležitý. Samozřejmě. Tak taky s tím one-mocněním, tak třeba kdyby se to tam nespécifikovalo vlastně. Ale...no tak to je taky možnost, nebo nevím, jak.“

Respondent č. 3: „Vono je to těžký. Vono je těžký něco vynechat, aby to dávalo dohromady smysl.“

JMV: „No právě no.“

Respondent č. 3: „Mm.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Tak to asi zpracujete, jak potřebujete a já budu třeba rád, když mi to pošlete k autorizaci.“

JMV: „Mm. No to já si zase říkám, ono než vůbec člověk přepíše ten celej hodi-
novej rozhovor, tak zatím je strašně dnu práce, kdy to jenom přepisuje a já právě ty ostatní rozhovory, co jsem dělala s těmi lidmi, tak jsme se dohodli, že to necháme autentický úplně do posledních přereků. Tak si říkám, jak by se tohle dalo udělat. Já bych s váma mohla sdílet ten dokument jako tu nahrávku myslím třeba na Google disku, vy byste si to mohl poslechnout a třeba byste mi mohl napsat poznámku, že např. minuta dvacet dvacet tři, že je tam věta, která tam nemusí být, kde je zmíněný nějaký specifikum, který je mimo. Tak jestli tahle cesta by nebyla lepší?“

Respondent č. 3: „To bych se asi dost neschoval a je otázka, jestli se schovávat, když už jsme se spolu o tom bavili, tak já se teď snažím přimět k tomu rozhodnutí, abych neměl tendenci zastírat za sebou stopy.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „A je to pro mě těžký, protože to téma je pro mě dost citlivý a...“

JMV: „To je pochopitelný no.“

Respondent č. 3: „A vim, že je velmi snadný rozklíčovat můj příběh, zároveň si uvědomuju, kolik lidí čte bakalářský práce.“

JMV: „(smích) No jasně no.“

Respondent č. 3: „Takže to asi nechme to, jak to je, a když někdo...já sám mám důvěru ve své okolí, a když někdo prostě bude mít potřebu to se mnou otevřít, kdyby se to dozvěděl, tak to třeba bude dobrá příležitost, proto něco sdílet.“

JMV: „Tak myslíte, že to mám nechat?“

Respondent č. 3: „Protože jinak bychom museli úplně narušit koncepci toho mého sdělení.“

JMV: „Jako je pravda, že já bych musela vlastně přistoupit na to, že jak jsem do toho chtěla jít v autenticitě sice anonymitě ale autenticitě, tak že tohle by už bylo takový vystříhávání no.“

Respondent č. 3: „Mm.“

JMV: „Ale tak moc děkuju za vaši odvalu a doufám, že to ponese jenom plody dobra. Účel toho, proč já jsem se rozhodla pro tohle téma, který je dost specifický a je dost náročný najít někoho, s kým bych mohla dělat výzkumný rozhovory a vůbec to uskutečňování atd., tak je ten, že jsem měla pocit, že skupina lidí, který se ocitají v prostituci, že mají nějaký potřeby, a že si nejsem jistá, jestli by tady nebylo místo pro nějaký další služby, na který by se ty lidi mohli obrátit, nebo jestli by tam nemohl bejt větší prostor právě pro důvěru a pro přijetí třeba skrze třeba i duchovní lidi, pastorační pracovníky nebo tak něco. Protože jsem zjistila, že ta organizace Rozkoš bez rizika, která se zabývá lidmi, kteří pracují v prostituci, tak údajně jí žádná církev za její existenci nenabídla spolupráci a mě to strašně překvapilo a říkala jsem si, co to má znamenat. Takže doufám, že ta práce bude mít svůj význam, že jsem nechtěla psát bakalářskou práci, proto abych psala bakalářskou práci, ale říkala jsem si, tak jestli něčemu mám dát svůj čas a energii, tak by bylo super, kdyby to mělo nějaký výsledek, že by to k něčemu přispělo.“

Z tohoto úryvku je patrné, že přestože od začátku bylo dané, že bude anonymizované jméno respondenta, nemusí to respondentovi připadat dostatečné. Jsem velice vděčná za to, že respondent dokázal svoje obavy vyjádřit v rámci našeho rozhovoru. Musím zhodnotit naši komunikaci jako oboustranně otevřenou.

Vnímám jako hodnotné, že se respondent rozhodl přijmout svoji minulost. Přijetí této kapitoly jeho života je o to odvážnější právě kvůli možné konfrontaci ze strany jeho okolí. Vnímám tento krok jako velice statečný, vědomý a zralý. Vnímám toto jeho rozhodnutí jako posun a snad i pozitivní úlevu z jeho strany. I z pohledu výzkumnice jsem ráda, že respondent došel k tomuto rozhodnutí. Zachováním rozhovoru v plném rozsahu jsem se snažila dodržovat transparentnost a autenticitu.

5.6 Prostředí

V etnografických výzkumech je běžné věnovat pozornost i prostředí ve kterém se výzkum koná. Musím uvést, že z důvodů vládních opatření v souvislosti s corona situací, můj výzkum je o zajímavé autentické prostředí respondentů z velké části ochuzen. Jak jsem již zmiňovala dříve, noční kluby a veřejné domy byly po dobu mého výzkumu zavřené a kvůli zákazu nočního vycházení (zdroj sociální pracovnice z Rozkoše bez rizika) prostituce z ulic vymizela. Doptávala jsem se této pracovnice, jestli má význam vyjet do pohraničí, ale bylo mi řečeno, že ani tam bych v této době nepochodila.

Výzkumný rozhovor, který proběhl v pořadí rozhovorů jako první, se odehrál v prostředí organizace Rozkoš bez rizika. Místnost, ve které se výzkumný rozhovor konal, byla čistá a prostorná. Pravděpodobně v této místnosti probíhají také aktivity s klienty a klientkami a konání supervizí. Když jsme rozhovor skončily a šla jsem platit účet za daný čas, stála jsem u schodiště na chodbě vedle stolků sociálních pracovnic či aktivizačních pracovnic, působilo to na mě dojmem, že na svoji práci nemohou mít příliš klidu, protože tam stále někdo přecházel, telefonoval a prostředí pro jednotlivé pracovnice nebo prostorově oddělené.

V pořadí druhý rozhovor s respondentem číslo jedna probíhal v mém domově, zde jsem tedy neměla možnost nahlédnout do soukromí respondenta, nýbrž bylo tomu naopak, respondent nahlédl do mého soukromí.

Komunikace s respondentem číslo dva probíhala skrze telefonáty a sms zprávy, tedy ve virtuálním prostředí. S respondentem číslo dva na setkání nedošlo, tudíž jsem také neměla příležitost respondenta poznávat v jeho přirozeném prostředí.

Posledním výzkumný rozhovor probíhal v autě respondenta. Jeden z důvodů neobvyklého místa setkání byla potřeba bezbariérovosti ze zdravotních důvodů respondenta. Musím však podotknout, že když jsem nastupovala do auta k muži, kterého jsem nikdy předtím neviděla, cítila jsem se zvláštně.

5.7 Techniky analýzy

“Při kvalitativní analýze a interpretaci jde o systematické nenumerické organizování dat s cílem odhalit témata, pravidelnosti, datové konfigurace, formy, kvality a vztahy. Všechny kroky se mají dokumentovat, čímž je zajištěna průhlednost a kontrola kvality celého procesu.” (Hendl, 2005, s. 223)

V mém kvalitativním výzkumu jsem se řídila analýzou orientovanou na případ. Vzhledem k počtu respondentů a specifickému citlivému tématu mi to dávalo největší smysl.

“Analýza orientovaná na případ uvažuje případ jako celistvou entitu a hledá konfigurace, asociace, příčiny a následky uvnitř případu, případně provádí komparaci mezi několika málo případy.” (Hendl, 2005, s. 226)

Dále jsem použila tradiční kvalitativní analýzu danou sekvencí. Tedy pokusím se to následovně zobrazit ve schématu.

Iterace (od první pozice po závěry)

výzkumné rozhovory > přepis > kódování > zobrazení > závěry > návrh kostry zprávy > zpráva

5.8 Zajištění kvality

Kritéria validity jsou různá podle různých sociologických teorií. Rozhodla jsem se řídit Maxwellovými kritérii validity, protože mi byla nejbližší.

“V kvalitativním výzkumu nejde pouze o popis, jakkoli je důležitý. Výzkumníci se především zajímají o to, co různé události, objekty a chování znamenají pro účastníky dění.” (Hendl, 2005, s.336)

Vnímám jako zcela zásadní při tomto konkrétním výzkumu, jakým způsobem samotný rozhovor podnítil komunikativnost respondentů. Domnívám se, že je úspěchem výzkumníka, když se právě kvůli jeho výzkumnému rozhovoru respondenti zamyslí nad otázkami nebo pohledy na situace, které předtím neviděli. Ovšem nejen že může respondenty výzkum obohatit k zamyšlení, může to pro ně být prostor, kde ucítí blízkost a důvěru, vyřknou procesy, které se v nich odehrávají nebo odehráli, a o kterých se báli dříve mluvit. Výzkumný rozhovor může vést k posunu v osobním progresu respondentů.

Uvedu zde několik momentů, které mě jako výzkumnici velice potěšily, protože jsem z nich vycítala přínos pro účastníky výzkumu.

JMV: „A kdo si myslíte, že vám v životě pomohl?“

Respondent č. 1: „Jako teď mi hodně pomáhá ten Mikuláš (evangelický farář pro menšiny) jakoby psychicky. Jakože se sejdem jako s váma. Sejdeme se, dáme si kafe, pokecáme a mě to strašně pomůže. Mě to uvolní prostě že jo.“

JMV: „Protože se můžete cejtit otevřeně?“

Respondent č. 1: „No. Já nemluvim jako jinak s lidma moc. V tom chráněňáku si s nikým nepokecám.“

Domnívám se, že je z úryvku patrné, že respondent obvykle nesdílí s lidmi svůj vnitřní svět. Respondent svůj vnitřní svět odhaluje jednomu člověku, kterým je

farář pro menšiny Mikuláš Vymětal a toto setkávání je jistě přínosem pro jeho duševní i sociální zdraví. Respondent přirovnává setkání u našeho výzkumného rozhovoru k setkání s Mikulášem Vymětalem. Přestože naše setkání k rozhovoru bylo jednorázové, respondentovi se jeví jako přínosné.

JMV: “No tak přemýšlím, jestli ještě něco k tomu říct, nebo jestli vás napadá něco k tomu tématu.”

Sociální pracovnice: “Musím říct, že jste mi dala spoustu podnětů k přemýšlení. (společný smích) Za což vám děkuju.”

JMV: “Tak to jsem moc ráda.”

Sociální pracovnice: “Tak kdybyste ještě cokoliv potřebovala, tak klidně napište mail, nebo vám to pak můžu zodpovědět přes telefon.”

Z tohoto závěru se sociální pracovnící Rozkoše bez rizika jsem měla velikou radost. Domnívám se, že naším rozhovorem se otevřely určité možnosti a příležitosti, které by v budoucnu mohly být využity, nebo alespoň vyzkoušeny v souvislosti s pastoračí. Výzkumný rozhovor připomněl určité potřeby lidí, kteří se ocitají v prostituci a zároveň poukázal na blahodárný přínos pastorače.

“Interpretativní validita má vztah nejenom k vědomým konceptům. Zahrnuje i nevědomé koncepty, intence a hodnoty.” (Hendl, 2005, s. 337)

Zaznamenané rozhovory jsem pečlivě prostudovala. Snažila jsem se vnímat emocionalitu, která byla projevena v hlase, pomlčkách, smíchu nebo třeba zaškobrtnutí ve větě. V určitých momentech, vyprávění respondentů mohlo znít jako běžný popis jejich života, ale v souvislosti s kontextem se za ním skrývalo mnohem více a to se mi podařilo rozklíčovat ne vždy hned při přepisu nebo prvním poslechu.

5.9 Výzkumnice

Poprvé jsem se tématu pastorače v souvislosti s prostitucí dotkla v rámci předmětu pastorační praktikum. Měli jsme popsat pastorační skupiny a já jsem měla pocit, že se nechci zabývat už mnohokrát popsanými skupinami. Chtěla jsem se zabývat tématem, které není příliš probádané a budu mít prostor objeovat a přemítat.

Když si vzpomenu na moment, který předcházel zájmu o skupinu lidí, kteří vykonávají prostituci, vidím tu situaci živě. S jednou rodinnou příslušnicí jsme byli na studentských bohoslužbách U Martina ve Zdi, konala se sbírka pro Rozkoš bez rizika a farář Karel Müller vysvětlil, čím se organizace zabývá. Tato rodinná

příslušnice se mě po bohoslužbě ptala, kde je kasička pro potřeby sboru, že chce přispět, ale ne na ty prostitutky. Tato zkušenost mnou emocionálně otřásla. Cítila jsem v tomto chování obrovský předsudek a přišlo mi to smutné a pokrytecké.

Zajímala jsem se o dané téma skrze dokumenty České televize Pološero. Četla jsem beletrii jako Jedenáct minut, Nana, Kulička. Domnívám se, že za tématem prostituce vidím něco hlubšího. Cítím, že v některých případech se může jednat o zaprodávání sebe sama, zneužití sebe sama a myslím, že toto téma je podstatné v běžném životě obyčejných lidí, ať dělají cokoliv.

6. Zpráva

Podle Yina jsem se inspirovala inverzní strukturou zprávy. “Tato struktura úmyslně obrací analytickou strukturu a odpověď na problém se prezentuje hned na začátku práce. V dalších částech se rozvíjí vysvětlování předloženého výsledku a zároveň se uvádějí i alternativní možnosti vysvětlení.” (Hendl, 2005, s. 322)

Z výzkumných rozhovorů vyplývá že lidé, kteří vykonávají prostituci jsou obklopeni pocitem samoty, přestože jejich rozsah sociální sítě je široký, často mnohem širší než u běžné populace, tak tyto vztahy jsou mnohdy na povrchní bázi, tedy nejsou vytvořené hlubší vazby důvěry.

JMV: “Hmm. Můžu se ještě zeptat, jaké jsou vaše zkušenosti s tématem důvěry a přijetí u lidí, kteří vykonávají prostituci?”

Sociální pracovnice: “Já mám dojem, že ta důvěra je tady neskutečná, že ty individuální konzultace, které vedu... (nedovyřčeno) Často mě překvapuje, co mi moje klientky svěří. I v terénu, když se pohybujeme, protože chodíme do přirozeného prostředí klientek. To znamená po privátech, po trasách neboli ulicích tady v Praze, chodíme i do nočních klubů, když nás tam pustí. My jsme často jediná, s kým ta klientka může mluvit otevřeně. Otevřeně o tom, jaké služby poskytuje, jaká je atmosféra v klubu, jak vychází s jinými ženami v tom klubu, jak se chovají zákazníci. Protože si vezme, pokud ta žena do sexbyznysu vstoupí na základě nějaké té vnější události, tak často žije dvojí život. Často její rodina opravdu neví, že si ta klientka takto třeba jenom přivydělává, že má klasickou práci, a jenom aby splatila dluhy, např. Které zbyly po manželství, jsou ty případy různý, aby splatila ty dluhy, nějak se postarala o svoje děti, tak šla do toho klubu a nikdo z té rodiny to neví. Takže ona každý pátek nebo sobotu odchází, řekne, že jde někam uklízet, když to tak řeknu. V tom klubu samozřejmě zase nechce, aby se vědělo, že má nějakou rodinu, že má nějaké děti. Tudíž ta žena tam opravdu jako je v nějakém meziprostoru, když to tak řeknu. A ve chvíli, když tam přijdeme my, tak má prostor to vyventilovat, jak ty věci, který se dějou

v tom klubu s těma zákazníkama, co zákazníci chtěj, co ona naopak nechce poskytovat. Tak s tou klientkou pracujeme na stanovení si vlastních hranic, aby je nepřekračovala. Pokud klientka chce samozřejmě vystoupit, tak hledáme cesty toho, jak vystoupit co nejrychleji. Zároveň ty klientky s námi řeší i tu svojí rodinu, rodinnou situaci. Ta důvěra je opravdu, myslím si, že je tam navázaná.”

JMV: “Přemýšlím, jak položit tu otázku, aby byla co nejlepší výzkumnicky. Nechtěla bych vám určitě nic podsouvat, ale asi by mě zajímalo, kde si myslíte, že ty klientky mohou tu důvěru a přijetí hledat, nebo kde ji mají. Myslím tím, jestli je třeba více lidí nebo více míst, kde by mohly hledat právě důvěru a přijetí.”

Sociální pracovnice: “Já věřím, že každá sociální služba je od tohoto, aby klienti a klientky tam šli a bylo tam to důvěrné prostředí. Takže si troufám tvrdit, že jakákoliv pomáhající organizace, ale samozřejmě to je nějaký třetí subjekt. Pokud ta klientka nemá dobrou kamarádku, někoho z rodiny, komu důvěřuje, tak tam bude vždycky něco chybět. Možná jak jste to naznačila, mohla by tam být ta cesta tou duchovní cestou, nebo jakoby duchovní proud, kterej by to tam mohl nějak stabilizovat, když to tam řeknu.”

JMV: “Ještě mě napadá otázka, jaké jsou vaše zkušenosti s tématem osamělosti u lidí, kteří vykonávají prostituci?”

Sociální pracovnice: “Zase zajímavá otázka.(smích) Protože vlastně... Teď si uvědomuju, že často je to téma, které já nějak s klientkama řeším, ani jsem si to neuvědomovala. Protože spousta klientek má neskutečně široký sociální okolí, když to tak řeknu. Má neskutečně kontaktů, neskutečně vazeb, protože se setkává se zákazníky, setkává se s lidmi ze sexbyznysu, pak má třeba svůj osobní život, takže opravdu je tam moc těch kontaktů, když to tak řeknu. Ta síť je široká, ale není tam ten důvěrník. Není tam právě ta osoba, které by naplno důvěřovala, mohla by to s ní nějak probrat. Ta osamělost je z toho rozhovoru nějak cítit. Opravdu jako se dostáváme k tomu, že ta klientka tam nemá fyzickou osobu, která by při ní stála v tom dobrým nebo zlým. Takže ano, mám klientky, které osamělost pociťují. Ale zase jako nechtěla bych to úplně paušalizovat na celou svojí klientskou základnu, protože nemusí to tak mít každá, ale v rámci svých individuálních konzultací se s tím setkávám.”

JMV: “No tak přemýšlím, jestli ještě něco k tomu říct, nebo jestli vás napadá něco k tomu tématu.”

Sociální pracovnice: “Musím říct, že jste mi dala spoustu podnětů k přemýšlení. (společný smích) Za což vám děkuju.”

Domnívám se, že tento úsek rozhovoru ukazuje na komplikovanou a tíživou situaci lidí, kteří vykonávají prostituci. Odehrává se zde mnohdy veliký vnitřní tlak na uchování si soukromí. Ženy a muži v prostituci často skrývají před mnoha lidmi část svého žití. Před svými klienty se snaží mnohdy zůstat skryti, v klubech tají např. to, že mají rodinu. Před rodinou se snaží skrývat, že se živí nebo si

přivydělávají prostitucí. Toto tajemství vytváří tíživé břímě a právě kvůli němu mohou pociťovat osamělost.

JMV: „Rezonovala ve vás osamělost v souvislosti s prostitucí?“

Respondent č. 1: „Občas jo. Byly chvíle, kdy jsem se cejtil sám. Bylo to těžký no.“

Některé odpovědi respondentů nebyly příliš obsáhlé, ale dovolím si to hodnotit jako pochopitelné.

JMV: Možná v souvislosti s tím mým tématem by mě zajímalo, když jste se začínal pouštět před těmi lety do prostituce, tak v koho jste měl v době vykonávání prostituce důvěru?“

Respondent č. 3: „(dlouhé ticho) To je...Jsem neměl důvěru vlastně vůbec v nikoho. Já mám hodně hodnou mámu, která je chápavá a vstřícná a myslím si, že pro nás pro děcka udělala v životě všechno, co mohla, co bylo v jejích silách. Zároveň v tom období jsme si byli trochu vzdálený, protože nás nedokázala zvládat, protože měla na krku no tři pubertáky, a že si sama v životě prošla hodně věcmi, a že pro ní bylo ukočírovat nástup naší puberty. Já jsem se choval jako fakan, takže jsem ji to moc neulehčoval. Vona je první osoba, u který bych uvažoval, že jsem v tu dobu měl důvěru, ale zároveň jsme se o tady těch věcech vůbec nebavili.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „A nedokázal jsem si představit, že bych se s ní o tom bavil, jsem se za to styděl jako. Bylo to něco máho tajnýho takový jako dobrodružství. Já jsem jako neměl důvěru v nikoho.“

JMV: „Možná to souvisí s další otázkou, která mě s tím napadá. Kde nebo s kým jste cítil přijetí v té době vykonávání prostituce?“

Respondent č. 3: „(dlouhé ticho) Tak ta máma ta nás přijímala, jakože jsme ji dávali zabrat a moc to s náma neuměla, ale věděl jsem, že kdyby bylo špatně, tak že se na ní můžu obrátit. Nebyl jsem v tý věci s ní komunikační partner ani jsem to s ní sdílet nechtěl, ale nenapadá mě nikdo asi jinej.“

U respondenta číslo tři je patrné, že i když měl do jisté míry pocit důvěry v člena rodiny, neznamenalo to, že by byl schopen nebo ochoten sdílet významnou část svého života, kterým prostituce bezesporu je. Respondent popisuje, že se za to styděl.

Zájem o spiritualitu čili duchovní život se u respondentů v určité formě potvrzuje.

JMV: „Ještě mě napadá, jestli v době, kdy jste vykonával prostituci, jestli v té době jste neměl, nebo měl nějaké spirituální duchovní potřeby.“

Respondent č. 3: „No určitě jsem je měl. Měl jsem je, to jo. Jen je těžký pro mě teď, je takhle zpětně nazvat. Měl jsem potřebu pocitu štěstí a svobody a přátelství a přijetí a...štěstí existence lehkosti. Taky se to dá asi nazvat spirituální potřebou. No měl jsem myslim spoustu potřeb, to dětství pro mě bylo strašně frustrující. Pochopení mého zdravotního stavu hrálo významnou roli, že jsem si prostě přál bejt jako zdravěj kluk, kterej běhá, zvládá všechno a ne člověk, kterej ztrácí síly a žije s perspektivou postupného zhoršování. To bylo něco, co zpracovávám celej život a v tom bouřlivým období toho dospívání, že to otráslou mnou, že to byl zdroj potom...takovej silnej životní potenciál.“

JMV: „Asi by mě zajímalo, taky jste zmínil v jeden moment slovo kostel. Tak jaký jste měl postoj k církvi před tím než jste vstoupil do prostituce, potom když jste byl v prostituci a potom třeba potom?“

Respondent č. 3: „Já nevím, jestli se vyjádřit ve vztahu k církvi, ale ve vztahu k Bohu jsem to měl tak, že jsem se jako dítě považoval za věřícího člověka a chodil jsem do katolickýho kostela. Chodil jsem ministrovat. Máma vlastně nás vedla k tomu, abychom vyrůstali s Bohem, nebo v rámci křesťanskýho společenství.“

JMV:

„Mm.“

Respondent č. 3: „Sama začla navštěvovat kostel někdy v době, kdy jsme byli malý.“

JMV:

„Mm.“

Respondent č. 3: „Byl to pro ní takovej životní impulz důležitěj. Já si vzpomínám, že když jsem byl v šestý třídě, tak jsem měl silnej odpor k životu a zazlival jsem celou svojí existenci i Bohu. Vim, že tam se ve mně něco zlomilo, že jsem jako svůj vztah vůči Bohu narušil nějakou svojí nedůvěrou k životu, nebo nějakým svým vnitřním pocitem neštěstí, ale jako vzpomínám si, že jsem prostě jako zanevřel, že jsem zanevřel. Vzpomínám si, jak jsem jako malý děčko jedenáctiletý, a možná to zračí to, že jsem ten vztah k Bohu měl vždycky, tak jsem jako řekl, že Boha proklínám, že jsem se narodil a pak jsem moc do kostela nechodil a bylo mi to celý takový vzdálený. Možná na velký svátky, nevzpomínám si už, ale to životní neštěstí jsem dával do souvislosti jako, nebo otráslou to mojim obrazem dětským dobrotivýho Boha a potom to téma pro mě bylo vlažný velmi dlouho.“

JMV:

„Mm.“

Respondent č. 3: „Někdy během dospělosti jsem začal hledat obnovu toho vztahu s Hospodinem a věřim, že tady je, a že stvořil svět, a že nás tvaruje v

životě, tak abychom žít mohli a žili správně. Nemám ten vztah ukotvený k nějaký konkrétní církvi, ale mám momenty, kdy je to uvědomění pro mě důležitý. Učím se vidět v životě smysl a dobrotivost Boží navzdory utrpení ve světě.“

Respondent číslo jedna, který se pohybuje v prostituci dodnes vyjádřil v souvislosti se spiritualitou obavy právě před stigmatem.

JMV: „Zajímá vás spirituální svět?“

Respondent č. 1: „Jo i ne.“

JMV: „Jak to myslíte?“

Respondent č. 1: „Já z toho mám strašnej respekt. Tam jsem velice opatrněj.“

JMV: „A jak to myslíte?“

Respondent č. 1: „Že spousta lidí mě zná, z toho spirituálního světa a tam právě se bojím jejich předsudků a to právě mě staví na tu hranici, že se bojím navštívit ten kostel. Tak kdybych si měl vybrat, kam půjdu do kostela, tak půjdu třeba teďka do katolického místo do evangelického.“

JMV: „Aby vás tam nikdo neznal?“

Respondent č. 1: „Aby mě tam nikdo neznal.“

JMV: „Takže si myslíte, že by vás někdo mohl odsuzovat nebo vám něco říct?“

Respondent č. 1: „Určitě.“

JMV: „A myslíte si, že jsou i v rámci evangelického světa nějakí faráři a kostely, kde byste se cítil dobře?“

Respondent č. 1: „Asi u toho Mikuláše no.“

Pro tohoto respondenta je reálná představa navštívit evangelický kostel, pokud by tam byl člověk, v kterého má důvěru (Mikuláš Vymětal). V této důvěře se skrývá pocit bezpečí a přijetí bez ohledu na to, jakou profesi respondent vykonává. Možnost odsouzení a nepřijetí jeho osoby je důvodem, proč by do jiných evangelických kostelů nešel.

Domnívám se, že je třeba neopomenout biografické prvky rozhovorů. Právě vyprávění, které začínalo v dětství do současnosti, pomohlo odhalit, že respondenti prošli ve svém dětství netypickými a nesnadnými situacemi. U respondentů se během dětství objevily závažné zdravotní problémy, které měnily perspektivy jejich životů, ač už se jednalo o fyzické nebo psychické zdraví. Jeden z respondentů vyrůstal v rodině, kde jeho otec zemřel. Respondent číslo jedna prošel dvěma pěstounskými rodinami a krátce i ústavním pobytem. Tyto situace mohly být pro respondenty traumatizující a hledání způsobu, jak se s nimi vyrovnat, mohl být různý a v něčem přece stejný. Ve všech případech provedených rozhovorů se objevuje vykořenění ze života, prostituce jim nabídla nějaké místo. Všechny výzkumné rozhovory spojuje únik.

JMV: „A máte pocit, že ve vás v době vykonávání prostituce nějak rezonovalo
téma osamělosti?“

Respondent č. 3: „Jo, to určitě. To rezonovalo. Ta osamělost tam byla a já jsem to zmínil jenom velmi stručně. Jako je to zpětný hodnocení těch událostí, ale mám za to, že jedním z těch motivů, proč se to dělo, bylo to, protože jsem si připadal nepřijatej a osamocenej, a že vlastně to projevení zájmu, byť s cílem jako sexuálního uspokojení, „že si koupím mladýho kluka“, přesto pro mě byl projev nějakýho ocenění.“

7. Stigma

Nejdříve bych se chtěla zabývat samotným významem slova stigma. V Akademickém slovníku cizích slov Věra Petráčková a Jiří Kraus podávají informaci, jak je vnímáno toto slovo historicky v dobách starého Řecka tedy jako znamení vypálené na těle otroka či trestance. Biblicky je toto heslo dle autorů Akademického slovníku vnímáno jako stopa po ráně na těle Kristově. Knižně jako stopa či znak o něčem svědčící: „rodové stopy na tváři, stopy zrady – cejch. Původně se jednalo tedy o fyzicky evidentní znamení, které bylo možno spatřit lidským okem bez potřeby hlubší analýzy.

“Dnes se tento termín běžně užívá ve svém původním doslovném významu, vztahuje se však spíše k hanbě samé než k jejímu tělesnému důkazu. Došlo navíc k posunům ohledně toho, jaké typy hanby budí pozornost.” (Goffman, 2003, s. 9)

Goffmann, jakožto významný sociolog dvacátého století se ve své knize, která se zabývá stigmatem, dotýká progresu, který během časů nastal. V dnešní societas se nejedná jen o explicitně viditelná znamení, která mohou vylučovat občany z pocitu jednoty společnosti. Erving Goffman zmiňuje slovo hanba, což můžeme chápat jako vnitřní pocit jedince, který kvůli své specifčnosti nepociťuje potřebnou sounáležitost ve společnosti. Necítí se dostatečně asimilován z důvodu prvku nebo prvků, které budí odlišnost, přestože tato odlišnost nemusí být na první pohled zřetelná.

“Stigma je definováno jako selhání, nedostatek, příp. handicap.” (Matoušek a kol., 2013, s. 98, 99) V této krátké definici z Encyklopedie sociální práce se nehovoří o tom, zda se jedná o handicap s vnitřními či vnějšími znaky. V

této definici není řečeno, o jaké selhání se jedná, ale slova selhání, nedostatek či handicap mohou spojovat osoby, které na sobě nesou stigma.

“Pravá skupina dané osoby je pak tedy souhrnem osob, u nichž je pravděpodobné, že budou trpět stejnou deprivací, jakou trpí ona, neboť mají stejné stigma. Její pravá “skupina” je de facto kategorií, jež může být prostředkem diskreditace.” (Goffman, 2003, s.131)

Zde se Goffman zabývá identifikací jednotlivce se skupinou. V rámci výzkumného rozhovoru této bakalářské práce s respondentem číslo jedna se potvrzuje toto schéma. Daný respondent se stýká s osobami, které jsou stejně deprivované. Zároveň právě tuto skupinu respondent považuje za diskreditované a sám o “nich” hovoří diskreditujícím způsobem.

“Stigmatizace, pocit hanby atd. pronásledují nejstarší řemeslo dodnes. Většina žen v sexbyznysu se bojí vyzrazení a tají před svým okolím, co vlastně dělají (udávají, že pracují jako servírka, barmanka, tanečnice, noční redaktorka apod.(Malinová, 2011)” (Matoušek, Encyklopedie sociální práce, s. 341)

8. Závěr

Domnívám se, že výzkumné rozhovory a celý kvalitativní výzkum byly přínosné. Tato práce úspěšně odpovídá na hlavní výzkumnou otázku: “Proč má pastorec význam pro lidi, kteří vykonávají prostituci?”. Pastorec má význam pro lidi, kteří vykonávají prostituci. Její potenciál nacházím především v tom, že může saturovat potřeby důvěry, přijetí, bezpodmínečné lásky a blízkosti. Respondenti výzkumu potvrzují přidanou hodnotu bio-psycho-socio-spirituálního pohledu na člověka, kterou pastorec přináší. Také sociální pracovníce, pracující v organizaci Rozkoš bez rizika s mnohaletou zkušeností v oboru, potvrzuje přidanou hodnotu pastorce.

Výzkum v oblasti stigmatizace potvrdil reálnost tohoto fenoménu. Biblické texty vztahující se k prostituci jsou z pohledu stigmatizace rozporuplné. V některých případech se jedná o podporování stigmatu těchto lidí jako např. u Jiftácha. V jiných textech se zobrazují kladné vlastnosti lidí vykonávajících prostituci i apelování na neodsuzování (viz. Rachab nebo Ježíš jako přítel nevěstek a celníků).

Věřím, že touto bakalářskou prací bych mohla upozornit na možnost církevní spolupráce např. s organizací Rozkoš bez rizika. Domnívám se, že pastorec by zde mohla být velmi přínosná.

Tato práce by mohla otevřít debatu o tom, jak se uvnitř církví přistupuje ke skupinám jako jsou prostitutí a prostitutky. Chtěla bych touto prací podnítit staršovstva církví k tomu, aby se snažili tyto lidi aktivně začleňovat do církve a pomáhali tím odstraňovat tabu a stigmata s nimi spojená. Tento můj apel vychází z porovnání dvou přístupů, kterými se zabývám v části zaměřené na pastorační práci. Právě díky poznatkům načerpaným z výzkumu Rozkoše bez rizika a mé vlastní výzkumné práce docházím k závěru, že je stěžejní se držet konceptu přijetí a bezpodmínečné lásky. Pastorační koncept, který si udává jako primární cíl, aby tito lidé opustili prostituci, neshledávám přínosným.

Tato práce upozorňuje na dehumanizaci. Za prostitucí se skrývá člověk. Je třeba nevidět jen prostituci, ale člověka za ní.

Snažila jsem se v rámci své práce uchopit zásadní motivy z daného tématu. Celou řadu dalších motivů bylo nutné odložit a bylo by přínosné rozvíjet je v další práci.

Seznam literatury

- POKORNÝ, Petr a HECKEL Ulrich. Úvod do Nového zákona: přehled literatury a teologie. Praha: Vyšehrad, 2013, str. 518.
- Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih) : český ekumenický překlad. 22. (13. opravené) vydání. Praha: Česká biblická společnost, 2016. ISBN 978-80-7545-020-3.
- Bible kralická: Písmo svaté Starého a Nového zákona : podle posledního vydání z roku 1613. 4. vyd. v ČBS. Praha: Česká biblická společnost, 2010. ISBN 978-80-87287-26-2.
- NOVOTNÝ, Adolf. Biblický slovník. 2., zcela přeprac. a rozšíř. vyd. Praha: Kalich, 1956.
- Bible: překlad 21. století. 3. opravené vydání. Praha: Biblion, 2017. ISBN 978-80-87282-32-8.
- Sociální aspekty Ježíšových podobenství v Lukášově evangeliu, Diplomová práce, Jitka Ester Kalu, Praha, 2014
- Podobenství o marnotratném synu (L 15,11-32) a jeho dějiny působení, Bakalářská práce - Th.D. Veronika Zbožínková, Brno, 2017
- MARTINEK, Michael. Praktická teologie pro sociální pracovníky. [Praha]: Jabok, 2008. ISBN 978-80-904137-2-6.
- PRUDKÝ, Martin a Jan HELLER. Obtížné oddíly Předních proroků. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2013. Studium (Karmelitánské nakladatelství). ISBN 978-80-7195-724-9.
- DÜLMEN, Richard van. Bezectní lidé: o katech, děvkách a mlynářích: nepočetnost a sociální izolace v raném novověku. Praha: Dokořán, 2003. Bod (Dokořán). ISBN 80-86569-43-8.
- PETRÁČKOVÁ, Věra a Jiří KRAUS. Akademický slovník cizích slov. Praha: Academia, 1995. ISBN 80-200-0497-1.
- OPOČENSKÁ, Jana. *Zpovzdálí se dívaly také ženy: výzva feministické teologie*. Praha: Kalich, 1995. ISBN 80-7017-912-0.
- MATOUŠEK, Oldřich, KŘIŠŤAN, Alois, ed. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.
- GOFFMAN, Erving. *Stigma: poznámky k problému zvládnutí narušené identity*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. Most (Sociologické nakladatelství). ISBN 80-86429-21-0.
- OPATRŇÝ, Aleš. *Pastorální teologie pro laiky*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2016. Bibliotheca theologica. ISBN 978-80-7465-237-0.
- OPATRŇÝ, Aleš. *Pastorace zvláštních skupin*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2014. Bibliotheca theologica. ISBN 978-80-7465-116-8.
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0219-6.

Starý zákon: překlad s výkladem. Přeložil Miloš BICĚ. Praha: Ústřední církevní nakladatelství, 1980.

Výroční zpráva Rozkoše bez rizika 2019

Internetové zdroje:

<https://www.youtube.com/watch?v=-WybvRu9KU>

<https://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/gungor/god-is-not-a-white-man-228156>

http://krestanskepisne.xf.cz/zobraz.php?p=Moudrost_mi_Pane_davej

<https://rozkosbezrizika.cz/>

Přílohy

Rozhovor s respondentem č. 1

První kontakt na člověka vykonávající prostituci mi byl poskytnut od doktora Vy-mětala. Tento rozhovor nakonec proběhl v prostorách mého domova. Rozhodla jsem se pro zachování autenticity provést přesný přepis výzkumného rozhovoru se všemi přeréky a slovními vycpávkami. Na místo jména tohoto muže, který vykonává prostituci, jsem se rozhodla označit ho kódem „Respondent č. 1“ a mě v pozici tazající označuji pod mými iniciály „JMV“. Výzkumný rozhovor jsem měla v úmyslu zahájit mojí otázkou, ale daný muž, který vykonává prostituci, začal bez vyzvání hovořit, dala jsem mu tedy prostor.

Respondent č. 1: „Já se jmenuju (vynecháno) a vlastně od dětství jsem vyrůstal ve dvou pěstounskejch rodinách. První pěstounská rodina si mě vzala asi od kojeneckýho ústavu. Vyrůstal jsem na severu Čech a potom vlastně v devíti letech si mě převzala druhá pěstounská rodina a vyrůstal jsem v centru Prahy, na Praze 2. Otec byl evangelickej kněz, máma lékařka. Otec zemřel před čtyřma rokama. Máma mě zavrhla. Mám dva nevlastní sourozence z té druhý pěstounský rodiny, v té první jsem jich měl asi šest. No a sestra ta nevlastní z té druhý pěstounský rodiny je farářka pro mládež v Německu a bratr tam jsme se spolu nepohodli, tam se stala taková divná věc jako nechci o tom moc mluvit.”

JMV: „Chápu.”

Respondent č. 1: „A vlastně jakoby potom v patnácti letech mě ta druhá pěstounská rodina dala do dětského domova. Tam jsem si tenkrát prošel diagnostickou péčí a potom z Diagnostického ústavu v Krči mě dali do dětského domova v Sázavě. To je dětské domov rodinného typu, kde jsem strávil vlastně do osmnácti let. No na základní škole mi nešla matematika, fyzika a chemie. Ve třídě mě měli rádi. Nebylo to, že bych byl nějak konfliktní nebo prostě takhle. No a pak jsem se chtěl strašně jít učit kadeřníkem, tam mi to ředitelka nedovolila v děčáku.”

JMV: „A kvůli čemu?”

Respondent č. 1: „Nevím, těžko říct. Asi že jsem byl nervák. Ještě jedna věc, co jsem zapomněl, že jsem se od devíti let léčil na psychiatriích, spousta pobytů po psychiatrických klinikách.”

JMV: „A kvůli čemu?”

Respondent č. 1: „Tam to bylo kvůli té hyperaktivitě, ale abych nepřeskakoval. Tak vlastně jakoby v tom děčáku mě dali nakonec učit se cukrářem a pekařem, mě to vůbec nebavilo.”

JMV: „Hmm.”

Respondent č. 1: „Dělal jsem to s nenávistí, nesnášel jsem... Já jsem potom nemoh vidět sladký ještě dalších sedm let potom jako. Teď si ten koláč třeba rád dám nebo takhle. No a potom vlastně ředitelce ruply nervy vlastně v osmnácti. Dovedla mě na psychiatrii na dospělý oddělení na Karlák a tam jí řekli, že prostě jakoby že jsem hyperaktivní není na pobyt na psychiatrii, protože ředitelka mi chtěla vyřídít důchod na hlavu tenkrát už v osmnácti. Tak doktor řek, víte, co paní ředitelko jen ho do toho života vyhod'te z toho děčáku, když se nedoučil, von ho ten život naučí. Jak doktor řek, ředitelka poslechla. No a už tenkrát vlastně s gay prostitutí jsem se seznámil v šestnácti letech už. Tam už byly první náznaky, jsem měl ty milence a takhle a známosti už tenkrát po internetu, a tak jsem do toho spadnul no. Tak vlastně život mě doved až k Hlavnímu nádraží do jednoho klubu. Tenkrát se ten klub jmenoval Temple vlastně starý Pinocchio. Jsou lidi, který si pamatují starý Pinocchio, to já jsem nezažil. Já jsem zažil, když už to byl klub Temple. Dneska už je to klub UpDown se jmenuje. Nachází se kousek od Hlavního nádraží. No a tam to všechno začalo. Peníze byly dobrý. Každý den třeba trojku v kapse čtyřku. Hodně jsem utrácel za módu, dřív jsem se o sebe strašně staral. Už bych taky potřeboval kadeřníka, už se těším, až ty kadeřnictví otevřou.(smích)”

JMV: „Můžu se zeptat, jak jste zmínil, že to začalo po internetu, známosti a tak. Tak jaká byla první sociální síť, kde jste se s někým seznámil?”

Respondent č. 1: “To bylo tenkrát Lidé.cz. Tenkrát ještě Facebook nefrčel, ten přišel dva roky potom. Tak tam byla první známost. Vlastně na učňáku jsem někomu napsal vo hodině v počítačích místo učení.(smích)”

JMV: „A to byla známost vaše osobní?”

Respondent č. 1: „No po internetu, osobní jako na živo samozřejmě. Tenkrát ještě když jsem v osmnácti byl na táboře dělat pomocného kuchaře, jakoby než jsem z toho děcáku v odešel, tak tam připluli vodáci a s nima přijel jeden gay. Tak hned tam byla další známost. No ale jako mám spousta známých gayů, teď to cejtím, že mě zradili, ale předtím mi pomáhali hodně.“

JMV: „A můžu se zeptat, vaše orientace je jaká?“

Respondent č. 1: „Já jsem bisexuál. Já jsem na obojí, ale jako víc jsou tam ty kluci, víc těch mužskejch známostí než známejch teda než těch ženskejch takhle.“

JMV: „A co se týče prostituce, tak to se týkalo mužů?“

Respondent č. 1: „Mužů samozřejmě. No a tam jak chodí život takovýho prostituta. Dlouho člověk spí, spí třeba do dvou hodin odpoledne, pak se oblíkne upraví a jde do klubu no. Tam jakoby nás někdy jako ženský prostitutky mají. Nebudu přeskakovat, že jsem potom dělal barmana jakoby v baru se ženama jako prostě barmana. Ty holky mě tam měly rády, ale nebudu přeskakovat. Život takovýho prostituta spočívá v tom, půjdete do klubu, tam si sednete a čekáte než někdo přijde nebo takhle. Já jsem se nebál ty lidi oslovovat prostě. Mluvil jsem s nima anglicky, tam jsem se naučil docela anglicky při tom povolání.

Není to nic náročnýho, vypijete si drink, jdete spolu, uděláte si hezkej večer a ráno vstanete, máte peníze. Tam teda spousta kluků mělo problém, že brali drogy a hráli automaty. Je zajímavý, já teda zkušenost s drogama samozřejmě taky mám. Nebudu nic nalhávat, taky si vobčas tu lajnu dám. To nebudu vůbec komentovat.(smích)“

JMV: „Můžu se zeptat čeho?“

Respondent č. 1: „Pervitinu.“

JMV: „Pořád jako?“

Respondent č. 1: „Pořád. No a vlastně tam voni ty kluci měli problém, že hráli automaty, a že fetovali. Moje první zkušenost s návykovějma látkama, je zajímavý, je mi třicet, a přišla až ve dvaceti čtyř letech prostě. Já vopravdu to defacto v době od osmnácti do dvaceti čtyř, kdy se ty peníze docela ještě vydělávaly. Dneska když budete s někým za peníze, tak už ta cena je jenom dva tisíce tři tisíce. Tenkrát to bylo pět tisíc šest tisíc.“

JMV: „Myslíte jako za...“

Respondent č. 1: „Za hodinu. Ta gay prostituce spočívá v tom, že vlastně ty ženský, jakoby já jsem mluvil s těma holkama, co znám ty prostitutky, tak většinou byly nucený do takovejch věcí, že to prostě pro ně nebylo jednoduchý. Mám kamarádku prostitutku jednu starší, která si pamatuje tu éru, kdy se vydělávalo ještě v Perlovce a takhle. To já si nepamatuju. Já se narodil v roce devadesát, to už to šlo jakoby všechno pryč. No ale jakože prostě mně nikdo nikdy neublížil, když jsem dělal tu prostituci. Nikdy jsem se nebál vlízt někomu do bytu nebo takhle prostě a dneska už je jiná doba, dneska už prostě za peníze už nechodím

teda. Mám pár známostí, s kterejma to vobčas udělám. (smích) Ale jakože dneska už za prvý kvůli tý koruně je to zavřený všechno.”

JMV: „Myslíte to tak, že máte nějaké dlouhodobé známe, s kterými se stýkáte?”

Respondent č. 1: „Dlouhodobý známe. Nechal jsem si okruh svejch známejch a přes ten zatím prostě nejedu zatím. Jo, mám pár známejch, jakoby rozumíte mi?”

JMV: „Rozumím. Takže bčas děláte tedy prostituci?”

Respondent č. 1: „Občas. To jsou fakt známý vopravdu jakoby. Takže tak no. Vždycky já při tý prostituci jsem se nebál ty lidi oslovit, seznamovat se s nima, bejt přátelskej, bejt na ně hodnej. No a se ptejte na cokoliv. Na cokoliv se můžete ptát.”

JMV: „Dobře. Možná bych se ještě pozastavila u toho, jak jste říkal o tom diagnostickém ústavu. Tam jste se dostal, z jakých důvodů?”

Respondent č. 1: „No že ta rodina už mě nechtěla. Já jsem byl hyperaktivní člověk strašně.”

JMV: „Ale proč zrovna diagnostický ústav?”

Respondent č. 1: „Protože nejdřív člověk musí do diagnostickýho ústavu, tam mu diagnostikujou osobnost a podle osobnosti ho rozdělaj, buďto do výchovnýho ústavu, do dětskýho domova, do dětskýho domova se školou nebo přímo do pasťáku. Tam záleží, jestli máte za sebou trestnou činnost jako mladistvej, tam se posuzuje strašně moc okolností a mě dali defacto do nejlepšího dětskýho domova v republice. Voni neviděli vlastně důvod, proč tam jsem. Tam padli třeba slova jako “Na co si ho brali, když ho sem dávali.”. Tam ta moje nevlastní máma měla těžký povolání prostě, tam jí umírali lidi pod rukama, byla psychicky voddělaná a pak ještě já jsem do toho přišel, období pět let se o mě starala. Já jsem byl prostě hyperaktivní, já jsem necejtíl, že bych dělal nějaký zlo, záško-láctví nebo trestnou činnost. Tam vůbec nic takovýho nebylo. Trestnou činnost tam nemám žádnou skoro. Rejstřík mám čistej že jo. Nevim, co se tam v tý rodině stalo. Voni si spolu partnersky už nerozumněli ten otec s tou mámou, protože to už vim, protože rok na to, co jsem byl v děcáku, tak se spolu rozvedli ten nevlastní otec s tou nevlastní matkou. Tam to bylo několik okolností, že si partnersky nerozumněli, že já jsem byl hyperaktivní, pak tam byly ještě nějaký problémy s církví, že se soudili jakoby přímo vo barák nad hlavou, kde jsme bydleli. Tomu nerozumím, co se tam stalo. To už je strašně moc let, já jsem byl malej nějakých třináct čtrnáct.”

JMV: „No a můžu se zeptat, jaká byla vaše motivace do vkročení do prostituce?”

Respondent č. 1: „No motivace byla taková, já jsem do toho vklouznul defacto přes jednoho kamaráda, kterej byl se mnou v psychiatrický léčebně dětský. Votamtud utek a ovšem mi tam řek, jak to funguje, kam mám jít. No a pak jsem já utek odtamtud a už jsem do toho vklouznul, už jsem se objevil na Hlavním nádraží. Z Hlavního nádraží do toho klubu, tam to bylo strašně rychlý. Tam do toho jenom vklouznete a umíte v tom chodit a naučíte se v tom chodit. Já měl za sebou

defacto od osmnácti do před třeka rokama jsem s tím skončil úplně nebo před čtyřma, tak si představte, kolik je to let praxe.”

JMV: „Ale teď ještě se v tom pohybujete?”

Respondent č. 1: „Jo, pohybuju, ale tam jde vo to, že tady to prostředí už nefunguje i kvůli tý koruně, ale i když nebude korona, tak už to prostě nefunguje, tak jak to fungovalo. Dneska už se ty lidi scházej spíš po internetu. Jsou různé seznamky, gay seznamky a takhle. Ty lidi si spíš toho kluka najdou po internetu, napíšu si a sejdou se mimo ten gay svět. Kdyžtak jdou do normálního gay baru, v Praze jsou prostě bary, nenapíšu tam: „My jsme gay bar.”, ale všichni gayové vědí, že se tam scházej, jsou většinou v centru Prahy a takhle. Škoda jsem vám moh vzít takovou brožuru, kde jsou popsány tyhle ty kluby. Já nevím, jestli bych ji doma ještě našel. To je škoda, jsem vám moh vzít, to by bylo jako dobrý k tomu.”

JMV: „V době, kdy jste byl v tom dětském domově tak...”

Respondent č. 1: „V dětském domově tam už byly první náznaky. Tam jsem se poprvé setkal s jedním mužem a už jsem to poprvé udělal za peníze v šestnácti letech.“

JMV: „A on byl dospělý?”

Respondent č. 1: „Byl dospělej.“

JMV: „V tom dětském domově?”

Respondent č. 1: „No ale on nebyl z toho dětského domova. Von byl po tom internetu jako. Přes ty Lidé.cz. Jako v Praze. Jako v pohodě to bylo.“

JMV: „Počkat, na co jsem se to chtěla zeptat. Stihnul jste uvažovat o tom, co se děje?”

Respondent č. 1: „Určitě. Samozřejmě. Vnímal jsem svět. Já jsem si užíval ten život, kdy jsem byl prostitut. Mně nic nevadilo. Já jsem měl peníze každé den. Vždycky nějakou módu jsem si koupil, dobře jsem se najedl a už tehdy jsem měl kamarády mimo ten gay svět že jo heterosexuály. Ten život toho gay prostituta jako v každý prostituci je nahoru a dolů. Jednou tak, potom jinak. Byl třeba den, kdy jsem byl tři dny bez peněz. Byl den, kdy jsem měl i tejdě hlad že jo prostě nebyl práce, ale většinou se to nestalo. Většinou jsem se uměl o sebe dokázat postarat a tak no.“

JMV: „Hmm. Jaké si myslíte, že byly vaše potřeby v době, kdy jste vykonával nebo...”

Respondent č. 1: „...prostituci.“

JMV: „Prostituci.“

Respondent č. 1: „Jakoby hezky se voblíct, dobře vypadat, mít, co jíst a mít, kde bydlet jako každé normální člověk. Tam vlastně nejsou nějaký potřeby. Tam právě jsem mluvil vo tý závislosti. Ty kluci měli problém se závislostí, že lítali v drogách. Nevím třeba, jestli jste viděla film Mandragora? Koukala jste na to?”

JMV: „Jo jo.“

Respondent č. 1: „Tam to vidíte, tam se odehrává ta éra, co já jsem nezažil. To bych vám strašně rád sehnal někoho, kdo by z týchletý éry, protože to jsou lidi, co už maj rozum a je jim přes čtyřicet dneska. Nebudu přeskakovat. Tam ty kluci fakt měli problémy, že udělali kšeft, dali si nášleh a šli hrát automat. Dneska ty kluci některý jsou po smrti, některý jsou nemocný, některý jsou ve vězení že jo a nemaj nic. Já taky dneska nemám nic defacto. Zbylo mi spousta oblečení a nemám jinak nic. No ale pořád si říkám: „Jéé tohle tričko jsem si tenkrát koupil. Jéé tady na to rád vzpomínám.“ Akorát mi zbyly nějaký vzpomínky. Někomu nezbylo vůbec nic. To právě většinou z 99% měli problém se závislostí na drogách nebo alkoholu a hlavně automatech hracích, protože v tom klubu už byly automaty hnedka tam že jo. Takže voni hnedka sedli k automatu zfetovaný a prostě konec. Já jsem udělal to, že jsem si vydělal, jel jsem domu, jsem bydlel v nějakým pronájmu třeba že jo, nebo spolubydlení a druhý den jsem si šel prostě nakoupit. Udělal jsem si hezkej den. Hezky jsem se voblíknul a šel jsem znova do toho klubu a vono to ty klienti viděj, kdo je čistotnej, kdo vo sebe dbá že jo. Tam jako to jsou cizinci a čistotný. Taky jsem se nesetkal s žádnou nemocí. Do dneška nic nemám že jo. Dneska jsem naprosto zdravěj.“

JMV: „Můžu se ještě vrátit k tomu, jak jste zmiňoval na začátku, že jste vyrůstal v rodině, kde váš pěstounský tatínek byl evangelický farář.“

Respondent č. 1: „Byl no, byl.“

JMV: „A jaký jste spolu měli vztah?“

Respondent č. 1: „Dobřej. Tam na to mám hezký vzpomínky. Já jsem chodil rád do divadla, chodil jsem cvičit, chodil jsem tancovat, chodil jsem zpívat. Prostě učitelka ZŠ mě měla ráda, ta se potom skamarádila s tou naší rodinou, že s náma jezdila na ty sborový dovolený a takhle. Vodila mě tenkrát k sobě ke svý rodině do Písku, tak na to vzpomínám. Jako já jsem dětství neměl špatný. Měl jsem ho těžký, ale neměl jsem ho špatný. Nemůžu si stěžovat jako. Tam se to zlomilo v těch osmnácti letech, když jsem začal vykonávat gay prostituci v tom, že mi to trochu stouplo do hlavy. Já jsem neznall hodnotu peněz že jo, protože normální člověk na tři tisíce vydělává třeba tři dny. Já jsem neznal hodnotu peněz. Já jsem strašně moc utrácel za oblečení prostě. Už tenkrát bylo to HMko všechno tohleto už dávno bylo. Já jsem prostě šel a neudělalo mi problém utratit dva tisíce za bundu, protože jsem věděl, že večer budu a znova budu mít peníze. No a já jsem to fakt uměl dobře vykonávat tu prostituci. Fakt jsem v tom do dneška profesionál, kdyby mně teďka někdo zavolal, tak třeba klidně du. Podle toho jak bych se psychicky cejtíl že jo. Takže prostě jakože takhle. Se ptejte.“

JMV: „Kvůli tomu pěstounskému tatínkovi evangelickému farářovi jste se nějak setkal s vírou nebo spiritualitou?“

Respondent č. 1: „Určitě. Samozřejmě. Vyrůstal jsem ve věřící rodině, takže neexistovalo v neděli nevstát a nejít do kostela. Tam neexistovalo nejít do kostela nebo nejít na kroužek, kterej mně zaplatili a takhle. To bych se zlou potázal. Já

jsem vlastně poprvé začal záškolačit až v těch osmnácti na tom učňáku no. De-facto mám dva a půl roku učňáku. Tam potom vlastně už jsem začal jezdit do Prahy, přestože jsem v Praze vyrůstal. Já jsem v Praze vyrůstal v tý pěstounský rodině, ale neznal jsem moc pražskou politiku z hlediska tý ulice, prostituce a tý odvrácený tváře Prahy. Znal jsem jenom dobrý lidi, slušný lidi. Já jsem si nedokázal představit, že bych spal někde na lavičce že jo. Tam potom v pětadvaceti letech jsem se poprvý setkal s charitou s tou Nadějí, kde jsem chodil na tu polívku a takhle. Tam jsem potkával ty kluky, co byli se mnou prostituti, který byli úplně zdemolovaný, nemocný že jo. Já jsem tam chodil i pro oblečení, ale pořád jsem měl to bydlení. Já jsem tam chodil spíš jako, jak to říct. Třeba měl jsem na nájem, ale pak už nezbylo na jídlo. Tak už ta prostituce potom postupně přestala jít tak dobře jako nešla tak dobře, jak šla, protože tam nejvíc poptávaný jsou kluci od těch osmnácti do těch pětadvaceti let jo. Já mám výhodu, že vypadám pořád stejně. Říkám do dneška jsem si udržel nějaký svoje známosti a z těch pořád čerpám a můžu z nich čerpat.“

JMV: „No a jak jste mluvil o tom kostele, že jste chodili do kostela s tou rodinou.“

Respondent č. 1: „No.“

JMV: „Tak co to pro vás znamenalo, nebo jak jste se cítil?“

Respondent č. 1: „Dobře. Dobře jsem se cejtil. Mezi těma lidma jsem se cejtil dobře. Byl jsem syn faráře, takže tam mě museli mít jenom za dobře všichni. (smích)“

JMV: „Jaký je váš postoj k víře/spiritualitě/duchovnímu životu?“

Respondent č. 1: „Já věřím na dobro a na zlo. Když se člověk bude chovat dobře, bude to dobrý, když se člověk bude chovat zle, bude to zlý. Na tohle já věřím.“

JMV: „Hmm.“

Respondent č. 1: „Já vobčas zajdu do kostela. Byl jsem tam před rokem. Ale jako víry se nebojím. Víra mi nevadí. Vobčas zajdu za Mikulášem (pozn. evangelický farář pro menšiny) že jo, kterej mě zná vod těch osmi devíti let. To byl kolega toho (jméno pěstounského otce) jeho farářskej kolega, takže si mě bral na ty tábory a takhle. Ten by vám moh povědět, jak jsem byl hyperaktivní. Já jsem nezlobil, já jsem prostě hyperaktivní no.“

JMV: „Jaký máte vztah ke slovu „bůh“?“

Respondent č. 1: „Ke slovu „bůh“ mám vztah s velkým potenciálem a velkým respektem. Jakoby mám k tomu vztah, že bůh je někdo něco, co tady je, bylo a bude že jo. Navěky že jo. Na věky věků amen se říká že jo. (smích)

JMV: „Jste členem nějaké církve?“

Respondent č. 1: „Nejsem. Nejsem členem církve.“

JMV: „A uvažoval jste o tom?“

Respondent č. 1: „Ani ne.“

JMV: „V rámci toho církevního života, co jste prožíval s tou rodinou...“

Respondent č. 1: „Určitě. Jako zašel jsem se podívat do kostela potom vobčas. Já jsem chodil ještě do dorostu, to je, jakoby od církve takovej skaut jako církevní, tam jsem jako zavzpomínal na ty svoje kamarády, že bych je chtěl vidět. Tam vobčas jsem zašel mezi ně jakoby.“

JMV: „V koho máte důvěru?“

Respondent č. 1: „To je hodně těžký. Momentálně nemám důvěru v nikoho a v nic. Věřim jenom sám sobě. Tenkrát jsem měl důvěru v každym a trošku se mi to vymstilo. Vobčas jsem se setkal s lidma co, no spíš to byly většinou pomluvy, že mě pomlouvali. Nebylo to, že by mi nějak ublížili, ale důvěru už nemám v nikoho dneska. Věřim sám sobě.“

JMV: „Znáte organizaci Rozkoš bez rizika?“

Respondent č. 1: „Neznám. To mi nic neříká.“

JMV: „Setkal jste se s nějakou organizací, která pracuje s lidmi, kteří vykonávají prostituci?“

Respondent č. 1: „Možná setkal. Možná terénně jsem se setkal takhle, ale ne.“

JMV: „A jaké jsou vaše sny?“

Respondent č. 1: „No tak já se rád věnuju hudbě. Když se podíváte na Youtube, mám tam videoklipy.“

JMV: „Tak to se ráda podívám.“

Respondent č. 1: „Když si dáte (jeho jméno) Superstar, tak tam mám videoklipy svoje.“

JMV: „S tou hudbou máte nějaký sen?“

Respondent č. 1: „Ani ne. Já jsem si ho vyplnil.“

JMV: „To znamená tedy?“

Respondent č. 1: „Vo tom nechci mluvit.“

JMV: „Dobře dobře. Sny jste si splnil.“

Respondent č. 1: „Jo.“

JMV: „Máte nějaké priority? Co byste chtěl“

Respondent č. 1: „Pořád stejný. Dobře vypadat, mít, kde bejt, mít, co jíst, aby mě měl někdo rád.“

JMV: „A aby vás někdo měl rád, tím myslíte přátele nebo partnera/partnerku?“

Respondent č. 1: „Přátele, známy, kamarády.“

JMV: „A toužíte třeba po partnerském vztahu?“

Respondent č. 1: „Já jsem měl registrovaný partnerství osm let takže. Pořád v něm jsem, budu se rozvádět.“

JMV: „Aha. A co se stalo?“

Respondent č. 1: „Jsme se nepohodli no. Prostě už to nefungovalo.“

JMV: „Hmm. A vy jste současně vykonával prostituci?“

Respondent č. 1: „Současně jsem vykonával prostituci.“

JMV: „A myslíte si, že...“

Respondent č. 1: „Voba. Voba jsme to dělali.“

JMV: „Aha. A myslíte si, že to souviselo potom s tím závěrem?“

Respondent č. 1: „Ne, tam to s tím nesouviselo.“

JMV: „A jaké máte zkušenosti s církví?“

Respondent č. 1: „Dobrý.“

JMV: „Měl jste někdy pocit nějakých předsudků?“

Respondent č. 1: „Měl. Určitě.“

JMV: „Jako v církvi nebo jinde?“

Respondent č. 1: „Všude. Předsudky jsou dneska úplně všude a v každém. Neexistuje slovo, že by nebyly předsudky. Lidi mají předsudky všeobecně a budou je mít všeobecně všude jakoby před každým ne jenom přede mnou. To prostě tak je, taková je doba dneska.“

JMV: „A v souvislosti s prostitucí?“

Respondent č. 1: „Né. Tam byl problém, proto se nebojím dát rozhovor třeba vám nebo kolegum, protože já jsem byl medializovaný. Já jsem byl známější de facto po celém Česku a Slovensku, že jsem gay prostitut. Takže jakoby vopravdu tam se toho nebojím. Teď už je to stejně jedno. Byla to moje volba, že jsem šel zpívat, že jsem byl zpěvák, že jsem byl v televizi. Každý, kdo je medializovaný, jak kladně, tak se na něm najdou i ty zápory. To je jasný. Tam jsem musel počítat, že pravda vyjde najevo.“

JMV: „Máte nějakou perspektivu, co byste chtěl dělat do budoucna?“

Respondent č. 1: „V krámu s oblečením bych chtěl teď nastoupit do roka. Baví mě móda. Takže bych chtěl do krámu s oblečením.“

JMV: „A něco konkrétního?“

Respondent č. 1: „Třeba to HMko nebo takovýhle.“

JMV: „Můžu se zeptat, kolik vám je let?“

Respondent č. 1: „Třicet let.“

JMV: „A kdo je pro vás v životě důležitý?“

Respondent č. 1: „Teďka jakoby je pro mě v životě důležitý to, abych vnímal sám sebe. Hodně jsem se uzavřel do sebe. Pro mě v životě důležitý jako není nikdo a zároveň jsou všichni. To je strašně těžká otázka. Na to nedokážu odpovědět, kdo a co. Nikdy nevíte, kdo bude ten důležitý, a kdo vás zase zklame že jo. Rozumíte mi? Nikdy nevíte, kdo bude ten důležitý. Nemám rodiče, abych řekl: „Je pro mě důležitá máma, je pro mě důležitý brácha nebo táta. To prostě já nemám. Na tuhle otázku by většinou každý odpověděl „rodina“ nebo. Většinou asi jo prostě z 30% 40% určitě. Ale třeba rád zajdu za tím Mikulášem prostě. Jo rád zajdu ještě za jedním známým prostě.“

JMV: „Jak jste zmínil Mikuláše, to je evangelický farář. Mluvíte spolu někdy...“

Respondent č. 1: „...Evangelický farář pro menšiny.“

JMV: „Mluvíte spolu někdy o víře, o bohu nebo spíš?“

Respondent č. 1: „Ne. Ne, nemluvíme.“

JMV: „O vašem životě mluvíte?“

Respondent č. 1: „Jak se mám a jak žiju a...“

JMV: „Jaké jsou vaše hodnoty?“

Respondent č. 1: „Hodnoty? Cením si sám sebe.“

JMV: A jste zdravý?“

Respondent č. 1: „Jsem.“

JMV: „A na tu hyperaktivitu máte nějaké léky?“

Respondent č. 1: „Mám. Beru je právě. Jsem vám říkal, že jsem si vzal léky a šel jsem spát. Teďka vlastně tam je problém, že už to není hyperaktivity, že před čtyřma rukama mi diagnostikovali paranoidní schyzofrenii. Takže já se jako schyzofrenik necejtím, ale mám ji v papírech, na to беру důchod, tak podle toho se taky léčím, ale necejtím se jako schyzofrenik. Prostě necejtím.“

JMV: „A navštěvujete terapii?“

Respondent č. 1: „Určitě. Musím. Mám doktorku, kam chodím. Terapii nenavštěvuju, ale mám lékařku, kam chodím, kde se pravidelně dostavuju. Prostě tak.“

JMV: „A máte pocit, že se ten váš psychický stav změnil?“

Respondent č. 1: „Spíš zlepšil, si myslím. Protože jsem před rokem touhle dobou byl ještě v Bohnicích v léčebně ve stavu, že jsem nevěděl, co bude dál. Teď už jsem ve stavu, že mám chráněný bydlení, mám nějaký plán do budoucna, vim, co chci. Vim, co se bude dít, vim, vo koho se můžu takzvaně vopřít třeba. Spolupracuju s jednou organizací. To vůbec se netýká tý prostituce, ta se týká těch duševně nemocných lidí.“

JMV: „A ta organizace pomáhá potom zprostředkovat práci?“

Respondent č. 1: „Pomáhá. Ta mi právě pomohla k tomu chráněnému bydlení.“

JMV: „V tom chráněném bydlení se cítíte?“

Respondent č. 1: „Dobře.“

JMV: „A jak dlouho jste tam?“

Respondent č. 1: „Dva tejdny. Předtím sem byl na azylovym domě tři měsíce.“

JMV: „A jaký je v tom pro vás rozdíl?“

Respondent č. 1: „Velkej. Větší klid. V tom azylovym domě. To vás taky možná čeká, až budete sociální pracovnice. Tak tam vlastně jsou lidi bez domova ve věku v rozmezí mezi čtyřicet až vejš. Jsou z výkonu trestu propuštěný nebo žijou na ulici třeba i třicet let že jo. To chráněný bydlení tam jsou čtyři holky a jeden kluk duševně nemocný, ty jsou tak tichý, že jsem tam nejhlučnější já. (společný smích)Vopravdu voni vůbec nemluvěj.“

JMV: „A zpíváte?“

Respondent č. 1: „Jo.“

JMV: „Měl jste někdy pocit v rámci prostituce, že jste se cítil jako oběť?“

Respondent č. 1: „Ne. Nikdy. Právě že nikdy. Kdybych se cejtíl jako oběť, tak bych toho nechal.“

JMV: „Nebo pocit zneužití jste zažil někdy v rámci prostituce?“

Respondent č. 1: „Ne. Já jsem měl štěstí na lidi. Já jsem si vždycky vybíral ty hodný. Takový ty spolehlivý, že to třeba nebylo za šest tisíc, bylo to za tři, ale bylo to příjemný a hezký že jo.“

JMV: „Je na prostituci něco, co vás od toho odrazuje?“

Respondent č. 1: „Teď ta nedůvěra v lidi no. Ale to je celkově všeobecný. To mám nejen v prostituci, ale mám to všeobecně všude. Spíš teď ty předsudky mám já, než lidi. Mám pocit, že mám já víc předsudky než lidi maj předsudky vo mně že jo.“

JMV: „Myslíte si, že vás chtěl někdo využít nebo zklamat, že ty lidi jsou nespolehlivý?“

Respondent č. 1: „Kdyby to chtěl udělat, tak to udělá, ale stejně se to časem dozvim.“

JMV: „Hmm. Ta nedůvěra v lidi pramení ze špatných zkušeností?“

Respondent č. 1: „Asi jo, asi to tak bude.“

JMV: „Stalo se třeba, že vás někdo okradl?“

Respondent č. 1: „Jo, stalo. To se mi stalo. Nebyl to klient. Byli to ty spoluprostituti.“

JMV: „O peníze vás okradli?“

Respondent č. 1: „Vo peníze, vo doklady. Běžná kapsařina prostě. Doklady, peníze, cokoliv máte u sebe osobního. Telefon že jo.“

JMV: „Zajímá vás spirituální svět?“

Respondent č. 1: „Jo i ne.“

JMV: „Jak to myslíte?“

Respondent č. 1: „Já z toho mám strašnej respekt. Tam jsem velice opatrněj.“

JMV: „A jak to myslíte?“

Respondent č. 1: „Že spousta lidí mě zná, z toho spirituálního světa a tam právě se bojím jejich předsudků a to právě mě staví na tu hranici, že se bojím navštívit ten kostel. Tak kdybych si měl vybrat, kam půjdu do kostela, tak pujdu třeba teďka do katolického místo do evangelického.“

JMV: „Aby vás tam nikdo neznal?“

Respondent č. 1: „Aby mě tam nikdo neznal.“

JMV: „Takže si myslíte, že by vás někdo mohl odsuzovat nebo vám něco říct?“

Respondent č. 1: „Určitě.“

JMV: „A myslíte si, že jsou i v rámci evangelického světa nějakí faráři a kostely, kde byste se cítil dobře?“

Respondent č. 1: „Asi u toho Mikuláše no.“

JMV: „Jste v kontaktu ještě s nějakými sourozenci nevlastními?“

Respondent č. 1: „Nejsem. Vůbec.“

JMV: „A s někým z těch pěstounských rodičů?“

Respondent č. 1: „Ne.“

JMV: „A jste v kontaktu s lidmi, kteří vykonávají prostituci?“

Respondent č. 1: „Jsem.“

JMV: „A dá se říct o někom z nich, že jste přátelé?“

Respondent č. 1: „Dá.“

JMV: „Rezonovala ve vás osamělost v souvislosti s prostitucí?“

Respondent č. 1: „Občas jo. Byly chvílky, kdy jsem se cejtil sám. Bylo to těžký no.“

JMV: „A kde cítíte přijetí?“

Respondent č. 1: „Teďka? Já cejtim přijetí sám v sobě. Když budu chtít se někde přijmout, tak se tam přijmu. Jo, že se nebudu bát těch předsudků, že se nebudu bát toho, co se mi stalo, že nebudu mít strach z ničeho a někoho oslovím, zapůsobím na něj dobře, a když bude chtít, tak mě třeba do té práce vezme. A takhle to přijmutí sám sebe samotného, víra v sebe samotného. Rozumíte mi, kdyžsi člověk věří sám sobě.“

JMV: „Rozumím.“

Respondent č. 1: „Jako můžete se zeptat na cokoliv. Pudem na to cigáro? Si tam dejte asi pauzu, nebo to nechte.“

JMV: „Tak já to nechám.“

Respondent č. 1: „To je hezky dneska, asi nepojedu domu vodsad', ale asi se půjdu projít na Letnou.“

JMV: „Taky jsem nad tím dneska uvažovala, že bych se šla projít se psem.“

Respondent č. 1: „Tam třeba byste na někoho mohla možná narazit na někoho z gay světa. Já bych vám strašně rád někoho dohodil, ale přemýšlím koho, ale tam ty lidi jsou fakt mimo no. Tam prostě ty mý kamarádi jsou prostě mimo.“

JMV: „Jak to myslíte, jako psychicky?“

Respondent č. 1: „Jako celkově.“

JMV: „Nebo že jsou nespolehlivý?“

Respondent č. 1: „No no. Já nevím, jak bych to řek. Strašně těžko říct. Buďto by vám něco vzali, nebo by udělali nějakou vostudu.“

JMV: (smích)

Respondent č. 1: „No fakt.“

JMV: „Jak to myslíte, co třeba za ostudu?“

Respondent č. 1: „No voni většinou jsou závislý na těch drogách. Tam je to v prdeli jakoby. Já nevím no.“

JMV: „Aha aha no.“

Respondent č. 1: „Já přemejšlim koho. No zkusim něco vymyslet, že bych tam přišel s nim, jestli by to nevadilo.“

JMV: „Já jsem totiž uvažovala, že bych zašla do nějakýho kabaretu, jenže ono je to teď zavřený, jak je ta korona a potom jsem se ptala ještě v jedný organizaci, že bych i vyšla do ulic hledat nějaký lidi, který vykonávají prostituci ven a to mi říkali v té organizaci, že teď jak je ten zákaz vycházení, tak že prej nikoho nepotkám.“

Respondent č. 1: „Tak já jsem teďka většinou doma. Ale jakože asi to tak bude no. Na ulici už dlouho nežiju. Já jsem tam byl čas, když jsem na dně skončil, ale dokázal jsem se o sebe postarat, nikdo to na mě nepoznal. Tam potom byl problém, že mě začali medializovat ze všech směrů.“

JMV: „A jak se to stalo? V souvislosti s tou Superstar?“

Respondent č. 1: „Mm. Tam byl potom ten problém, že už to věděl každej a mohl jsem se oblíknout sebezarevnost a stejně to všichni věděli, že jsem na ulici. Ale v životě se mi nestalo, že by skrz ty média někdo mi pomohl, že by za mnou někdo přišel a řek třeba: „Jé vy špatně žijete, já jsem vás viděla v televizi, já vám pomůžu.“ Nikdy se mi to nestalo prostě. Ty dojemný reportáže, co člověk vidí v televizi: „Na naše reportáže se nám ozývají lidi a chtějí pomáhat lidem.“ Já tomu nevěřím moc.“

JMV: „A kdo si myslíte, že vám v životě pomohl?“

Respondent č. 1: „Jako teď mi hodně pomáhá ten Mikuláš (evangelický pastor pro menšiny) jakoby psychicky. Jakože se sejdeme jako s váma. Sejdeme se, dáme si kafe, pokecáme a mě to strašně pomůže. Mě to uvolní prostě že jo.“

JMV: „Protože se můžete cejtit otevřeně?“

Respondent č. 1: „No. Já nemluvim jako jinak s lidma moc. V tom chráněnáku si s nikým nepokecám.“

JMV: „No a neuvažoval jste třeba o tom, jestli by vám v rámci toho, že chodíte za tou lékařkou, že byste mohl právě na terapii?“

Respondent č. 1: „To je placený právě.“

JMV: „No a není možný to mít právě skrze...“

Respondent č. 1: „...Bylo mi to nabízený. Bylo mi to nabízený, ale já jsem to odmít.“

JMV: „A nechcete tomu dát šanci v budoucnu třeba?“

Respondent č. 1: „Možná jo.“

JMV: „Já si myslím, že za pokus nic nedáte. Uvidíte, na koho narazíte. Třeba byste zrovna narazil na někoho, kdo by vám padnul do oka sympatiemi, že byste se cejtil příjemně.“

Respondent č. 1: „Třeba jo no. Třeba časem jo no“

JMV: „Myslím si, že ta bezplatná terapie je dobrá možnost. Spousta lidí by třeba chtělo chodit, ale nemají na to ty finance.“

Respondent č. 1: „No jasně no. To určitě každopádně.“

Máte to tady hezký docela.“

JMV: „Děkuju.“

Respondent č. 1: „Ale máte to tady pěkný. Já bydlím v něčem podobným. Taky je to taková jakoby zástavba a tam mám strašnou výhodu voproti tomu azylovými domu, že tam mám svůj pokoj prostě jo.“

JMV: „To je super.“

Respondent č. 1: „Za tři tisíce, což je krásný prostě.“

JMV: „Mm. To je výborný.“

Respondent č. 1: „A prostě je tam kuchyň vybavená úplně se vším všudy. Je tam obývací. Mně to připomíná ten děcák právě. Někdo se tam o mě stará, ale zároveň že jsem samostatnej. Nikdo mi nepřikazuje: „Teď musíš přijít v tolik, teď musíš přijít v tolik“. Jako máme tam služby jako každej člověk, že musíme uklidit, uvařit jako každej člověk normální v normální domácnosti.“

JMV: „Vaříte i pro ostatní?“
Respondent č. 1: „I pro ostatní.“
JMV: „A baví vás to?“
Respondent č. 1: „Neumim to. (smích)“
JMV: (smích)
Respondent č. 1: „Neumim to.“
JMV: „Tak to musí bejt sranda občas.“
Respondent č. 1: „No to teda je.“
JMV: „Ale člověk se zase může přiučit něco od ostatních.“
Respondent č. 1: „Určitě. I když vony ty holky, co tam vařej, tak taky ne vždycky je to požitelný.“
JMV: (smích)
Respondent č. 1: (smích)
JMV: „A kluci vařej líp?“
Respondent č. 1: „No je tam jeden kluk a ten vaří dobře no. Ten je taky nějakej mimo poslední dobou, mi připadá. Asi v něčem taky lítá, si myslím. Zatím jsem se ho na to nezeptal, tam je taková zábrana, že se bojím, aby nebyly nějaký problémy že jo.“
JMV: „Jasně.“
Respondent č. 1: „Tam se za drogy totiž vyhazuje.“
JMV: „Aha.“
Respondent č. 1: „Si na to musím dávat fakt majzla. (smích)“
JMV: „(smích) Vy kombinujete vlastně...“
Respondent č. 1: „Ty léky s pervitinem. Ale já to dělám tak, že si ten lék nevezmu, vezmu si pervitin a pak si ten lék vezmu, aby mě to uklidnilo. (smích) A pak jdu spát. (smích)“
JMV: „Aha a jako a třeba kolik jako...“
Respondent č. 1: „Kolik to stojí, myslíte?“
JMV: „Ne ne ne.“
Respondent č. 1: „Kolik toho si dám jako?“
JMV: „No nebo jak často?“
Respondent č. 1: „Tak na čáru, a když jsou peníze, tak třeba i každej tejden.“
JMV: „Jako jednou za tejden si dáte čáru?“
Respondent č. 1: „No čáru do nosu, ne jako nitrožilně, ale do nosu. To je třeba čtvrtka gramu, stojí to třeba tři sta čtyři sta korun že jo.“
JMV: „Mm.“
Respondent č. 1: „Já se pak cejtím strašně dobře, strašně dobře se na tom umím chovat prostě. Mi to připadá, jak kdyby to byl snad lék a ne droga. Dokážu se bavit s lidma, jít mezi lidi, usmívat se jo. A když mě třeba teďka potkáte za tejden, tak mě ani nepoznáte, protože prostě budu smutnej, budu vypadat sešle.“
JMV: „A dneska jste si dal?“

Respondent č. 1: „Ne, dneska ne. Předevčírem. Předevčírem, takže tam už je ta pauza, že už nejsem tak hyperaktivní. Už je tam takový to, že bych si dal třeba dobrou obědičku, půjdu domů. No možná půjdu ještě asi na tu Letnou, ještě se mi nechce domu a je hezky.“

JMV: „No jo je krásně. A uvažoval jste třeba, že byste ten pervitin nechal bejt?“

Respondent č. 1: „Určitě.“

(zvonění telefonu respondenta)

Respondent č. 1: „Pardon, mně někdo volá. Vůbec nevím, kdo to je. To je nějaký neznámý číslo. Musím zavolat. (telefonát)“

JMV: „A napadá vás něco k tomu rozhovoru, co byste chtěl zmínit?“

Respondent č. 1: „Co bych chtěl zmínit? Asi nic. To je asi tak všechno, co bych chtěl.“

JMV: „No tak moc děkuju teda.“

Respondent č. 1: „Není, za co vůbec.“

JMV: „No a kdybyste si vzpomněl na někoho, s kým bych mohla udělat ten rozhovor.“

Respondent č. 1: „Tak určitě vám dám vědět.“

JMV: „Já bych za to byla strašně vděčná.“

Respondent č. 1: „Akorát nejhorší je, že mě nikdo nenapadá. Spíš to bude ne, než jo. To vám říkám na rovinu.“

JMV: „Myslíte si, že všichni ty lidi...“

Respondent č. 1: „No jsou mimo ty lidi. Fakt jsou mimo prostě strašně mimo. Jakoby byste se jich na něco zeptala a voni by řekli: „A jak jako?“ třeba nebo že nedá se s nima moc mluvit. Já, když se s nima sejdu. Tak právě: „Nemáš něco?“ hnedka jo.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 1: „Rozumíte mi?“

JMV: „Drogy.“

Respondent č. 1: „A je to spíš takový to: cígo, drogy, s někým sex třeba. (smích) Prostě takový je to úlet. Není to, že s těma lidma se stejkám každý den.“

JMV: „Rozumím.“

Respondent č. 1: „Většinou je to ta obrácená tvář. Tak říkám, by vám tady akorát něco vzali, nebo že by vám udělali nějakou vostudu, pak by vám tady mohli ještě zvonit nebo něco. Ženy to vůbec. Ty holky, co znám, tak ty furt to dělaj, ale jsou prostě takový: „Nějakej rozhovor? Na to bych se mohla vysrat.“ Třeba by mi řekly. Rozumíte mi jako.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 1: „Aby mě někdo medializoval nebo takhle?“ Jsou takový jako nos nahoru.“

JMV: „A i když by věděly o tom, že tam nebude jejich jméno, žádný kontaktní informace?“

Respondent č. 1: „By tomu nevěřily.“

JMV: „A kdyby věděly, že je to pro vědeckou práci?“
Respondent č. 1: „Tak by to nechtěly.“
JMV: „Mm.“
Respondent č. 1: „Fakt. Věřte mi fakt. Já vám to říkám.“
JMV: „Chápu. Je to těžký. Je to hodně těžký. Já jsem si vybrala tohle téma, protože si myslím, že je to zajímavý.“
Respondent č. 1: „Jo.“
JMV: „Ale dostat se k těm zdrojům je strašně těžký. Tak vám moc děkuju.“
Můžu vám ty oříšky dát do nějakýho pytlíčku domu?“
Respondent č. 1: „Nemusíte.“
JMV: „Ráda.“
Respondent č. 1: „Ne, to je v klidu.“
JMV: „Ale ne fakt, jestli vám chutnaj, tak proč ne, jestli se neurazíte.“
Respondent č. 1: „Ne, proč bych se urážel.“
JMV: „Tak ještě jednou moc děkuju.“
Respondent č. 1: „Jo, není, za co.“

Komunikace s respondentem č. 2

V rámci mého kvalitativního výzkumu se skupinou vykonávající prostituci bylo náročné získávat respondenty a respondentky. Pokud se mi již podařilo získat respondenta, nebylo tím jisté, že rozhovor bude uskutečněn v bezpečném prostředí za ideálně klidných podmínek s náležitostmi, které by byly vhodné. Komunikace byla někdy nesnadná a nespolehlivá. Nemohu to generalizovat. Každý z respondentů, a nebo potencionálních respondentů byl unikátním. Druhý muž vykonávající prostituci mi byl náhodně doporučen jedním umělcem. Bylo mi řečeno, že muž je showman a rád do toho půjde. S touto informací a kontaktem jsem se pustila do komunikace. Telefonovali jsme s daným mužem. Byli jsme domluveni, že bych za ním přejela vlakem do Olomouce, kde by proběhl rozhovor v prostředí organizace, kam dochází kvůli začleňování do společnosti. Zároveň nastínil, že bych mohla hovořit se sociální pracovnící, která mu pomáhá. Na úvod našeho telefonického hovoru jsem zmínila, že studuji Evangelickou fakultu Univerzity Karlovy obor Pastorační a sociální práce, a že se zabývám tématem spirituality a víry u lidí, kteří vykonávají prostituci. Tento muž zněl velice nadšených dojemem a sděloval mi informace, že je satanistou, a že je tedy velice spirituální, a že se těší, že do mé práce přispěje. Později mi tento muž zkusil telefonovat v různých denních i nočních dobách. Dále zde uvedu konverzaci, která proběhla v rámci SMS zpráv. Zprávy jsem ponechala v původním stavu pro udržení autenticity, jsou tedy přepsány i s chybami a bez diakritiky, pokud nebyla použita.

Respondent č. 2: „Pokud můžete volejte hned, mám důležitou novinu. Mám doma dva lidi bez domova ještě jsou na perníku. Málem jsem se zhroutil, jak toto budu vysvětlovat? Už tak musím žít dost vyhraněný život. Bojím se, že mi můj přítel přestane věřit, že jsem normální a já mám z nich strach“

Respondent č. 2: „Ja bych vas raději viděl v Praze. Kdyby jste mi poslala listek, byl bych vdecny“

Respondent č. 2: „Jo, ale musí to proběhnout diskrétně, chci vám pomoci, ale sam mam ted co resit. Muzeme projet podle fotek, zazitku a vy si uz z toho vezmete co chcete, ale prosim fakt mlcte před mými nadřízenými v (jméno organizace).

JMV: „Nemohla jsem to teď vzít. Samozřejmě budu diskrétní.“

Respondent č. 2: „V pohode, uz sem se sveril nadřizené.“

JMV: „Super, tak to mám radost. V pondělí se sejdeme na nádraží, a nebo přímo u vás v organizaci?“

Respondent č. 2: „(Adresa dané organizace i se spojem autobusu.)

JMV: „Dobře, děkuji, tak se budu těšit.“

Respondent č. 2: neděle 21.2.2021 00:30 „Dobré ráno, hodně jsem přemýšlel, jde o vasi bezpečnost. Ďábel mi naznal, ze si nepreje, aby jste o mne dělala slohovku, ikdyz je to anonymní. Nejde o zaujatost, myslim, ze dabel ceka, jestli si uvedomíte, ze je tu krize a lidé si mají pomáhat, jsou zavrené školy a v bibli pisou kraviny, život mne naucil jednu věc. Vaz si toho co mas, mela by jste mlcet a chvili popřemýšlet, co kdyby jste spis napsala, ze prostituci proslo hodne lidi a zamyslela se nad hodnotami. Ja uprimne vim, ze dabel je buh. Prostituci si proslo spoustu mladych lidi, je to rychlé, bez závazku, když se pouziva kondom. Ja si myslim, ze pokud vam dal (jméno) na mne číslo, mela by jste ho upozornit, ze o nem pisou nehezké věci na internetu. Ve vasem zajmu by bylo spis presvedcit dabra, aby vas neproklel a pokud vas proklel, aby jste mne oslovila, tak se ptam? Muzete mne chapat? Dabel zatocil uz mnohokrat, když se mu nelíbilo, jak se jako lidé chováme. Myslim, ze v zajmu dobra bych vam mohl pomoci praci sepsat, protože jsem to slibil. Jen mam obavy, jestli to projde u mého séfa. Jsem carodej“

JMV: neděle 21.2.2021 15:33 „Necháme to tedy být. Přejí Vám jen to dobré.“

Respondent č. 2: „Dekuji“

Rozhovor s pracovníci z Rozkoše bez rizika

Zápis rozhovoru provádím se všemi přechy, slovy vycpávkovými, citoslovci a detaily, které během nahrávání zazněly. Tuto verzi jsem zvolila pro zachycení autenticity. Snažila jsem se maximálně dodržet postupy kvalitativního výzkumu.

O nástřel otázek jsem byla dopředu požádána sociální pracovnící organizace Rozkoš bez rizika, během našeho rozhovoru vyplynuly i dotazy další.

Přepis rozhovoru se sociální pracovnící Rozkoše bez rizika

Johana Miriam Vorlová (JMV): “Dobrý den, já bych Vás chtěla poprosit o rozhovor a zajímalo by mě, jestli byste mi mohla povědět o tom, jak jste se dostala k práci s lidmi, kteří vykonávají prostituci.

Sociální pracovnice organizace Rozkoš bez rizika (Sociální pracovnice): “Tak já jsem se sem vlastně dostala tak, v tuhle chvíli jsem vedoucí pražského poradenského centra, (šum) ten je v programu pro Středočeský kraj a Liberecký kraj. Dostala jsem se sem zhruba před pěti lety, dostudovala jsem zrovna vysokou školu, na chvíli jsem odletěla do zahraničí, protože jsem chtěla zdokonalit v jazykových dovednostech (smích) a tam mě po nějaké době začal zvonit telefon, kde se mi ozývali lidé vlastně z praxí, kde jsem byla na praxích a nabízeli mi, jestli nechci se účastnit výběrového řízení na pozici sociální pracovnice. Jelikož to bylo chvíli po tý škole zhruba dvě měsíce tři měsíce, tak jsem o to, se přiznám, nejevila ještě úplně zájem. Ale pak když přišel podzim a vlastně vozvala se tady bejvalá vedoucí pražského poradenského centra organizace Rozkoš bez rizika, tak se přiznám, že sem o tom začla uvažovat, protože já sem tady na praxi nebyla a bylo to pro mě něco jakoby nového. Já jsem si vždycky myslela, že budu směřovat cestou OSPODu a podobných vlastně institucí (smích) a byla to výzva. A pak se mi ozvali i tak trošku právě i z OSPODu, na kterým jsem vykonávala praxi a to už když jsem věděla, že se mi sešly dvě výběrové řízení v jeden den, tak jsem si řekla, že by byla škoda to nezkusit, protože v zahraničí jsem samozřejmě pracovala mimo svůj obor, spíš to bylo opravdu o tom, že jsem studovala angličtinu. Tak to byl důvod se vrátit a zkusit výběrka a nakonec musím říct, že mě to výběrové řízení natolik zaujalo, že jsem nastoupila právě sem, ne tou cestou, kterou jsem si myslela, že půjdu.”

JMV: “Hmm.”

Sociální pracovnice: “Ale bylo to teda na tehdejší popud vedoucí, která mě znala z přednášek.”

JMV: “ Hmm hmm hmm. No a myslíte si, nebo jaká si myslíte, že byla na začátku a jaká je dnes vaše motivace pro práci s těmito lidmi?”

Sociální pracovnice: “Já se přiznám, že nevím, co bylo úplně mojí motivací, ale bylo to asi, že když jsem sem nastoupila, tak jsem si uvědomila, jak skvěle mě vychovala moje rodina, jakože opravdu mám neskutečný rodiče a celá moje širší rodina je fakt neskutečná a opravdu jsem byla takřka ne úplně bez předsudků, ale opravdu ty předsudky, které jsem měla k téhle skupině, byly takřka minimální. Kdežto když bych nastoupila do jiné organizace, tak vím, že by tam nějaké ty předsudky mohly být z mojí strany jakoby větší, jo. Můžu mluvit třeba o OSPODu, situace, s kterými jsem se setkala třeba během praxe, tak byly náročné

v tom, že jsem si to možná trošku víc osobně brala. Tím jak jsem měla srovnání s klasickou rodinou, jak to má fungovat, tak jsem nerozuměla tomu, proč někde něco nefunguje.”

JMV: “Hmm hmm.”

Sociální pracovnice: “Kdežto když jsem nastoupila sem, tak jsem se vlastně do té doby nesetkala s žádnou ženou pracující v sexbyznysu, a jenom to co jsem měla zprostředkovaný z médií a to většinou byly opravdu fake news, když to řeknu.(smích)”

JMV: “Hmm. No a jakým způsobem Vás tyto lidé obohacují?”

Sociální pracovnice: “Tohleto je zajímavá otázka, já jsem přemýšlela nad tím, jestli (šeptem) jako jestli vůbec můžu říct, že mí klienti mě obohacují.(smích) Ale můžu to říct. Jsou to jejich vlastně, nechci říct životní příběhy, ale jsou to, to, co oni zvládají, jaké břímě si nesou na svých zádech a jsou schopni s tím fungovat, nějak se k tomu postavit a zvládat ty situace.

Dál co mě na tomhle tak jako na cílové skupině na jednu stranu baví, je, to že nejsme (nesrozumitelné 4:55) opravdu sice jako máme ženy pracující a muže pracující v sexbyznysu, ale jsou to opravdu ženy a muži různého věku, z různých vrstev, je toho nepřehledný množství a ty témata, který oni sem vnáší, jsou strašně různorodá. Takže já dám jakoby jenom příklad, když bych třeba byla, si myslím, v dluhové poradně na pozici sociální pracovnice, tak bych řešila pravděpodobně ty dluhy z různých úhlů pohledu, ale pořád bych byla vlastně expert na tu dluhovou problematiku. Kdežto tady ty témata jsou tak široký a já v rámci svých individuálních konzultací se musím tak nějak orientovat v násilí páchaném na ženách v sexbyznysu, nebo domácí násilí, pak je to dluhová problematika, jsou to taky osoby bez přístřeší. Takže tady opravdu řešíme všechny ty témata, který se tady toho týkají. Často řešíme taky matky samoživitelky. To, že ony vlivem vnějších situací se dostanou do sexbyznysu, jenom aby vlastně zabezpečily tu svojí rodinu. Takže tam je zase ty zakázky jsou úplně jiné. Takže to je tohle, co mě na tom tak jako (pohládka), je to zajímavý. Je to opravdu různý spektrum témat.”

JMV: “Hmm.

Povězte mi prosím podrobně, jak se měnil váš postoj k lidem vykonávajícím prostituci během času, co pracujete s touto skupinou a prosím nespěchejte, zajímají mě i detaily.”

Sociální pracovnice: “Já jsem nad touhle otázkou hodně přemýšlela, protože nevím, jestli nemám růžový brejle nasazený, ale opravdu si myslím, že tím jak jsem byla vychována, tak některý věci, nemám úplně jakoby předsudky, nebo samozřejmě každej z nás má nějaký předsudky, a i když tvrdíme, že nemáme, tak se to dřív nebo později, to někde vyplyne, když to tak řeknu. Ale i ten důvod, proč jsem do Rozkoše nastoupila, byl ten, že jsem (pohládka) v této cílové skupině vlastně neviděla, že bych s ní nemohla pracovat, když to tak řeknu. Jsou určité cílové skupiny, které vim, že bych nevyhledávala z důvodu, že bych si opravdu,

by mi těch klientů bylo líto a to je prostě špatně. Kdežto tady jsem si řekla okey, pohledy na sexbyznys jsou různé, ale pokud si to ta žena zvolí, tak to poďme respektovat. To byla vlastně nějaká věc, se kterou jsem vstoupila do Rozkoše a hodně příjemně mě překvapilo, že opravdu tenhle pohled tady je takhle nastavený, když to tak řeknu. Rozkoš bez rizika ještě do nedávna vlastně deklamovala, že sexuální práce je práce. Muselo se to samozřejmě trochu upravit, protože pokud, budu teďka primárně mluvit o ženách, protože s nima máme větší zkušenost, když to tak řeknu. Pracuji s nima přes pět let, muži pracující v sexbyznysu jsme vlastně s nima začli pracovat v loňském roce, takže ty počty tam nejsou takové, proto budu spíš mluvit o ženách. Ale už máme jakoby všechny, muže i ženy od osmnácti let pracující v sexbyznysu. Teď jsem ztratila nit'. Co jsem chtěla říct. Že jsme to museli trochu poupravit, protože pokud ta žena vstoupí do sexbyznysu vlastně pod vlivem nějakých vnějších okolností, na základě nějaké nepříznivé sociální situace, tak to je ta věc, se kterou mi jako sociální pracovníci musíme dělat. To jsou ty situace, kdy můj tým už do toho vstupuje a nějak se snaží tu ženu supportovat. Takže jsme to heslo trochu poupravili, že sexuální práce může být práce, ale je to opravdu na konkrétním rozhodnutí té ženy a tohle je to, co mě tady možná motivuje k tomu, abych tady setrvala, protože je to pro mě myšlený hodně jakoby přeshraniční, když to tak řeknu a nesetkala jsem se s moc organizacemi, které by to měly takhle, protože mnoho autorů i vysokoškolských profesorů, donedávne doby jsem ještě studovala, takže si to pamatuji i z přednášek, opravdu považují sexbyznys za sociálně patologický jev, kterej se musí ve společnosti vymýtit. Nahrává se vám to?"

JMV: "Já jsem z toho právě taková nervózní, ale snad dobrý."

Sociální pracovnice: "Já za sebe můžu říct, že jsem se setkala opravdu i s ženami, které sexbyznys berou jako svojí práci, opravdu se všema vlastně - prostě to je jejich práce, maj to i, platěj se zdravotní, platěj si sociální, maj to takhle podchycené a nestydí se za to o tom hovořit. Tak si říkám, proč zrovna bych měla vnímat sexbyznys jako sociálně patologický jev, když jsou tady i klientky takové, které opravdu to mají za svojí práci a nestydí se za to. Pak jsou samozřejmě ženy, které do toho byly, jak jsem o tom už mluvila, tak nějak vhozeny, nebo si zvolily tuhle možnost, práci na základě toho, že k tomu byly dohnány vnějšími okolnostmi a to je to na čem musím pracovat. Neodskočila jsem vám od otázky?"

JMV: "Možná, ale mě teď zaujalo, myslíte si, že převažuje ta skupina těch žen, které jsou v uvozovkách spokojené s touhle profesí, a nebo těch žen, které spíše byly dohnány těmi vnějšími okolnostmi?"

Sociální pracovnice: "Musíte s, je to různý v každým regionu. Já tím, že mám Prahu, Středočeský a i Liberecký kraj, tak spatřuju, jak je to tady, jak je to třeba v příhraničních oblastech. Ale úplně jiná situace je třeba v Ústeckým a Ka (nedovyřčeno), a Jihomoravským krajem i Jihočeským krajem, tam je to taky hodně znát. Já vám tady dám pak tyhle materiály, vy se na to pak podívejte. Vidíte,

mapičku naší působnosti, tady to dáváme primárně pro veřejnost, aby věděli, co všechno děláme a tady je naše výroční zpráva.”

JMV: “Děkuju.”

Sociální pracovnice: “Tady vidíte, kde máme působnost. Červeně, kde působíme my, tyhle dva okraje nemáme, protože tam jsou spřátelené organizace: Ulice, Kotec a Domažlická Jana – tak ty mají Karlovarský a Plzeňský kraj.”

JMV: “Hmm.”

Sociální pracovnice: “A my vlastně máme zbylé regiony. Plus tady, kde vidíte tu modrou tečku, tam máme poradenská centra. Jinak tady vlastně působí jenom terénní program.”

JMV: “Hmm.”

Sociální pracovnice: “A v Ústí máme ještě nově pobočku, jenom nemá úplně klasické atributy poradenského centra, není tam třeba dermatovenerologická ambulance. Ale jinak tady ty čtyři mají podobnou funkci. A jak jste se ptala na to, jestli to ty ženy spíše baví, (smích) nebo spíše jsou do toho dohnány do té profese, tak opravdu kdybychom se podívaly na tyhle regiony, tak vám můžu říct, že tam jsou dohnány fakt vnějšíma okolnostma.”

JMV: “Ty příhraniční regiony?”

Sociální pracovnice: “Ano, přesně tak. Kdežto tady v Praze se setkávám např. S ženami, které si to zvolí.”

JMV: “Hmm.”

Sociální pracovnice: “Není to žádný velký množství, ale mám i klientky, které opravdu jakoby jsou zvyklé na vyšší životní standard. Takže si na něj přivydělávají sexbyznysem. Ale to zase hovořím pouze o jednotkách, není to, že bych řekla spousta našich klientek – je to baví, tak to samozřejmě není.”

JMV: “Hmm.”

Sociální pracovnice: “Co jsme měli výzkum v roce 2016, tak nám vyšlo, že 62% našich klientek, jsou matky samoživitelky. Tam už to nemůžeme pokládat za (nedovyřčeno) Tyto ženy do toho byly dohnány vnější situací.”

JMV: “Když srovnáte vaši vstupní pozici, když jste začala poznávat ty lidi (vykonávající prostituci), že dnes už to vidíte jinak?”

Sociální pracovnice: “Sexbyznys jinak nevnímám. Svoje klientky jinak nevnímám. (smích) Jenom se možná moje osobnost utváří zkušenostmi, jednotlivými klientskými případy. Opravdu každé klientské případ mě někam posune, tím jak je to různorodá práce. Měla jsem možnost být opravdu u různých konzultací, dostala jsem se s klientkou k výsledku, k soudu, jednotlivé úřady, pojišťovny, když doprovázím do dluhových poraden. Každé ten příběh mě někam posune. To se změnilo.”

JMV: “Hmm. Jaké jsou vaše zkušenosti s potřebami lidí vykonávajícími prostitucí?”

Sociální pracovnice: “Ty potřeby jsou různé. (smích) Mám tady samozřejmě kolegyni, která primárně jezdila příhraniční oblasti a řekla by vám, že potřeby jejích klientek v tom konkrétním regionu, nebudu blíže specifikovat, jsou opravdu finance. Jsou to finance, které buď to dají za bydlení nebo zasupportují děti, a také to často bývaly kletky závislé a potřebovaly na dávku. Zase v regionech, kde působím já, je to různý, je to strašně různý. Ale primární potřebou těch klientek, jsou, i za ty moje regiony, peníze. Buď, aby zasupportovaly rodinu, aby si zaplatily nájem, aby děti měly nějaký vyšší životní standard, protože co si budeme povídat, mít dítě v dnešní době není nejlevnější a jenom aby se udržel tak nějak životní standard těch dětí s jejich spolužáky, tak to něco stojí. Setkala jsem se s pár klientkami, které taky byly závislé, ale opravdu není jich mnoho, to bych tady mluvila jenom o jednotkách konkrétně v pražském poradenském centru. Pak jsou to i ženy, které jsou zvyklé na vyšší životní standard, ale opět to je menší procento.”

JMV: “Jaké jsou vaše zkušenosti s tématem spirituálních nebo duchovních potřeb u lidí, kteří vykonávají prostituci?”

Sociální pracovnice: “(Ticho.) Opět zase zajímavá otázka. Protože my se na toto téma dostáváme strašně málo. Já, i přestože mám vystudovanou sociální práci na teologické fakultě, tak málokdy se s klientkou dostanu k tomu, abych spiritualitu pastoraci nějak jakoby... Ona musí otevřít to téma. Mám klientky, se kterými se vlastně na tohle téma můžeme bavit a hovoříme o tom, jestli je to správně. Sama klientka mi říká: “Já jsem byla vychována k víře a teď občas přemýšlím, jak by se k té mé profesi postavily rodiče, jestli je to správně. Takže (smích) občas jsou tam takové věci, že tento dialog s klientkami otevírám, ale je to opravdu málo, protože pro větší procento žen, které si zvolily tuto práci, nebo byly nuceny si ji zvolit vnějšími okolnostmi, tak tu víru úplně nemají. Netroufám si říct, jestli ji v minulosti měly, nebo o ni přišly, ale v tuto chvíli opravdu jako...”(nedovyřčeno)

JMV: “Můžu se zeptat ještě jaký je váš osobní postoj k spirituální nebo duchovní sféře?”

Sociální pracovnice: “Já vám nemůžu říct, jestli pozitivní nebo negativní. Já jakoby proti víře jakoby...(nedovyřčeno). Taky v něco věřím, nebudu to úplně konkretizovat. Neodsuzuju nikoho, ať má jakoukoliv víru, se snažím. Samozřejmě jsou různé druhy vír, které bych sem nechtěla zatahovat. (smích) Ale víra je prostě víra, každej z nás v něco věří, i ti, co tvrděj, že jsou ateisti, nějaký semínko tam prostě je. Takovej je můj postoj. Nevím, jestli to chcete ještě nějak víc.” (smích)

JMV: “Asi záleží na vás, jak je vám o tom příjemné nebo nepříjemné mluvit.”

Sociální pracovnice: “Ne, mě tohle vůbec nevadí. Jenom že jsem přišla z Husitský teologický fakulty, kde jsme měli opravdu neskutečný přednášejí. Tak se snažím mít ty pomyslný dveře k tomu otevřený. Ale nebyla jsem úplně vychována k tomu, abychom šli každou neděli na bohoslužbu, to nebylo. Tak vlastně

nevím, jestli já se toho úkolu můžu zhostit, abych na to nějak odpovídala.” (smích)

JMV: “Určitě. Mě tahle otázka zajímá asi kvůli tomu, jaká je vaše perspektiva, asi to potom i nějak utváří ty možnosti, jestli člověk tohle téma otevírá s klienty. Pokud by třeba někdo řekl, že je agnostik, ateista a naprosto v žádném případě ne, tak by asi potom bylo pochopitelné, že by třeba nemluvil o tomto tématu s klienty. Tak asi kvůli tomu mě to zajímá.”

Sociální pracovnice: “Tak v tom případě je to naprosto v pořádku, si troufám říct i za moje sociální pracovnice. Protože pokud klientky mají potřebu, tak samozřejmě můžou s námi i tato témata otevírat.”

JMV: “Oslovila vás, myslím jako organizaci, někdy nějaká křesťanská nebo jiná náboženská organizace s nabídkou spolupráce?”

Sociální pracovnice: “Já o tom nevím. Já jsem nad tím opravdu ještě včera přemýšlela, přemýšlela jsem, jestli nemám zavolat kolegyni, která tady byla vedoucí přede mnou. Domnívám se, že ne. Minimálně za těch posledních šest let nás tady konkrétně Prahu neoslovil.”

JMV: “Hmm. Myslíte si, že by lidé, kteří vykonávají prostituci, měli zájem o pastorační tedy aktivitu ze strany církve nebo jiné náboženské spirituální organizace např. setkání s farářem?”

Sociální pracovnice: “Mám tady klientky, které ano. Ale opět se bavíme o jednotlivkách. Ale jsou to přesně ty klientky, se kterými jsme debatovaly na tohle téma, takže ano, jsou tady klientky. Ale je jich hodně nízké procento.”

JMV: “Asi by mě zajímalo, právě kvůli ochraně klientek se, předpokládám, snažíte hodně zužovat to množství lidí, kteří se setkávají s těmi klientkami potom reálně. Myslíte si, že tady je prostor, kdyby třeba někdo měl zájem o to tu pastorační vykonávat, nebo ji nabídnout, to nějakým způsobem zprostředkovat tu nabídku?”

Sociální pracovnice: “Troufám si tvrdit, že ano. Samozřejmě i tím z jaké fakulty jsem přišla, tak znám pohledy některých přednášejících a umím si představit jednu paní farářku, která by se tohoto úkolu zhostila a mohla bych jí ten prostor tady dát. Ale šla bych tou cestou, jakoby neznámosti, ale tím že mám zkušenosti s touhle paní farářkou a je tam ten přesah, protože já se trochu bojím jedné věci. Kdyby přišel kdokoliv jiný, a jak bychom tady udrželi hranice na jednu stranu. Jak jste říkala, máme tady opravdu jenom sociální pracovnice, zdravotní sestry, které se nějak setkávají s našimi klientkami a klienty. |Snažíme se minimalizovat ten počet osob, protože i kdyby žena vystoupila ze sexbyznysu, nebo opravdu jí to není příjemný, že v něm je, tak se jí tak snažíme chránit. V případě, že ona vystoupí, tak aby ji minimum osob...(nedovyřčeno) Máme mlčenlivost to všechno ano, ale čím víc osob o tom ví, tak je to nějak stigmatizující do budoucna. Takže se obávám toho, jak bychom vykomunikovali jenom to, aby ten daný pastor byl schopen tady...jak to říct? Teď to je asi můj předsudek jo, ale (smích) aby byl schopen respektovat sexbyznys, že může být jako opravdu práce.

Ted' se na to snažím podívat jako z druhého úhlu z doby mých studií, že opravdu si ten počet mých profesorů, se kterými jsem se setkala, by byl také minimum, kteří by k tomu takhle byli schopni přistoupit.”

JMV: “Hmm.”

Sociální pracovnice: “Nevím, jakej na to máte názor vy. (smích)”

JMV: “Mně to přijde hodně zajímavý, o čem teď mluvíme. Já si myslím, že určitě. Nebo pro mě asi význam duchovního života nebo víry nebo křesťanství je hodně o přijetí a o lásce a myslím si, že to je to hlavní poselství, takže si myslím, že je důležité razit tu teologii tou nadějí a tím že ta teologie těm lidem něco dává a nemlátí je přes prsty. (smích) Takže to je asi můj pohled, snažit se nesoudit ty lidi, protože člověk nežije jejich život, nebyl v jejich kůži a neví, co se jim přihodilo. To je můj postoj a jsem si vědoma toho, že to teologické rozpětí obsahuje i konzervativní postoje, a že s mým názorem by se neztotožňoval každý. Takže. No.”

Sociální pracovnice: “Řekla jste to výborně opravdu. Nazvala jste to tím konzervativním. (smích) Ano, to je to, čeho se trochu bojím. Ale jak říkám, máte tady různé církve, různé pohledy a umím si představit, že v případě, že by klientka měla zájem, tak ano. Vidím tady jenom třeba přesah, jakej udělal ve věznicích, když byla reforma. Farářům tam zprostředkovali přístup, tak wow! Proč ne tady.”

JMV: “Jaké jsou vaše zkušenosti s tématem stigmatu u lidí, kteří vykonávají prostituci?”

Sociální pracovnice: “Myslíte jako většinovou společnost směrem k našim klientkám a klientům?”

JMV: “Vlastně by mě zajímaly obě dvě pozice i ze strany právě těch samotných klientů, jestli mají pocit nějakého labelu (nálepky)?”

Sociální pracovnice: “Určitě. Jednoznačně klientky mají ten pocit, i přestože se setkávám s ženami, které si tu práci zvolily, jsou na ní tak nějak hrdý, ale občas vidíte, že ne každému řeknou: “pracuju v sexbyznysu.”. Mají z toho nálepkování určité obavy. Klienti to opravdu pocítují v široké míře. Většinová společnost, věčný téma. Na jednu stranu si říkám, jestli to není česká povaha. (smích) To, co neznáme, čemu nerozumíme, se na to koukáme skrz prsty. Stigmatizace je tady neskutečná. Nikdo se neptá našich klientek, z jakého důvodu si tuhle profesi, jestli to takhle můžu říct, vybraly, co je za tím. Všichni prostě viděj holku, prostitutku a hned je v nějaké kategorii prostě jako lidský odpad. Je to názor, se kterým se strašně často setkávám. Prostitutky, narkomani, bezdomovci – jedna skupina lidí, jo. Musím říct, že mě i často unavuje obhajovat naší práci. Měla jsem tady, jsem tady pracovala dva tři roky, jsem měla nějakou svojí profesní krizi. Tak strašně mě unavovalo obhajovat veřejnosti, proč já dělám sociální práci s touhle cílovou skupinou i postoj k neziskovým organizacím do toho celkově zapředenej a bylo to tak náročný, že jsem si říkala, jestli tohle mám zapotřebí. Jestli by mi opravdu nebylo líp na místě úředníka. Pak jsem si řekla, že ne,

nebylo, protože jsem se v tomhle našla, ale je to náročný. A jenom když vykopneme nějakou novou kampaň, snažíme se to držet trošku krok s dobou, informovat veřejnost o naší práci, o tom, co děláme, o tom, kde nás můžou vidět, můžou se s náma přijít otevřeně pobavit, co by je zajímalo. Tak (nesrozumitelné slovo) na sociálních sítích jsou taky různé. Snažíme se s těmi předsudky nějak pracovat.”

JMV: “Jaké jsou vaše zkušenosti s tématem oběti u lidí, kteří vykonávají prostituci?”

Sociální pracovnice: “Myslíte jako násilí páchané na našich klientech nebo klientkách?”

JMV: “A možná i samotná ta role oběti, stavění se do role oběti. Nemyslím tím jenom fyzické násilí, třeba i psychické. Třeba tendence pokračovat v roli oběti.”

Sociální pracovnice: “Pokračovat v roli oběti? Řekla jste to zajímavě, trošku tam cejtím předsudek. (smích)”

JMV: “Ne ne ne. Tak jsem to nemyslela. Spíš jsem to myslela, tak že když je člověk v jakékoliv situaci třeba v manželství patnáct let, tak těch patnáct let už je dost dlouhá doba na to, že je to zažitá věc a někdy je jednodušší zůstat v tom manželství než z něj vystoupit, i když...no”

JMV: “Musíte rozlišit dvě různé věci. Ta první je, kdybych šla po jakékoliv formě násilí, tak to si tady můžete vyfotit tenhle leták, to je vlastně počet našich klientek, které se setkaly s nějakou formou násilí, ale je to starší výzkum. My jsme ho dělali v roce 2016. Nicméně ty čísla se nám zas tak nemění, tak jenom abyste měla představu, kolik procent žen z toho balíku našich respondentek se setkalo s jakoukoliv formou. Je to i časté téma, která já tady řeším v rámci individuálních konzultací, že nějaké násilí je na nich pácháno a je otázka, jestli to řešíme směrem k zákazníkům nebo v jejich soukromých životech. Protože to je taky docela zajímavé, že mám více v poslední době konzultací na téma domácí násilí než násilí ze strany zákazníků, protože ty ženy se zákazníkky si tam umí říct, jaké služby poskytují, uměj říct stop. Kdežto v tom osobním životě to tak často není.

Pak jsem tam slyšela tu druhou věc, jak se to přenáší, jestli z toho koloběhu umí vystoupit. Často ne. Často z toho koloběhu vystoupit neumí. Já přemýšlím, kolik je za těch pět šest let, co jsem tady, mých klientek ze sexbyznysu vystoupily. Po pravdě nevím o žádný. Ale je to pravděpodobně způsobeno tím, že žena, když vystoupí ze sexbyznysu, tak naší službu nepotřebuje a už sem nejde. Měla jsem jednu, která přišla říct: “Končím s touhle profesí, jdu makat jinam.” Tu nemůžu jmenovat, protože se nám po čtyřech letech vrátila. Možná i na této klientce můžu říct, ano, ona vystoupila. Tři čtyři roky pracovala v jiném oboru a teď v důsledku korony, kdy přišla o místo, tak se do toho vrátila, aby nějak byla schopná zsupportovat svůj život. U této klientky věřím, že ve chvíli, kdy se ekonomická situace nějak stabilizuje, tak ona bude ta, která zase ten sexbyznys pustí.

Ty ženy, které si na to nějak přivyknou, tak je to ten odchod ze sexbyznysu hodně náročný. Málokdy se to nějak povede.”

JMV: “Hmm. Myslíte si, že ta klientka, kterou jste zmínila. Jaká si myslíte, že byla její motivace, že vystoupila ze sexbyznysu, nebo měly jste možnost o tom mluvit?”

Sociální pracovnice: “Potkala partnera.”

JMV: “Hmm. Můžu se ještě zeptat, jaké jsou vaše zkušenosti s tématem důvěry a přijetí u lidí, kteří vykonávají prostituci?”

Sociální pracovnice: “Já mám dojem, že ta důvěra je tady neskutečná, že ty individuální konzultace, které vedu... (nedovyřčeno) Často mě překvapuje, co mi moje klientky svěří. I v terénu, když se pohybujeme, protože chodíme do přirozeného prostředí klientek. To znamená po privátech, po trasách neboli ulicích tady v Praze, chodíme i do nočních klubů, když nás tam pustí. My jsme často jediná, s kým ta klientka může mluvit otevřeně. Otevřeně o tom, jaké služby poskytuje, jaká je atmosféra v klubu, jak vychází s jinými ženami v tom klubu, jak se chovají zákazníci. Protože si vemte, pokud ta žena do sexbyznysu vstoupí na základě nějaké té vnější události, tak často žije dvojitý život. Často její rodina opravdu neví, že si ta klientka takto třeba jenom přivydělává, že má klasickou práci, a jenom aby splatila dluhy, např. Které zbyly po manželství, jsou ty případy různé, aby splatila ty dluhy, nějak se postarala o svoje děti, tak šla do toho klubu a nikdo z té rodiny to neví. Takže ona každý pátek nebo sobotu odchází, řekne, že jde někam uklízet, když to tak řeknu. V tom klubu samozřejmě zase nechce, aby se vědělo, že má nějakou rodinu, že má nějaké děti. Tudiž ta žena tam opravdu jako je v nějakém meziprostoru, když to tak řeknu. A ve chvíli, když tam přijdeme my, tak má prostor to vyventilovat, jak ty věci, který se dějou v tom klubu s těma zákazníkama, co zákazníci chtějí, co ona naopak nechce poskytovat. Tak s tou klientkou pracujeme na stanovení si vlastních hranic, aby je nepřekračovala. Pokud klientka chce samozřejmě vystoupit, tak hledáme cesty toho, jak vystoupit co nejrychleji. Zároveň ty klientky s námi řeší i tu svojí rodinu, rodinnou situaci. Ta důvěra je opravdu, myslím si, že je tam navázaná.”

JMV: “Přemýšlím, jak položit tu otázku, aby byla co nejlepší výzkumnicky. Nechtěla bych vám určitě nic podsouvat, ale asi by mě zajímalo, kde si myslíte, že ty klientky mohou tu důvěru a přijetí hledat, nebo kde ji mají. Myslím tím, jestli je třeba více lidí nebo více míst, kde by mohly hledat právě důvěru a přijetí.”

Sociální pracovnice: “Já věřím, že každá sociální služba je od tohoto, aby klienti a klientky tam šli a bylo tam to důvěrné prostředí. Takže si troufám tvrdit, že jakákoliv pomáhající organizace, ale samozřejmě to je nějaký třetí subjekt. Pokud ta klientka nemá dobrou kamarádku, někoho z rodiny, komu důvěřuje, tak tam bude vždycky něco chybět. Možná jak jste to naznačila, mohla by tam být ta cesta tou duchovní cestou, nebo jakoby duchovní proud, kterej by to tam mohl nějak stabilizovat, když to tam řeknu.”

JMV: “Ještě mě napadá otázka, jaké jsou vaše zkušenosti s tématem osamělosti u lidí, kteří vykonávají prostituci?”

Sociální pracovnice: “Zase zajímavá otázka.(smích) Protože vlastně... Teď si uvědomuju, že často je to téma, které já nějak s klientkama řeším, ani jsem si to neuvědomovala. Protože spousta klientek má neskutečně široký sociální okolí, když to tak řeknu. Má neskutečně kontaktů, neskutečně vazeb, protože se setkává se zákazníky, setkává se s lidmi ze sexbyznysu, pak má třeba svůj osobní život, takže opravdu je tam moc těch kontaktů, když to tak řeknu. Ta síť je široká, ale není tam ten důvěrník. Není tam právě ta osoba, které by naplno důvěřovala, mohla by to s ní nějak probrat. Ta osamělost je z toho rozhovoru nějak cítit. Opravdu jako se dostáváme k tomu, že ta klientka tam nemá fyzickou osobu, která by při ní stála v tom dobrým nebo zlým. Takže ano, mám klientky, které osamělost pociťují. Ale zase jako nechtěla bych to úplně paušalizovat na celou svoji klientskou základnu, protože nemusí to tak mít každá, ale v rámci svých individuálních konzultací se s tím setkávám.”

JMV: “No tak přemyslím, jestli ještě něco k tomu říct, nebo jestli vás napadá něco k tomu tématu.”

Sociální pracovnice: “Musím říct, že jste mi dala spoustu podnětů k přemýšlení. (společný smích) Za což vám děkuju.”

JMV: “Tak to jsem moc ráda.”

Sociální pracovnice: “Tak kdybyste ještě cokoliv potřebovala, tak klidně napište mail, nebo vám to pak můžu zodpovědět přes telefon.”

JMV: “Ještě mě napadá úplně poslední otázka, jestli jste se někdy setkala s pastorem jako třeba v praxi nějaké skupiny.”

Sociální pracovnice: “Setkala jsem se, když jsem byla na praxi jako student v bohnické léčebně, tak to byla jako jediná moje přímější zkušenost.”

(Ozývá se ťukání na dveře a přerušeni našeho výzkumného rozhovoru.)

JMV: “Můžu se zeptat, jak to na vás působilo, nebo jaký jste z toho měla pocit z té zkušenosti v těch Bohnicích z té pastorece?”

Sociální pracovnice: “Jelikož tam šli jenom klienti pacienti, kteří si tenhle druh aktivity zvolili, tak ta skupina měla neskutečnou dynamiku a opravdu každého toho pacienta pro mě klienta někam posunula. Bylo to úžasný, ale zároveň si neumím představit, že by to měli jako aktivizační činnost všichni povinně.”

JMV: “No tak samozřejmě.”

Sociální pracovnice: “Ale i to jsem slyšela, neviděla jsem to naštěstí, ale že to i zkoušeli.”

(společný smích)

Sociální pracovnice: “Ó můj bože.”

(společný smích)

Sociální pracovnice: “Proč že jo.”

JMV: “Tak já myslím, že určitě je důležitý dbát na svobodu a ještě třeba ve mně osobně je to téma tý svobody o to důležitější právě u těch klientů, když člověk

vidí, že třeba v něčem jsou nesvobodný v tom životě, tak o to víc je potřeba jim dát ten prostor.

Tak děkuju moc za všechno.”

Sociální pracovnice: “Není za co.”

Rozhovor s respondentem č. 3

JMV: „Mohla bych vás poprosit o to, abyste mi vyprávěl váš příběh od dětství po současnost. Zajímají mě i detaily, nemusíte spěchat.“

Respondent č. 3: „A jsou nějaké aspekty v rámci toho mého příběhu, na který bych měl dát důraz?“

JMV: „Možná se k nim potom dostaneme.“

Respondent č. 3: „Dobře.“

JMV: „Jak začít no. Narodil jsem se do druhého manželství obou rodičů. Máma i táta za sebou měli předchozí vztahy, měli už děcka z předchozích manželství. Táta ten měl dva syny o deset let starší než já. Máma dceru stejně starou jako ty bráchové nevlastní. Přišel jsem na svět jako druhý dítě toho manželství. Ještě mám jednu sestru starší a po mně přišel ještě brácha za dva roky. Táta brzy zemřel, když mi byly tři roky, takže nás pak vychovávala máma sama. Na dětství mám vzpomínky různorodý. Neměli jsme se špatně. Určitě jsme byli chudý, ale zároveň jsme netrpěli existenční nouzí. Měl jsem takový běžný koníčky, rád jsem sportoval. Docela mě bavila škola.“

JMV: „A můžu se zeptat, kde jste žil?“

Respondent č. 3: „V Praze. Celej život jsem prožil v Praze. Někdy během základní školy se mi začly projevovat zdravotní potíže svalový slabosti a velká unavitelnost. V tu dobu jsem začal chodit po doktorech, neurolozích a všelijakých odborných pracovištích. To je takovej aspekt životní, kterej se se mnou táhne až do dneška, protože mám jeden z typů svalový dystrofie, takže postupně se mi zhoršuje zdravotní stav. To začlo u mě jako u děcka a vystřídal jsem několik základních škol, měl jsem problémy zapadat trochu do kolektivu a někdy v šestý třídě jsem měl takový hodně nešťastný období života, kdy jsem neměl úplně touhu žít, vlastně jsem neměl vůbec žádnou a připadal jsem si hodně osamocenej a neviděl jsem v životě vůbec žádný smysl. Takový období, kdy začly moje deprese. Vlastně jsem si kladl otázku, jestli vůbec má smysl žít, a k čemu je to dobrý. To mi bylo asi jedenáct let. Připadal jsem si trochu jako vyvrhel lehce, protože jsem už přestal chodit na tělocvik. Byl jsem na základce, která byla na ten tělocvik docela zaměřená. Neměli jsme moc peněz, takže jsem byl za socku. Byl jsem takovej divnej, vlastně se se mnou nikdo moc nekamarádil, a když mi bylo nějakých třináct čtrnáct, tak jsem začal pít. Začla se u mě projevovat ta sexualita jako u každého pubertáka a neměl jsem úplně možnost to sdílet s někým a nedokázal jsem. Nevěděl jsem, jak přistupovat k holčkám, který mě

zajímaly, ale zároveň jsem nebyl dostatečně sebevědomej nebo zralej, že jsem nevěděl jak na to, a tak jsem hledal možnosti nějakýho sexuálního vyžití na internetu. No a vlastně jsem přišel o panictví s jedním starším pánem, kterému bylo třeba třicet pět let, když mi bylo necelých čtrnáct. S těma lidma jsem se pak občas vídal. Bylo to takový prostě pro mě morálně pochybný jako už pro ten způsob toho setkání, protože ta žena byla jako ženatá a ten druhej chlapík byl její milenec vlastně.“

JMV: „Myslíte ta vaše první zkušenost?“

Respondent č. 3: „Ano ano.“

JMV: „Že tam byla i žena i muž?“

Respondent č. 3: „Ano.“

JMV: „A vám bylo čtrnáct let?“

Respondent č. 3: „Mm na pomezí třinácti čtrnácti to bylo. Myslím, že mi bylo čtrnáct.“

JMV: „A můžu se zeptat, na jaké internetové platformě jste se tehdy poznali?“

Respondent č. 3: „To byla taková prostě seznamka. To byly takový sexuální seznamky. No jako běžnýho typu. Těžko říct, co je sexuální seznamka běžnýho typu. (smích) A vlastně bylo zvláštní, že já jsem nehledal homosexuální partnerství, ale skrz to setkání v páru, byla snazší možnost se potkat. Takže to byly takový počátky mýho sexuálního života.“

JMV: „A ještě mě napadá, vy jste tam tehdy uváděl svůj věk?“

Respondent č. 3: „Ne ne ne. To ne. Já jsem říkal, že jsem starší. Já jsem říkal, že mi je patnáct.“

JMV: „A potom v té realitě to oni nevěděli, že vám nebylo patnáct?“

Respondent č. 3: „No. Jakože nechtěli po mně vidět občanku a já jsem vypadal starší a nedocházely mi ty morální aspekty, že někoho uvádím v omyl.“

JMV: „A viděli jste se vícekrát?“

Respondent č. 3: „Mm. Viděli jsme se několikrát.“

JMV: „A jaké jste z toho tehdy měl pocity?“

Respondent č. 3: „Vlastně to vůbec nenaplnilo to, co jsem očekával, protože no bylo to prostě jiný než jsem vlastně chtěl. Asi se mi u toho líbilo to nebezpečí s dobrodružstvím a to, že jsem dělal něco divnýho, zvláštního. Jakože moje reálný sny byly úplně jiný než to, co jsem dělal, ale nedokázal jsem k nim najít cestu, abych je realizoval a ta internetová platforma otevírala možnosti, který by mě za normálních okolností nenapadly, ale vzhledem k tomu, že se ke mně dostaly, že jsem měl možnost toho připojení samotnýho, a že existovaly, tak jsem je takhle využíval.“

JMV: „Mmm. Promiňte, já jsem vás přerušila v tom příběhu dotazama.“

Respondent č. 3: „To je dobře. Prosím, ptejte se, protože vy asi máte nějakěj záměr.“

JMV: „Určitě, ale nejdřív bych vám chtěla dát prostor v té linii navázat, co se dělo potom.“

Respondent č. 3: „Mm. Dobře. Já vo tady těch věcech nemluvim, takže je to pro mě trochu zvláštní a ten život můj je pestřej a nevím úplně na co, jako každéj život. Nevím teď přesně, na co se zaměřit, aby to dávalo smysl. Vim, že ta vaše práce by se měla věnovat prostituci.“

JMV: „A spiritualitě a duchovnímu životu.“

Respondent č. 3: „A spiritualitě.“

JMV: „Vlastně mě zajímá (odmlka) no ale asi bych se k tomu pořád chtěla dostat později. Zajímalo by mě, jak jste potom pokračoval, jestli jste šel po Základní škole někam studovat dál, nebo jestli na tedy ten první vztah navázaly podobné, nebo jak to potom souviselo s prostitucí a tenhle vývoj.“

Respondent č. 3: „Mm. Dobře dobře. Tady ty věci, který popisuju, to bylo někdy na základce, to byla osmá třída.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Ty moje zkušenosti, který by se přímo daly vztáhnout k tomu tématu, se děly na úrovni Základní školy a potom s přechodem na střední jsem si nějaký věci srovnal. Uvědomil jsem si, co dělat chci a co dělat nechci. Díky lidem, který jsem potkal na střední, díky kolektivu, kterej byl ochotnej přijímat lidi integrovat do skupiny i rozdílný. Díky skupině, kde byl respekt k rozmanitosti, tak jsem poznal jako i kamarády, který mě inspirovali jako i k jinejm věcem, než kterejm jsem se věnoval a tady ta moje první zkušenost vedla k možnosti poznání, že... Já vlastně ani nevím, jak mě to napadlo, že bych jako moh zkusit... Vzhledem k tomu, že jsem viděl, jaká je jako možnost se s někým potkat na tý úrovni muž a žena a jaká je možnost se potkat muž a muž, jak to bylo vlastně strašně snadný potkat se s mužem a vzhledem k tomu, že jsem chtěl mít peníze, tak jsem se z nějakýho popudu, kterej je mi vlastně dneska strašně vzdálenej a neznámej. Je pro mě těžký si ho už vybavit to myšlenkový hnutí nebo emocionální základ nebo motivy, který mě k tomu vedly, ale vlastně jsem zkusil jako napsat muži, kterej vlastně jako nabízel úplatu za setkání.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „A tady těm aktivitám jsem se pak nějakou dobu věnoval.“

JMV: „Mm. (pomlka) No a potom teda když jste byl na střední škole, tak byla nějak zaměřená, nebo učňák nebo gymnázium?“

Respondent č. 3: „To byla sociálně zaměřená škola. Já jsem studoval sociální pečovatelský v tu dobu a byl to pro mě důležitěj životní posun – poznání novejš lidí třeba jako mi bližších nějak hodnotově, protože na tý základce jsem dokázal se... Měl jsem nějaký jedny dva vzdálený kamarády ještě jako z dětství z kostela a potom, ale lidi na základce se se mnou začli bavit, až když zjistili, že piju, a když zjistili, že jim můžu koupit trávu a takovýhle podobný věci. Bylo to takový zvláštní druh navazování přátelství, a že jsem z toho svýho outsiderství vystoupil do jistý míry díky tomu, že jsem se choval asi trošku neohroženě v nějakých aspektech.“

JMV: „Mmm. Můžu se ještě zeptat, já si vzpomínám, jak jste začal mluvit o alkoholu prvně, pro vás to byla nějaká forma úniku, jak jste se k tomu ještě v dětském věku dostal, nebo jak vás to napadlo?“

Respondent č. 3: „Tak já jsem si byl schopnej si ten alkohol koupit vlastně normálně v obchodě, že mi ho prodali ve večerce nebo v krámu. Jsem si řek o vodku nebo o víno, že jsem neměl problém s tím ten alkohol sehnat.“

JMV: „Totiž, proč se na to ptám, já si moc neumím představit, že ve třinácti letech už to dítě je schopno vidět, že v tom alkoholu je cesta nějakého krátkodobého ztlumení vnitřní bolesti. Tak jestli to pro vás bylo, že jste to nejdřív ochutnal a potom jste zjistil, že vám to nějak krátkodobě pomáhá nebo?“

Respondent č. 3: „Jo jo. Já si asi nevzpomenu, kdy jsem se poprvé opil. Mám několik takových momentů, který vim, nevím, kterej byl první. Ale ten motiv toho pití ten mi byl známej vlastně. Člověk zná, když se napil, jak to na něj zhruba působilo a ta možnost si koupit alkohol sám pro mě byla vlastně něco zakázanýho, co bylo lákavý, a díky čemu jsem si připadal třeba víc zajímavěj.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „A když jsem se napil, tak mi bylo fakt hej no. Když si vzpomínám, jak jsem pak byl veselej a povzbuzenej na mysli. Prostě jsem byl opilý malý dítě a bylo mi prostě dobře no. Dělal jsem skopičiny, kouřil jsem. Připadal jsem si, ani ne že bych byl zajímavěj, prostě jsem si připadal dobře no. To pití mě velmi lákala. Lákalo mě vystoupit z tíj ulity samoty a deprese a neštěstí a tady to byl strašně jednoduchej a dostupnej prostředek. Ještě jsem měl pocit, že díky tomu doznám nějakýho statusu, že jsem jako hustej, nebo jak to říct. (smích)“

JMV: „Chápu. No a potom tu střední školu jste dokončil?“

Respondent č. 3: „Já jsem dokončil střední školu. Vlastně jsem tou dobou v sobě neměl ještě žádnou cílevědomost ani na tíj střední škole a do čtvrtáku jsem moc netušil, co to znamená dělat maturitu a moc jsem se na ní nepřipravoval, a až tam jsem začal brát to studium aspoň trošku vážně a trošku se učit a dokončil jsem školu střední, udělal jsem maturitu a pak jsem se přihlásil na vejšku, na FHS a začal jsem dělat na baru a v ten rok jsem jako nebyl připraveněj na vysokoškolský studium, protože jsem byl takovej rozjívenej, pořád jsem hodně pil a z tíj střední školy jsem se moc nenaučil učit. Takže mě v prvním semestru vylili, pak jsem byl půl roku na nějakým rekvalifikačním kurzu, furt jsem dělal na tom baru a to je strašně dávno ty věci, o kterých mluvím. Tak těžko pro mě je teď lovit nějaký detaily.“

JMV: „A potom jste nějak pracoval dál v tom baru nebo někde jinde?“

Respondent č. 3: „Furt v tom baru. Furt jsem dělal v tom baru. Chodil jsem na ten rekvalifikační kurz a uvědomil jsem si, že bych chtěl ještě studovat, a tak jsem si dal přihlášku ještě jednu na Husitskou teologickou fakultu.“

JMV: „Jé.“

Respondent č. 3: „A tu jsem vystudoval no.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Taky vlastně sociální práci a teď kon jsem sociální pracovník.“

JMV: „Mm. No tak to je úžasný. Mimochodem já jsem na Husitský teologický fakultě si velice ráda dávala volitelný předměty, protože mi přišlo, že byly zajímavý a obohacující.“

Respondent č. 3: „Mm. Je tam pár vynikajících přednášejících.“

JMV: „Mm. Přijde mi to vlastně jako úžasnej příběh v tý časový ose, v tý linii mi to přijde jako moc fajn. (pomlka) Možná v souvislosti s tím mým tématem by mě zajímalo, když jste se začínal pouštět před těmi lety do prostituce, tak v koho jste měl v době vykonávání prostituce důvěru?“

Respondent č. 3: „(dlouhé ticho) To je...Jsem neměl důvěru vlastně vůbec v nikoho. Já mám hodně hodnou mámu, která je chápavá a vstřícná a myslím si, že pro nás pro děcka udělala v životě všechno, co mohla, co bylo v jejích silách. Zároveň v tom období jsme si byli trochu vzdálený, protože nás nedokázala zvládat, protože měla na krku no tři pubertáky, a že si sama v životě prošla hodně věcmi, a že pro ní bylo ukočírovat nástup naší puberty. Já jsem se choval jako fakan, takže jsem ji to moc neulehčoval. Vona je první osoba, u který bych uvažoval, že jsem v tu dobu měl důvěru, ale zároveň jsme se o tady těch věcech vůbec nebavili.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „A nedokázal jsem si představit, že bych se s ní o tom bavil, jsem se za to styděl jako. Bylo to něco mýho tajnýho takový jako dobrodružství. Já jsem jako neměl důvěru v nikoho.“

JMV: „Možná to souvisí s další otázkou, která mě s tím napadá. Kde nebo s kým jste cítil přijetí v té době vykonávání prostituce?“

Respondent č. 3: „(dlouhé ticho) Tak ta máma ta nás přijímala, jakože jsme ji dávali zabrat a moc to s náma neuměla, ale věděl jsem, že kdyby bylo špatně, tak že se na ní můžu obrátit. Nebyl jsem v tý věci s ní komunikační partner ani jsem to s ní sdílet nechtěl, ale nenapadá mě nikdo asi jinej.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Ještě sestra, sourozenci, rodina.“

JMV: „Mm. Zažil jste v rámci té prostituce nějaké momenty, kdy jste se cítil jako oběť, nebo že jste zažil něco zraňujícího?“

Respondent č. 3: „Vono to zní možná zvláštně, ale já jsem už v tom dětskym věku přijímal, že to je moje rozhodnutí, co dělám.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Vzpomínám si, že jsem si kladl pravidelně jako otázku, jestli si tím neubližuju do budoucnosti, a takže si myslím, že celkově mi to přišlo jako zraňující a možná proto jsem to dělal. Jsem měl tehdy trochu sebepoškozující tendence a myslím si, že to moje chlastání vlastně bylo jako touhou nechat zmizet vlastní existenci ze světa, že jsem vo ten život prostě nestál akorát že tady to uvědomění nebylo natolik silný, abych jednal radikálně a vzal si ho.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „A pravděpodobně byly...vždycky byly nějaký momenty, který mě tady držely. Takže já si myslím, že celý to období bylo sebezraňující, že to mělo jiný důležitý motivy, že si člověk připadal žádaný, myslím, že tam taky hrálo roli, že jsem cítil od někoho to, že o mě stojí.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Že to pro mě byly peníze na zábavu.“

JMV: „A můžu se zeptat, to se jednalo o prostituci, kdy jste se vídal s muži?“

Respondent č. 3: „Mm. Jo.“

JMV: „A mohla bych se zeptat, jestli se cítíte v nějaké kategorii orientace?“

Respondent č. 3: „Mm. Jo. Já si připadám jako heterosexuální člověk.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Pro mě jakoby ta volba toho setkávání se s muži vlastně byla jako taková z nouze ctnost opravdu v tu dobu. Vono to možná působí zvláště jako já si nepřipadám homosexuálně ani bisexuálně. V mejch erotickejch představách muži nehrajou roli, ale setkával jsem se s muži no.“

JMV: „Mm. Vaše komunikace probíhala skrze internet?“

Respondent č. 3: „To byl ten prvotní impulz, ten přicházel takhle skrz ty seznamky as některýma těma lidma jsem se stýkal častěji jednou za čas a to už potom probíhalo telefonicky ta domluva.“

JMV: „Třeba že byste byl součástí nějakého klubu, nebo že byste se pohyboval někde třeba reálně, co jsem tak měla možnost mluvit s jinými lidmi, kteří vykonávali prostituci, zmiňovali bod Hlavní nádraží.“

Respondent č. 3: „Tak jsem to neuskutečňoval?“

JMV: „A máte pocit, že ve vás v době vykonávání prostitute nějak rezonovalo téma osamělosti?“

Respondent č. 3: „Jo, to určitě. To rezonovalo. Ta osamělost tam byla a já jsem to zmínil jenom velmi stručně. Jako je to zpětný hodnocení těch událostí, ale mám za to, že jedním z těch motivů, proč se to dělo, bylo to, protože jsem si připadal nepřijatej a osamocenej, a že vlastně to projevení zájmu, byť s cílem jako sexuálního uspokojení, „že si koupím mladýho kluka“, přesto pro mě byl projev nějakýho ocenění.“

JMV: „Vy jste zmiňoval, že jste se v té prostituci nepohyboval až tak dlouho. Říkal jste nějak?“

Respondent č. 3: „Já si myslím, že to může bejt tak půl roku.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Já se nad tím zamyslim a zkusim si to trochu spočítat.“

JMV: „Tak asi není potřeba nějak přesně.“

Respondent č. 3: „No pod jeden rok no.“

JMV: „Jasně. A myslíte, že ve vás nějak rezonovalo téma předsudků, nebo co pro vás tehdy znamenaly předsudky?“

Respondent č. 3: „No já jsem jako v tu dobu rozhodně tíhnul k takovému pun-
kovému uvažování a předsudky jsem bral jako něco... Z obecného hlediska jako
předsudek jako nějakéj fenomén společenskéj jsem bral jako v podstatě odsou-
zení hodnej, ale neměl jsem pocit, že by vůči mě někdo trpěl nějakými před-
sudky.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Přemejšlim ještě, myslim, že to pro mě nebylo nějak zásadní
téma v tu dobu.“

JMV: „Asi by mě zajímalo, taky jste zmínil v jeden moment slovo kostel. Tak
jaký jste měl postoj k církvi před tím než jste vstoupil do prostituce, potom když
jste byl v prostituci a potom třeba potom?“

Respondent č. 3: „Já nevim, jestli se vyjádřit ve vztahu k církvi, ale ve vztahu
k Bohu jsem to měl tak, že jsem se jako dítě považoval za věřícího člověka a
chodíval jsem do katolickýho kostela. Chodil jsem ministrovat. Máma vlastně
nás vedla k tomu, abychom vyrůstali s Bohem, nebo v rámci křesťanskýho spo-
lečenství.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Sama začla navštěvovat kostel někdy v době, kdy jsme byli
malý.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Byl to pro ní takovej životní impulz důležitěj. Já si vzpomí-
nám, že když jsem byl v šestý třídě, tak jsem měl silnej odpor k životu a zazlival
jsem celou svojí existenci i Bohu. Vim, že tam se ve mně něco zlomilo, že jsem
jako svůj vztah vůči Bohu narušil nějakou svojí nedůvěrou k životu, nebo něja-
kým svým vnitřním pocitem neštěstí, ale jako vzpomínám si, že jsem prostě jako
zanevřel, že jsem zanevřel. Vzpomínám si, jak jsem jako malý děčko jedenácti-
letý, a možná to zračí to, že jsem ten vztah k Bohu měl vždycky, tak jsem jako
řekl, že Boha proklínám, že jsem se narodil a pak jsem moc do kostela nechodil
a bylo mi to celý takový vzdálený. Možná na velký svátky, nevzpomínám si už,
ale to životní neštěstí jsem dával do souvislosti jako, nebo otráslo to mojim ob-
razem dětským dobrotivýho Boha a potom to téma pro mě bylo vlažný velmi
dlouho.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Někdy během dospělosti jsem začal hledat obnovu toho
vztahu s Hospodinem a věřim, že tady je, a že stvořil svět, a že nás tvaruje v ži-
votě, tak abychom žít mohli a žili správně. Nemám ten vztah ukotvenej k nějaký
konkrétní církvi, ale mám momenty, kdy je to uvědomění pro mě důležitý. Učim
se vidět v životě smysl a dobrotivost Boží navzdory utrpení ve světě.“

JMV: „Můžu se zeptat, slyšel jsem v době, kdy jste vykonával prostituci o orga-
nizaci Rozkoš bez rizika.“

Respondent č. 3: „Neslyšel a asi bych se o to v tu dobu ani nezajímal. Já jsem se tak považoval, tak věděl jsem, co dělám, chodím s pánama za peníze, tak jakože...“

JMV: „Myslíte to tak, že jste se neidentifikoval s tou rolí, nebo že jste sám sebe vnímal jinak?“

Respondent č. 3: „Pro mě to byl spíš takovej únik, impulz nějakýho silnýho zážitku, nebezpečí, dobrodružství, vystoupení z tý šedi, nudy, tak jsem to bral a nebylo to pro mě nikdy otázka zajištění si základních potřeb: jídla, bydlení, to jsem vždycky měl všechno obstaraný.“

JMV: „A jaké si myslíte, že jste tehdy měl potřeby v době vykonávání prostituce?“

Respondent č. 3: „No asi silnýho vztahu a schopnosti jako sebedůvěry. Myslim si, že jsem jako potřeboval...Že to, co jsem dělal, bylo kompenzací něčeho jako zdravýho, co mi chybělo. Moc jsem se nad tím nezamýšlel, ale vnitřně cítím, že to tak bylo a chybělo mi přijetí, chyběla mi parta, chyběla mi holka, která by mě měla ráda, kterou bych dokázal oslovit, chyběl mi asi táta, nějaký mužskej vzor no. Já jsem to vlastně jednou zmínil, že to co byxh si představoval, že by bylo fajn, bylo něco jinýho než jsem dělal.“

JMV: „Jaké byly vaše sny v době vykonávání prostituce?“

Respondent č. 3: „Já si vzpomínám, že jsem chtěl bejt poustevník, že jsem si přál žít v lese. To byl jeden takovej sen. To bylo takový téma, myšlenka, přání, co se se mnou táhlo celý dospívání.“

JMV: „A můžu se zeptat, jaké máte zkušenosti s církví?“

Respondent č. 3: „Já bych řek, že moje zkušenosti úplně nevybočujou z obvyklých, že jsem jako dítě chodil do katolickýho kostela ministrovat, měli jsme tam fajn komunitu mladejch lidí, který nám dělali všelijaký kroužky, jezdili jsme na tábory. Dneska mám kolem sebe kamarády faráře evangelický.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Takže to prostředí taky trochu ochutnávám.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „A můžete to trochu specifikovat tu otázku, pro mě je moc široká?“

JMV: „Chápu, chápu. Přemýšlím, jak jí specifikovat. Asi jste to vystihnul v tom, co jste řekl. Asi mě zajímalo nějakým způsobem, jestli jste měl pocit, že jste v církvi měl možnost se chovat transparentně, a jestli jste tam zažíval spíš přijetí, jestli jste tam zažil něco negativního, protože někdy církev...Třeba moje osobní zkušenosti jsou takové, že jedna církev je třeba homofobní a jiná církev je otevřená a vřelá a angažovaná a působí na mě svobodně a někde jinde mám pocit, že to tak tedy vůbec není. A myslím si, že je to o lidech, takže ty zkušenosti mohou být velice pestré.“

Respondent č. 3: „Jasně, jasně. Rozumím tý otázce už. Já vlastně zpětně když si uvědomuju, tak to moje nazírání tehdy jako dětský bylo tak ploché, že jsem nedokázal prohlédnout určitou homofobní charakteristiku, která se projevuje v některých křesťanských společenstvích. Ale jako dítě jsem to fakt nezakoušel, my jsme měli fajn komunitu. Jsem chodil do Vršovíc a tam byl takovej pro nás jako pro děcka fajn farář, kterej kolem sebe sdružoval spoustu mladejch lidí. První stupeň základky jsme tam chodili. Tam jsem jako získal nějaký ty kamarády, se kterejma jsem pak udržoval vztah i na druhým stupni základky, i když třeba nebyl tak silnej, jak bych si přál. Tyhle ranný zkušenosti dětský pro mě byly jako církevní pěkný. Vim, že jsem měl pár takovejch... Ted' jsem si vybavil zážitek, že jsem jako ministrant a nějaký kamarád mě jako rozesmával a já se smál u oltáře a starší ministrant mě vzal stranou a říkal mi, jakože co to tam dělal a já jsem říkal, že mě Pavel rozesmál, a že jsem se nemoh udržet a von říkal, že jsem se jako krutě zhřešil...“

JMV: „(smích)“

Respondent č. 3: „...že stojím u oltáře a ještě to svádím na kamaráda. To byl průmět těch vztahů, zpětně vim, že to bylo kopírování vzorců od toho faráře, kterej byl trochu dominantní a takovej vlastně hodně svázaný určitou představou jako o správnosti. Takže to byl takovej negativní prvek – zkušenost dětská, který jsem si prožil a vim, že se mě to dotklo, že to se mnou rezonovalo, ale zase nepřisuzuju tomu dneska víc než úsměvnou historku.“

JMV: „Ještě mě napadá, jestli v době, kdy jste vykonával prostituci, jestli v té době jste neměl, nebo měl nějaké spirituální duchovní potřeby.“

Respondent č. 3: „No určitě jsem je měl. Měl jsem je, to jo. Jen je těžký pro mě teď, je takhle zpětně nazvat. Měl jsem potřebu pocitu štěstí a svobody a přátelství a přijetí a...štěstí existence lehkosti. Taky se to dá asi nazvat spirituální potřebou. No měl jsem myslim spoustu potřeb, to dětství pro mě bylo strašně frustrující. Pochopení mýho zdravotního stavu hrálo významnou roli, že jsem si prostě přál bejt jako zdravý kluk, kterej běhá, zvládá všechno a ne člověk, kterej ztrácí sílu a žije s perspektivou postupného zhoršování. To bylo něco, co zpracovávám celý život a v tom bouřlivým období toho dospívání, že to otráslou mnou, že to byl zdroj potom...takovej silnej životní potenciál.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Takže potřebu jsem měl. Určitě jsem měl potřebu zdraví. Měl jsem přání bejt zdravý.“

JMV: „Moc děkuju za odpověď. Ještě mě možná napadá jedna otázka, ale kdybyste o tom třeba nechtěl mluvit, tak to chápu, že se ptám na takový osobní věci.“

Respondent č. 3: „Tak já jsem docela nastavený na sdílení takže, ale můžu to odmítnout.“

JMV: „Díky. Když třeba přemýšlíte nad nějakými svými vizemi, sny dneska, tak jestli byste je nějak pojmenoval, a jestli si myslíte, že se to nějak změnilo, nebo posunulo, když se vrátíte do té doby té prostituce.“

Respondent č. 3: „Tak určitě něco podobného a to je jako na pozadí pořád prožívám, je velká nejistota existenciální, ta přetrvává. Zároveň si myslím, že jsem se posunul v sebepřijetí a v opatrnosti na kladení důrazu na vlastní přání a představy.“

JMV: „Moc děkuju. Mohla bych se ještě zeptat, koho vnímáte dnes jako nějakou svoji důvěrnou osobu, nebo v jakém prostředí se cítíte přijatý?“

Respondent č. 3: „No...pro mě výraz důvěry a přijetí. Vzpomínám si, že to, o čem se spolu teď bavíme, jsem jako vlastně sdělil pár lidem a z toho jako jenom jednou ve střízlivosti.“

JMV: „Chápu.“

Respondent č. 3: „Bavil jsem se o tom s mámou a bráchou, když jsem cítil takovou tíži z toho, co jsem dělal a potřeboval jsem to sdělit před pár lety a řekl jsem jim to a oni mi řekli, že jim to připadá v pohodě a prostě mě přijali s tím, co jsem jako dítě dělal, nebo jako dospívající člověk dělal. Mám kolem sebe pár přátel, se kterejma se dokážu bavit o věcech, i když třeba tady to si nechávám pro sebe, i když je to dávno tak je to pro mě natolik citlivý téma, že je mi trapný s tím vyjít, ale mám kamaráda, se kterým sdílíme všelicos, jsme vzájemně psychoterapeuti trošku. Takže mám jednoho kamaráda, se kterým se o věcech bavím, mám tu rodinu. Pár přátel a rodina.“

JMV: „Moc děkuju. Já jsem úplně radostná z toho rozhovoru, jak mám pocit, že je bohatěj a jsem moc vděčná za tu otevřenost a zároveň přemýšlivost danou do toho. Tak to moc děkuju a ještě bych vám chtěla dát prostor, jestli vás napadá ještě něco k tomu, co byste chtěl říct.“

Respondent č. 3: „Já se zamejšlim. No tak mrzí mě, že se nedokážu úplně kloudně vyjádřit. Přece jenom se bavím o věcech, který nemám vnitřně úplně zformulovaný a vnímám určitou překotnost v tom, co říkám. Takže mi třeba něco doteče časem, ale...“

JMV: „Tak kdyžtak se mi můžete kdykoliv ozvat, kdyby vás něco napadlo.“

Respondent č. 3: „Tak kdyžtak se ozvu a chtěl jsem se ještě zeptat a to je taková jako teď se trochu chci krejt, protože by bylo trochu nepříjemný, kdyby se o těch věcech, který jsem říkal, někdo dozvěděl tou formou, že si je přečte v bakalářský práci. Ale vzhledem k tomu, že ten můj příběh sebou nese pár specifík, tak že by bylo docela snadný rozklíčovat, kdo jsem.“

JMV: „Jasně. Tak já myslím, že třeba údaje o tom, jakou univerzitu jste studoval, nebo do jakého kostelu jste chodil, tak to tam není nutný uvádět, ale třeba obor té střední školy, ten by tam mohl zůstat?“

Respondent č. 3: „No.“

JMV: „Nebo si myslíte, že už to je zrádný?“

Respondent č. 3: „Pro mě to je trošku na popřemejšlení. Ono už jenom to, že ty rodinný konstelace, že mám neurodegenerativní poruchu, to, že jsem chlastal. To si myslím, že lidi, který mě znaj, že by mě tam hnedka v tom viděli a je to věc, která si musím zvážít, jestli by mi to dělalo problém.“

JMV: „Jasně.“

Respondent č. 3: „Ale napadlo mě to a musel jsem to říct.“

JMV: „No tak to určitě. To je strašně důležitý. Samozřejmě. Tak taky s tím one-mocněním, tak třeba kdyby se to tam nespécifikovalo vlastně. Ale...no tak to je taky možnost, nebo nevím, jak.“

Respondent č. 3: „Vono je to těžký. Vono je těžký něco vynechat, aby to dávalo dohromady smysl.“

JMV: „No právě no.“

Respondent č. 3: „Mm.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „Tak to asi zpracujte, jak potřebujete a já budu třeba rád, když mi to pošlete k autorizaci.“

JMV: „Mm. No to já si zase říkám, ono než vůbec člověk přepíše ten celej hodi-novej rozhovor, tak zatím je strašně dnů práce, kdy to jenom přepisuje a já právě ty ostatní rozhovory, co jsem dělala s těmi lidmi, tak jsme se dohodli, že to necháme autentický úplně do posledních přereků. Tak si říkám, jak by se tohle dalo udělat. Já bych s váma mohla sdílet ten dokument jako tu nahrávku myslím třeba na Google disku, vy byste si to mohl poslechnout a třeba byste mi mohl napsat poznámku, že např. minuta dvacet dvacet tři, že je tam věta, která tam nemusí být, kde je zmíněný nějaký specifikum, který je mimo. Tak jestli tahle cesta by nebyla lepší?“

Respondent č. 3: „To bych se asi dost neschoval a je otázka, jestli se schovávat, když už jsme se spolu o tom bavili, tak já se teď snažím přimět k tomu rozhodnutí, abych neměl tendenci zastírat za sebou stopy.“

JMV: „Mm.“

Respondent č. 3: „A je to pro mě těžký, protože to téma je pro mě dost citlivý a...“

JMV: „To je pochopitelný no.“

Respondent č. 3: „A vim, že je velmi snadný rozklíčovat můj příběh, zároveň si uvědomuju, kolik lidí čte bakalářský práce.“

JMV: „(smích) No jasně no.“

Respondent č. 3: „Takže to asi nechme to, jak to je, a když někdo...já sám mám důvěru ve svý okolí, a když někdo prostě bude mít potřebu to se mnou otevřít, kdyby se to dozvěděl, tak to třeba bude dobrá příležitost, proto něco sdílet.“

JMV: „Tak myslíte, že to mám nechat?“

Respondent č. 3: „Protože jinak bychom museli úplně narušit koncepci toho máho sdělení.“

JMV: „Jako je pravda, že já bych musela vlastně přistoupit na to, že jak jsem do toho chtěla jít v autenticitě sice anonymitě ale autenticitě, tak že tohle by už bylo takový vystřihávání no.“

Respondent č. 3: „Mm.“

JMV: „Ale tak moc děkuju za vaši odvalu a doufám, že to ponese jenom plody dobra. Účel toho, proč já jsem se rozhodla pro tohle téma, který je dost specifický a je dost náročný najít někoho, s kým bych mohla dělat výzkumný rozhovory a vůbec to uskutečňování atd., tak je ten, že jsem měla pocit, že skupina lidí, který se ocitají v prostituci, že mají nějaký potřeby, a že si nejsem jistá, jestli by tady nebylo místo pro nějaký další služby, na který by se ty lidi mohli obrátit, nebo jestli by tam nemohl bejt větší prostor právě pro důvěru a pro přijetí třeba skrze třeba i duchovní lidi, pastorační pracovníky nebo tak něco. Protože jsem zjistila, že ta organizace Rozkoš bez rizika, která se zabývá lidmi, kteří pracují v prostituci, tak údajně jí žádná církvev za její existenci nenabídla spolupráci a mě to strašně překvapilo a říkala jsem si, co to má znamenat. Takže doufám, že ta práce bude mít svůj význam, že jsem nechtěla psát bakalářskou práci, proto abych psala bakalářskou práci, ale říkala jsem si, tak jestli něčemu mám dát svůj čas a energii, tak by bylo super, kdyby to mělo nějaký výsledek, že by to k něčemu přispělo.“

Respondent č. 3: „Mm.“

JMV: „Takže snad.“

Respondent č. 3: „Tak je tam za tím záměr propojit tu organizaci s církevníma strukturama, demonstraci potřeb nějakých lidí.“

JMV: „Je to pro mě těžký vyslovit, mám pocit, že se mi to formuje díky těm rozhovorům, který dělám. Mám pocit, že témata jako stigma, přijetí, osamělost a důvěra, že to jsou všechno velký témata, a že by bylo fajn, kdyby to církvev uchopila a teda jako přijala a dala najevo, že přijímá všechny, nejenom tím, že se dělají sbírky, ale opravdu.“

Respondent č. 3: „To je určitě pěkná myšlenka a myslim si, že se jako nese v duchu evangelia, takže v tom držim palce.“

JMV: „Jo, tak moc děkuju.“